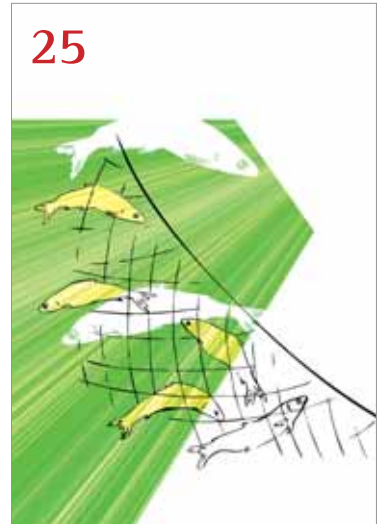
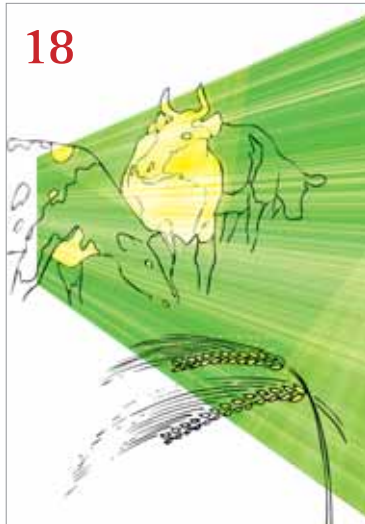

Lännen Tehtaat vuosikertomus 2004

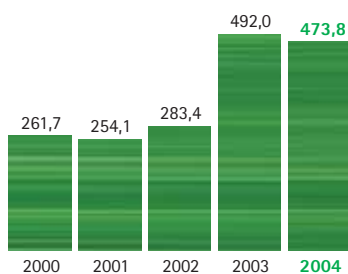
Sisällysluettelo

Tietoja osakkeenomistajille	3
Lännen Tehtaat lyhyesti	4
Visio, tavoitteet ja arvot	5
Toimitusjohtajan katsaus.....	6
Toimintapolitiikka	8
Henkilöstö	9
Ympäristö ja laatu	10
Elintarvikeryhmä	12
Maatalousryhmä	18
Tilinpäätös 2004.....	25
Yhtiön hallinnointi.....	56
Riskienhallinta	58
Hallintoneuvosto.....	59
Tilintarkastajat	59
Hallitus.....	60
Johtajisto	61
Yhteystiedot.....	62

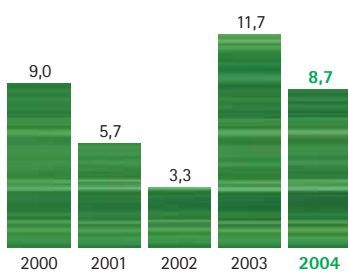
Avainluvut

		2004	2003	2002	2001	2000
Liikevaihto	milj. €	473,8	492,0	283,4	254,1	261,7
Liikevoitto	milj. €	8,7	11,7	3,3	5,7	9,0
Tulos ennen satunnaisia eriä	milj. €	7,7	8,4	-0,1	4,8	8,7
Tulos ennen veroja ja vähemmistöosuuksia	milj. €	7,7	8,4	-0,1	4,8	8,7
Sijoitetun pääoman tuotto (ROI)	%	6,7	7,7	2,7	6,4	7,9
Omavaraisuusaste	%	48,5	39,5	36,5	57,3	51,7
Tulos/osake	€	0,97	1,11	0,40	0,84	1,34
Osinko/osake ¹⁾ Hallituksen ehdotus	€	0,65 ¹⁾	0,65	0,30	0,60	0,84
Henkilöstö keskimäärin		1 072	1 161	993	1 010	1 073

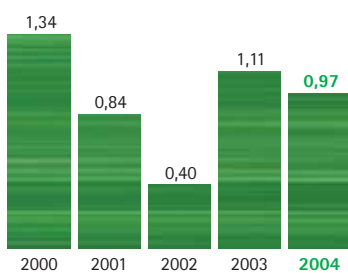
Konsernin liikevaihto milj. €

Konsernin liikevoitto milj. €

Konsernin tulos/osake €

Tietoja osakkeenomistajille

Yhtiökokous

Lännen Tehtaat Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidetään torstaina 31.3.2005 alkaen klo 14.00 Lännen Tehtaat Oyj:n henkilöstöravintolassa Säkylässä.

Oikeus osallistua yhtiökokoukseen on osakkeenomistajalla, joka yhtiökokouksen täsmäytyspäivänä 21.3.2005 on merkitty osakkeenomistajaksi Suomen Arvopaperikeskus Oy:n pitämään Lännen Tehtaat Oyj:n osaksluetteloon.

Osakkeenomistajan, joka haluaa osallistua yhtiökokoukseen, on ilmoittauduttava viimeistään tiistaina 29.3.2005 klo 16.00 mennessä joko kirjallisesti osoitteella Lännen Tehtaat Oyj, PL 100, 27801 Säkylä, faksilla numeroon 010 402 4022, puhelimitse numeroon 010 402 4002/Arja Antikainen tai sähköpostilla osoitteeseen arja.antikainen@lannen.fi.

Osingonmaksu

Hallitus esittää varsinaiselle yhtiökokoukselle, että osakkeenomistajille maksetaan vuodelta 2004 osinkoa 0,65 euroa osakkeelta. Hallitus esittää yhtiökokoukselle, että osingonmaksun täsmäytyspäivä on 5.4.2005 ja osingonmaksupäivä 12.4.2005. Osinko maksetaan osakkeenomistajalle, joka osingonmaksun täsmäytyspäivänä on merkitty Suomen Arvopaperikeskus Oy:n pitämään Lännen Tehtaat Oyj:n osaksluetteloon.

Taloudellinen tiedottaminen vuonna 2005

Lännen Tehtaat Oyj julkaisee vuonna 2005 seuraavat taloudelliset katsaukset:

Tilinpäätöstiedote	24.2.2005
Tilinpäätös ja vuosikertomus 2004	viikko 12, 2005
Osavuosikatsaus tammi-maaliskuulta	3.5.2005
Osavuosikatsaus tammi-kesäkuulta	11.8.2005
Osavuosikatsaus tammi-syyskuulta	1.11.2005

Vuosikertomus ja osavuosikatsaukset julkaistaan suomeksi ja englanniksi. Painettu vuosikertomus postitetaan kaikille yli 100 osaketta omistaville osakkaille. Osavuosikatsaukset julkaistaan pörssitiedotteena ja yhtiön kotisivuilla www.lannen.fi/fi/sijoittajatieto. Taloudellisia tiedotteita saa tilaamalla osoitteesta Lännen Tehtaat Oyj, PL 100, 27801 Säkylä, puhelin 010 402 00, faksi 010 402 4022 tai sähköpostiosoitteesta arja.antikainen@lannen.fi. Myös yhtiön kotisivujen kautta voi ilmoittautua postituslistalle.

Muutokset henkilötiedoissa

Osakkeenomistajia pyydetään ilmoittamaan henkilötiedoissa tapahtuneet muutokset siihen pankkiin, jossa osakkeenomistajalla on arvo-osuustili.

Lännen Tehtaat lyhyesti

Lännen Tehtaat Oyj on Helsingin Pörssissä noteerattu elintarviketeollisuusyhtiö. Konsernin liiketoimintaryhmät ovat Elin-
tarvikeryhmä ja Maatalousryhmä.

Elintarvikeryhmässä Apetit kehittää, valmistaa ja markkinoi puhtaista ja huolellisesti valikoiduista raaka-aineista tuotettuja pakasteita, hilloja ja marmeladeja. Apetit on Suomen merkittävin erikoiskasvien viljelyttäjä. Apetit Kala on erikoistunut kalajalosteiden valmistukseen sekä kalan tukku- ja vähittäiskauppaan. Lännen Sokeri myy makeuttajia suomalaisille kuluttajille.

Maatalousryhmässä Suomen Rehu tytäryhtiöineen kehittää, valmistaa ja markkinoi tehokkaita, ympäristöystävällisiä rehuja ja rehuseoksia sekä turvallisia ruokintaohjelmia. Avena Nordic Grain on kotimaiseen ja kansainväliseen vilja-, öljy- ja palkokasvi- sekä rehuraaka-ainekauppaan erikoistunut yritys. Lännen Plant Systems keskittyy taimiteknologiaan sekä taimitarhojen kokonaisjärjestelmiin.

Yhtiön päämarkkina-alue on Suomi. Toimintaa on myös muualla Itämeren ympäristössä.

Visio, tavoitteet ja arvot

Visio

Lännen Tehtaat on asiakkaiden, henkilöstön, yhteistyökumppaneiden ja omistajien mielestä yksi johtavista suomalaisista elintarvikeyhtiöistä.

Apetit on kuluttajien hyvinvointia edistävien ruokailuratkaisujen ykköstuotemerkki Suomessa. Lännen Tehtaat on keskeinen toimija sokeriliiketoiminnassa Suomessa.

Maataloussektorilla yhtiö on kotieläintilojen kannattavin ja läheisin kumppani ruokinnassa sekä viljakaupan edelläkävijä.

Tavoitteet

- ▶ kannattava kasvu ja aseman vahvistaminen yhtenä johtavana elintarviketalouden yrityksenä Suomessa
- ▶ 40 %:n omavaraisuusaste
- ▶ tuottaa taloudellista lisäarvoa osakkeenomistajille
- ▶ luoda edellytykset osakkeen arvon vakaalle kehitykselle

Arvot

Asiakasläheisyys

Tunnistamme asiakkaiden tarpeet ja tyydytämme ne odotukset ylittävillä tuotteilla ja palveluilla. Toiminnallamme tuotamme menestystä ja hyvinvointia asiakkaillemme niin, että asiakasmenestys tuo menestystä myös meille. Toiminnallamme vahvistamme myönteistä mielikuvaa yrityksestä ja solmimme menestyviä kumppanuussuhteita.

Osaaminen

Osaava henkilöstö on yrityksemme tärkein voimavara. Yrityksenä huolehdimme, että osaamisemme on nykyisten ja tulevien vaatimusten edellyttämällä tasolla. Varmistamme osaamisen jatkuvan kehittymisen luomalla oppimiseen kannustavan ilmapiirin ja oppimismahdollisuudet. Innostamme toisiamme kehittymään ihmisinä ja työssämme. Toimimme vuorovaikutuksessa keskenämme ja käytämme osaamistamme yhteisesti yhtiön hyväksi.

Uudistuminen

Etsimme uusia ratkaisuja ja olemme valmiita muutokseen. Muokkaamme toimintaympäristöä uudistamalla toimialaa. Uudistamme toimintaamme vastaamaan tulevia vaatimuksia. Uudistumisella kehitämme toimintaamme ja parannamme tuloksiamme sekä varmistamme parhaiten toiminnan jatkuvuuden.

Toimitusjohtajan katsaus

Lännen Tehtaiden voimakas uudistuminen jatkui päättyneenä tilikautena. Konsernin rakenne muuttui merkittävästi, kun Machinium-ryhmä poistui konsernista. Elintarvikeriikeryhmään tuli lähes kolmannes lisää, kun kalaliiketoimintaa laajennettiin hankkimalla enemmistöosuus Kuopion Kalatukku Oy:stä.

Kuluneen tilikauden jälkeen on sopiva aika luoda katsaus vuonna 2001 asetettujen tavoitteiden saavuttamiseen. Strategisiksi tavoitteiksi asetettiin tuolloin irtaantuminen muista kuin elintarvikeliiketoiminnoista, kasvu ja aseman vahvistaminen yhtenä johtavana suomalaisena elintarvikeyrityksenä. Kasvua päätettiin hakea yritysostoilla Suomessa toimivista elintarvikeyrityksistä. Konsernin liikevaihto vuonna 2001 oli 254 miljoonaa euroa. Vuosien 2002–2004 divestointien jälkeen kolme vuotta sitten konserniin kuuluneiden liiketoimintojen liikevaihto on noin 140 miljoonaa euroa. Kolmen viime vuoden aikana konserniin liitettyjen liiketoimintojen proforma-liikevaihto on noin 330 miljoonaa euroa. Konsernin kokonaisliikevaihdoksi muodostuu nykyrakenteella noin 470 miljoonaa euroa. Kasvu on toteutunut suunnitelmien mukaisesti.

Maarakennus- ja materiaalinkäsittelyliiketoiminnasta irtaantuminen on ollut Lännen Tehtaiden tavoitteena jo usean vuoden ajan. Kuluneen tilikauden aikana perinteikäs Loimaan konepajan toiminta ja Lännen-kaivurikuormaajien valmistus siirtyi Lännen Tractors Oy:n omistukseen. Suomen Rakennuskone Oy Baltian tytäryhtiöineen siirtyi Machiniumin vähemmistöosakkaan japanilaisen Sumitomo Corporationin omistukseen. Uskon, että nämä liiketoiminnot kehittyvät hyvin uusien omistajien ohjauksessa. Lännen Tehtaat ei ole omistajana kummassakaan yhtiössä.

Useista yrityksistä huolimatta Machinium-ryhmän Ruotsin yhtiöiden toiminnalle ei löytynyt ratkaisua ja yhtiöt ajautuivat konkurssiin. Ruotsin yhtiöiden konkurssi aiheutti myös emoyhtiö Machinium Oy:n konkurssin. Lännen Tehtaille tuli antamiensa sitoumusten perusteella irtaantumisesta merkittävä tappio, joka on kokonaisuudessaan kirjattu kuluksi viime vuoden tilinpäätöksessä.

Lännen Tehtaiden Elintarvikeryhmän toimintaympäristö on muuttunut rajusti, kun kaupan omien merkkin osuus tarjonnasta on noussut ehkä kaikkein nopeimmin pakastetuoteryhmässä. Olemme alusta alkaen valinneet kumppanuuden suomalaisten kaupparetujen kanssa ja valmistaneet kaupalle sen haluamia private label -tuotteita. Private label -tuotteiden osuuden kasvu on heikentänyt Elintarvikeryhmän kannattavuutta odotettua enemmän.

Terveellisten ruokailutottumusten ja painonhallinnan merkitys on nousemassa kuluttajien arvo-

järjestyksessä entistä tärkeämpään asemaan. Mukaavuus, nautinto, terveys ja hyvinvointi ovat avainsanoja tulevaisuuden kuluttajakäyttäytymisessä. Myös tuotteiden kotimaisuus ja luonnollinen alkuperä ovat tärkeitä asioita. Apetit tarjoaa kuluttajille nautintoa ja hyvinvointia, mikä on kiteytetty brandin sloganiksi ”Apetit Luonnollisesti hyvää”. Tuotteidemme pääasiallisina raaka-aineina ovat vihannekset ja kala, joiden on todettu luonnostaan vaikuttavan positiivisesti ihmisen hyvinvointiin. Olemme kuluneen vuoden aikana myös keskittäneet kaikki pakaste- ja kalatuotteet Apetit-brandin alle. Apetit tuoteryhmien erottelevina tekijöinä ovat Kesäpöytä-, Kalapöytä- ja Quick&Tasty -tuotesarjat.

Kalan ja erityisesti kuluttajapakatun kalan kulutus on voimakkaassa kasvussa. Vahvistimme konsernin kalaliiketoiminnan osuutta tilikauden aikana hankkimalla osakevaihtona enemmistöosuuden Kuopion Kalatukku Oy:stä. Kuopion Kalatukku Oy ja Lännen Tehtaiden Tresko Fish Oy yhdistettiin Apetit Kala Oy:ksi, joka on johtava jalostettujen kalatuotteiden valmistaja Suomessa. Kalan kulutuksen kasvua on hidastanut tuotteiden heikko saatavuus ja kuluttajien kannalta alhainen jalostusaste. Tuomme markkinoille tuotteita, jotka helpottavat kalan käyttöä.

Käyttämistämme pakastetuotteiden raaka-aineista 80 prosenttia on viljelytetty kotimaassa integroidun tuotannon (IP) viljelyohjeiden mukaisesti. IP-tuotannossa käytännön tutkimukseen perustuvilla viljelytoimenpiteillä parannetaan tuotteiden laatua ja vähennetään viljelystä aiheutuvia ympäristöhaittoja. Apetit-tuotteet on valmistettu Suomessa sertifioitujen laatuohjelmien mukaisesti. Tutkimusten mukaan suomalainen kuluttaja arvostaa edelleenkin tuotteiden jäljitettävyyttä ja kotimaista alkuperää.

Vuoden 2005 aikana päätetään EU:n sokerijärjestelmän uudistamisesta. EU:n komission julkaisemassa tiedonannossa on ehdotettu, että sokerin tuotanto perustuisi jatkossakin kiintiöihin ja että EU:n sokerintuotantoa suojattaisiin edelleen tuontitulleilla. Sokerin tuotanto säilyy uudistuksen jälkeenkin osana EU:n maatalouspolitiikkaa. Suomen elintarviketeollisuuden, kuluttajien ja julkisen talouden kannalta on tärkeää, että omat tukieuroimme käytetään kotimaisen tuotannon eikä esimerkiksi ranskalaisen subventoidun vientituotannon tukemiseen.

Juurikkaan viljelyn kannattavuusedellytysten turvaamiseksi tulojen menetykset tulee kompensoida viljelijöille. Kotimaisen juurikassokerin tuotannon säilyminen on tärkeää kuluttajille, elintarviketeollisuudelle ja viljelijöille. Oman tuotannon poistuminen saattaisi pidemmällä aikavälillä johtaa Suomessa muuta Eurooppaa korkeampaan hintatasoon. Suomessa on muutamaa poikkeusta lukuun ottamatta säilynyt

vahvana se elintarviketeollisuuden osa, jonka raaka-ainepohja perustuu kotimaiseen maataloustuotantoon. Oma raaka-ainepohja on tärkeä.

Lännen Tehtaiden toiminnalle sokerijärjestelmän uudistaminen on taloudellisesti ja toiminnallisesti merkityksellinen. Sokeri on meille tärkeä tuote kuluttajamarkkinoilla. Juurikkaan sivutuotteet melassi ja melassileike ovat tärkeitä rehuteollisuuden raaka-aineita. Oletettavaa on, että uudistuksella on negatiivisia vaikutuksia Lännen Tehtaiden tulokseen.

Myös Maatalousryhmän toimintaympäristö on muuttumassa. Kotieläintuotanto on uudistunut EU-jäsenyyden aikana. Tuotantoyksiköiden keskikoon kasvu sekä tilamäärän väheneminen tulevat edelleen jatkumaan. Rehuliiketoiminta on tärkeä osa elintarviketietä tuotannon, tuotteiden laadun, puhtauden ja terveellisuuden kannalta. Koko arvoketju alkutuotannosta kauppaan saakka kilpailee tehokkuudessa ulkomaisten toimijoiden kanssa.

Viime vuoden aikana rehuteollisuuteen kohdistui voimakkaita paineita tehokkuuden lisäämiseksi ja kustannusten alentamiseksi. Lännen Tehtaiden rehuliiketoiminta on sitoutunut tekemään oman osuutensa ketjun tehostamisessa. Kustannustehokkuuden lisäämiseksi käynnistettiin yt-neuvottelut tuotannon uudelleen järjestämisestä. Suunnitelman tavoitteena on noin kolmen miljoonan euron vuotuiset kustannussäästöt. Mikäli suunnitelma toteutuu, se valitettavasti johtaa työpaikkojen vähenemiseen.

Suomen Rehu Oy siirtyi päättyneen vuoden aikana kokonaisuudessaan Lännen Tehtaiden omistukseen. Vähemmistöosuuden poistuminen yhtenäistää konsernirakennetta ja mahdollistaa yhteisten toimintatapojen käyttöönoton koko konsernissa. Suomen Rehu osti tilikauden aikana Latvian tytäryhtiön Baltic Feedin vähemmistön osakkeet. Osakkeiden ostaminen mahdollistaa Baltic Feedin kehittämisen vastaamaan Baltian kasvavien markkinoiden odotuksia.

Avena Nordic Grain vahvisti asemaansa Itämeren alueen vilja-, öljy- ja palkokasvi- sekä rehuraaka-ainekaupassa.

Olemme päättyneen vuoden aikana muokanneet Lännen Tehtaiden liiketoimintaportfolion tavoitteiden mukaiseksi. Saavutettu rakenne antaa aikaisempaa paremmat mahdollisuudet toimintojen kehittämiseen ja orgaaniseen kasvuun. Samalla on sopiva aika käynnistää työ uusien strategisten tavoitteiden asettamiseksi.

Kiitän asiakkaitamme, yhteistyökumppaneitamme ja omistajiamme meitä kohtaan osoitetusta luottamuksesta ja sopimusviljelijöitämme pitkään jatkuneesta kumppanuudesta. Esitän lämpimät kiitokseni koko henkilöstölle joustavuudesta ja vahvasta sitoutumisesta toteutettujen muutosten aikana.

Säkylässä helmikuussa 2005

Erkki Lepistö
toimitusjohtaja

Lauri Rento / Gorilla

Toimintapolitiikka

Yhtiömme toimii vastuullisesti ja huomioi asiakkaiden, henkilöstön, yhteiskunnan sekä ympäristön tarpeet ja odotukset. Täytämme toimintaamme koskevat lainsäädännön vaatimukset.

Kehitämme toimintaamme jatkuvasti muuttuvan liiketoimintaympäristön vaatimusten mukaisesti. Tässä työssä hyödynnämme ISO 9001- ja 14001 -standardeihin sekä OHSAS 18001 -spesifikaatioon perustuvaa johtamisjärjestelmää. Lännen Tehtaiden johto on asettanut konsernille laatu-, ympäristö- ja turvallisuus-päämäärät jatkuvan parantamisen periaatteella. Johdon katselmuksissa varmistetaan toimintapolitiikan ajankäyttö, päämäärien toteutuminen ja päätetään muutostarpeista.

Henkilöstömme tuntee omaan työhönsä liittyvät laatu-, ympäristö- ja turvallisuusasiat.

Toimintapolitiikkamme päämääriä ovat:

1. Asiakastyytyväisyyden jatkuva parantaminen ja tuoteturvallisuuden varmistaminen
2. Toiminnan kannattavuus ja pääoman käytön tehokkuus
3. Henkilöstön jatkuva kehittäminen
4. Työympäristön turvallisuus
5. Ympäristökuormituksen vähentäminen

Henkilöstö

Lännen Tehtaat –konsernin henkilöstöpolitiikan tavoitteena on ylläpitää hyvää työmotivaatiota, kannustaa henkilöstöä itsensä kehittämiseen ja edistää työhyvinvointia. Henkilöstö on sitoutunut konsernin tavoitteisiin ja toimii yhdessä määriteltujen arvojen mukaisesti.

Konsernin palveluksessa oli keskimäärin 1072 (1161) henkilöä. Merkittävimmin muutokseen vaikuttivat tehdyt yrityskaupat. Machinium-ryhmän irtaantuminen merkitsi 391 henkilön vähentymistä. Kuopion Kalatukku Oy:n osto kasvatti henkilöstön määrää 346:lla.

Osaaminen on henkilöstöjohtamisessa keskeinen arvomme. Henkilöstön kehittämisen painopiste oli johtamistaitojen ja ammatillisen osaamisen parantamisessa. Joulukuussa 13 esimiestä tai asiantuntijaa konsernin eri yksiköistä sai todistuksen johtamisen erikoisammattitutkinnon (JET) suorittamisesta. Lännen Rehussa painopistealueena oli tiimityöskentely. Suomen Rehussa aloitettiin asiakasläheisyyden arvoa korostava asiakkuusajatteluun liittyvä koulutus myyntihenkilöstölle. Koulutus jatkuu vuonna 2005. Avena Nordic Grainissa koulutuksen erityisteenä olivat ISO 9001:2000 -standardi ja Eurooppalaisten hyvien kauppatapojen kriteeristö (European Code of Good Trading Practice, Coceral).

Kyky uudistua on tärkeä arvomme. Sen avulla varmistamme toiminnan jatkuvuuden. Syksyllä järjestettiin ”Mahdollisuuspäivät”, joka on uudenlainen tapa etsiä yhdessä uusia lähivuosisien liiketoimintamahdollisuuksia. Prosessiin osallistui aktiivisesti kymmeniä henkilöitä konsernin eri puolilta, eri tasoilta ja vastuualueilta.

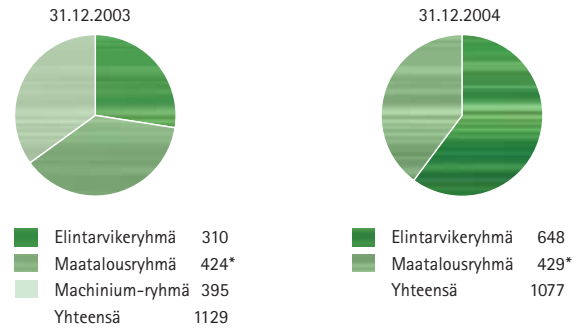
Lännen Tehtaiden johtamisjärjestelmä on sertifioitu ISO 9001:2000 ja ISO 14001 -standardien mukaan. Vuoden lopussa tehtiin päätös, jonka mukaan työterveys- ja työturvallisuusasiat liitetään osaksi järjestelmää vuoden 2005 aikana.

Apetitin Pudasjärven tehtaalla toteutettiin työterveyshuollon vetämänä kehittämishanke, jossa työyhteisö tutki omaa työtään, oppi tekemään yhteisiä muutossuunnitelmia ja vei käytäntöön uudet toimintatavat. Hanke kesti huhtikuusta marraskuuhun. Säkylän Apetit-yksikössä järjestettiin keskustelutilaisuuksia pakaste- ja hillotehtaalla työnohjaajan ja työterveyshoitajan johdolla. Keskustelujen tavoitteena oli parempi yhteistyö ja tiedonkulku. Molemmat hankkeet järjestettiin Voimavarat työssä -kyselyjen pohjalta.

Työterveyshuolto toteutti toimintasuunnitelman mukaisesti eri yksiköissä ennalta ehkäiseviä toimenpiteitä, kuten ikäryhmätarkastuksia ja työympäristön riskikartoituksia sekä jakoi informaatiota oman jaksamisen seuraamisen tärkeydestä. Koulutuksen pääpaino oli oikeiden työasentojen ja nostotapojen sekä ensiaputaitojen opettamisessa.

Pääkaupunkiseudulla aikaisemmin erillään toimineet Apetit, Suomen Rehun, Avena Nordic Grainin ja

Konsernin henkilöstön määrä

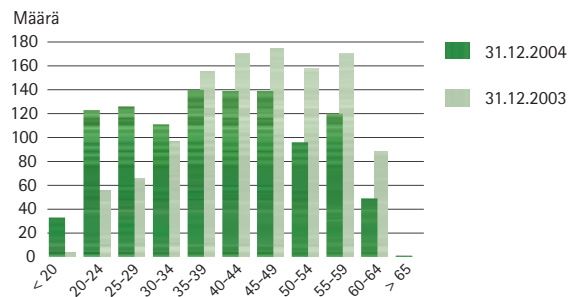

*sisältää myös konsernihallinnon henkilöstön

Henkilöstö paikkakunnittain 31.12.2004

Säkylä	255	Muu Suomi	477
Turku	136	Baltian maat	29
Kuopio	73	Muut maat	7
Espoo	52		
Kerava	48	Yhteensä	1077

Konsernin henkilöstön ikäjakauma ikäryhmittäin

Ateriamestareiden yksiköt, noin 60 henkeä, muuttivat marraskuussa yhteiseen toimitaloon Espoon Leppävaaraan. Siirtyminen samaan toimitilaan antaa entistä paremmat mahdollisuudet vuorovaikutukseen ja yhteistyöhön eri yksiköiden välillä.

Konsernin henkilöstö- ja ympäristöjohtajan siirryttyä keväällä eläkkeelle hänen vastuualueensa jaettiin useiden henkilöiden kesken. Konsernin henkilöstöjohtamisen koordinoinnista vastaava henkilö nimitettiin syksyllä johtajiston jäseneksi.

Näkymät vuodelle 2005

Henkilöstöasioiden toimintatapojen yhtenäistämistä ja keinojen kehittämistä eri yksiköiden välisen vuorovaikutuksen ja yhteistyön lisäämiseksi jatketaan. Työterveys- ja työturvallisuusasiat liitetään osaksi johtamisjärjestelmäämme.

Johtamisen erikoisammattitutkintoon tähtäävä toinen koulutusryhmä aloittaa opiskelunsa keväällä. Tehtyjen Voimavarat työssä- ja Työkykyindeksi-kyselyjen tulosten perusteella jatketaan aktiivisesti työyhteisöjen hyvinvoinnin kehittämistä.

Laajempi henkilöstöraportti on luettavissa yhtiön kotisivuilla osoitteessa www.lannen.fi/fi/henkilosto.

Ympäristö ja laatu

Lännen Tehtaiden toimintaa ohjaavat jatkuvan parantamisen ja kestäväen kehityksen periaatteet. Yhtiö toimii vastuullisesti ja ottaa huomioon sekä yhteiskunnan että ympäröivän luonnon vaatimukset.

Lännen Tehtaiden johto on asettanut yhtiölle toimintapolitiikan mukaiset päämäärät. Niihin sisältyvät mm. asiakastyytyväisyyden jatkuva parantaminen ja tuoteturvallisuuden varmistaminen sekä ympäristökuormituksen vähentäminen. Yhtiö on sitoutunut ottamaan toiminnassaan huomioon Kansainvälisen kauppakamarin (ICC) Elinkeinoelämän peruskirjassa esitetyt kestäväen kehityksen periaatteet.

Elintarvikeryhmä

Apetit valmistaa vihannes- ja ruokapakasteita sekä hilloja. Yksikön tuotantolaitokset sijaitsevat Säkylässä, Turussa ja Pudasjärvellä. Apetitilla on standardeihin ISO 9001 ja ISO 14001 perustuva toiminnanhallintajärjestelmä, jota kehitetään jatkuvan parantamisen periaatteen mukaisesti.

Apetit täyttää puhtaan ja turvallisen elintarviketuotannon vaatimukset koko ”pellolta pöytään” -ketjussa. Apetitin kotimaiset raaka-aineet hankitaan sopimusviljelmiltä, joiden toiminta perustuu IP-viljelyn (integroitu tuotanto) vaatimuksiin. Viisaasti valituilla ja oikea-aikaisilla toimenpiteillä parannetaan tuotteiden laatua ja vähennetään viljelystä aiheutuvia ympäristöhaittoja.

Apetit on sitoutunut Lännen Tehtaiden toimintaohjelmaan. Ympäristökuormituksen vähentämiseksi on laadittu kehitysohjelma, jolla pyritään jätemäärän, energian kulutuksen ja prosessiveden määrän vähentämiseen asetettujen tavoitteiden mukaisesti. Säkyllän teollisuusalueelle haettu ympäristölupa on tarkastusvaiheessa. Apetitin Turun tehtaalle ympäristölupa haetaan vuoden 2006 loppuun mennessä. Pudasjärven tehtaalla toiminnasta on tehty ympäristöilmoitus.

Kesällä 2004 muodostettu Apetit Kala Oy valmistaa tuoreita ja pakastettuja kalajalosteita pääraaka-aineinaan kirjolohi ja lohi. Yhtiön tuotantolaitokset ovat Kuopiossa, Kustavissa ja Keravalla. Lisäksi Apetit Kalalla on suurimmissa päivittäistavarakaupoissa toimivia Kalatori-myymlöitä eri puolilla Suomea. Apetit Kala Oy rakentaa parhaillaan standardiin ISO 9001 perustuvaa toiminnanhallintajärjestelmää. Kustavin tuotantolaitoksella on sertifioitunut ISO 9001- ja 14001-toiminnanhallintajärjestelmät. Kuopion ja Keravan tuotantolaitoksille on myönnetty ympäristöluvut vuonna 2003. Kuopion lupaan liittyen tehtiin kesällä 2004 savukaasuanalyysi, jonka tulokset on toimitettu Kuopion kaupungin ympäristökeskukselle. Ympäristöluvan hakuprosessi on meneillään Kustavin tuotantolaitoksessa.

Lännen Sokeri vastaa Sucros Oy:n valmistamien ja maahantuomien sokerituotteiden kuluttajamyynnistä Suomessa. Yksiköllä on sertifioitu ISO 9001 -laatu järjestelmä.

Maatalousryhmä

Suomen Rehun toimittamien rehujen ja ruokintaohjelmien avulla kotieläintuotanto on sekä tehokasta että sopusoinnussa ympäristön ja eettisten arvojen kanssa. Toimintaa ohjaava Turvallista Hyvinvointia -toimintatapa näkyy eläinten terveyttä ja hyvinvointia edistävän ruokinnan ja ympäristövaikutuksia vähentävien kohderehutekniologioiden kehittämisenä.

Viljaraaka-aineen ympäristökuormitusta on pystytty pienentämään ISO-VILJA -ohjelmalla, jossa typpi- ja fosforilannoitteita käytetään kohdennetusti. Tuotannon ja kuljetusten ympäristölle aiheuttamia ympäristöhaittoja pienennetään vähentämällä energian kulutusta. Kotieläinten ruokinnassa optimoidaan typen ja fosforin määrät eläimen tarpeiden mukaiseksi käyttämällä hyvin sulavia typpi- ja fosforilähteitä. Kaikilla rehutehtailla tehtiin vuonna 2004 HACCP-kriteeristön mukainen riskiarviointi tuoteturvallisuuden varmistamiseksi. Kaikilla rehuryhmän yrityksillä on sertifioitunut ISO 9001- ja ISO 14001 -laatu- ja ympäristöjärjestelmät.

Suomen Rehun Vaasan tehtaalle myönnettiin ympäristölupa marraskuussa 2004. Kotkan tehtaalla ympäristölupahakemus jätettiin joulukuussa 2004. Turun ja Seinäjoen rehutehtailla on jo aikaisemmin myönnetty ympäristöluvut.

Avena Nordic Grain toimii vastuullisesti ja kehittää toimintansa laatua jatkuvan parantamisen periaatteella. Avenan toimintajärjestelmä sertifioitiin vuonna 2004. Toimintajärjestelmä täyttää ISO 9001:2000 -standardin ja Coceralin ”European Code of Good Trading Practice” hyvien kauppatapojen vaatimukset.

Lännen Tehtaiden Iso-Vimman teollisuusalue

Lännen Tehtaiden Säkyllän Iso-Vimman teollisuusalueen ympäristöluvassa on asetettu ehdot Eurajokeen lasketavan puhdistetun jäteveden vuotuiselle BHK-kuormitukselle (biologinen hapenkulutus) ja fosforimäärälle. Eurajokeen juoksettavan puhdistetun jäteveden BHK-pitoisuudelle sekä fosfori- ja ammoniumtyyppipitoisuuksille on asetettu tavoitearvot. Kaikki asetetut lupaehdot ja tavoitearvot saavutettiin.

Valtion teknillinen tutkimuskeskus (VTT) kartoitti Säkyllän teollisuusalueella ja sen ympäristössä hajuja ja hajuhaittoja vuosina 2003-2004. Teollisuusalueen

toiminnasta aiheutuvien kaikkien hajujen (tuotanto, jätevesi- ja jätehuolto) yhden vuoden arvioitu kokonaisviihtyisyyshaitta ei loppuraportin mukaan ylitä haitattomana tasona pidettyä vertailuarvoa tehtaan ympäristössä.

Säkylän teollisuusalueen ympäristölupaprosessin arvioidaan valmistuvan alkuvuonna 2005. Lännen Tehtaat Oyj haki ympäristölupaa elintarvikkeiden valmistukselle, jätehuollolle ja jätevedenpuhdistamolle. Samalla teollisuusalueella sijaitsevat Lännen Rehu Oy, Voimavasu Oy ja Sucros Oy jättivät samanaikaisesti erilliset hakemukset omalle toiminnalleen.

Teollisuusalueen palo-, ympäristö- ja rikkoriski-kartoitukset saatiin päätökseen vuonna 2004.

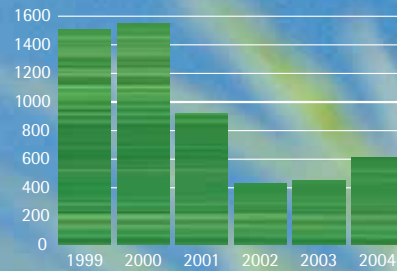
Vuoden 2005 näkymät ja tavoitteet

Ympäristölupaprosessia jatketaan niillä tehdaspaikkakunnilla, joilla se vielä on kesken. Työterveys- ja työturvallisuusasiat tuodaan osaksi toiminnanohjausjärjestelmää. Toiminnanhallintajärjestelmä päivitetään vastaamaan uuden ISO 14001 -standardin vaatimuksia. Ympäristökoulutuksen yhtenä painopistealueena on ympäristölainsäädännön muutosten vaikutus toimintaan.

Laajempi ympäristöraportti on luettavissa yhtiön kotisivuilla osoitteessa www.lannen.fi/fi/ymparisto.

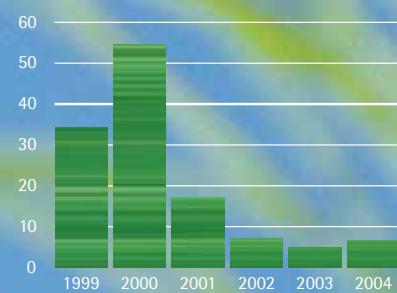
Vesistökuormitus: fosfori kg

Lupaehto 1000

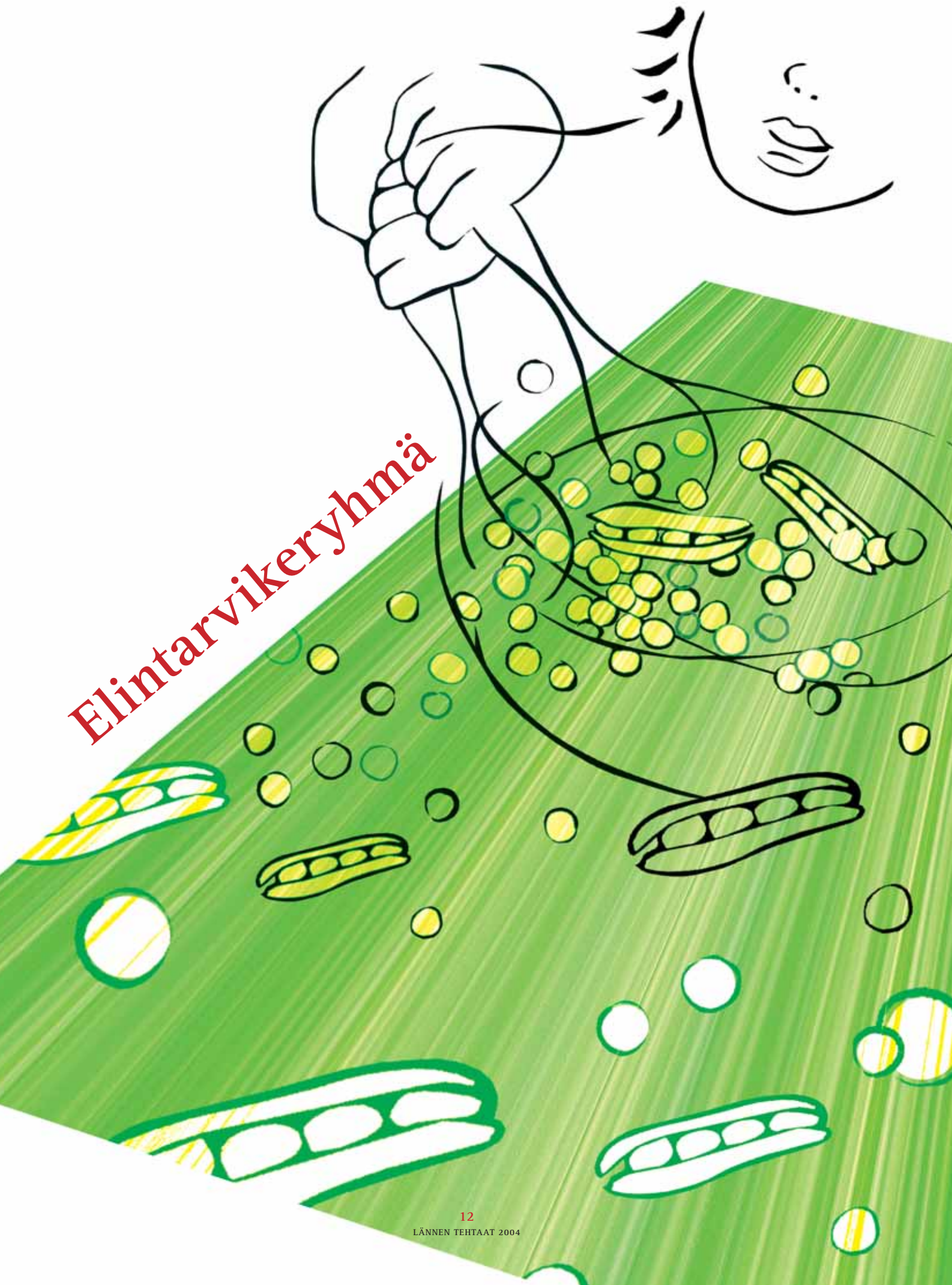

Vesistökuormitus: hapenkulutus BHK-7 atu tn

Lupaehto 40

Elintarvikeryhmä

Elintarvikeryhmä kehittää, valmistaa ja markkinoi puhtaista ja huolellisesti valituista raaka-aineista valmistettuja pakasteita, hilloja, marmeladeja ja kalajalosteita. Ryhmän kasvisraaka-aineista pääosa tulee ammattitaitoisilta suomalaisilta sopimusviljelijöiltä. Elintarvikeryhmän tuotevalikoimaan kuuluvat myös Sucros Oy:n kuluttajamakeuttajat. Lännen Tehtaat on Suomen markkinajohtaja pakasteissa, kalajalosteissa, vähittäiskauppahilloissa ja -marmeladeissa. Yhtiö on myös Suomen merkittävin erikoiskasvien viljelyttäjä.

Elintarvikeryhmään kuuluvat Apetit, Apetit Kala -konserni ja Lännen Sokeri sekä osakkuusyhtiöt Sucros Oy ja Ateriamestarit Oy.

Apetit kehittää, valmistaa ja markkinoi pakasteita, hilloja ja marmeladeja. Se vastaa myös Apetit Kalapöytä -tuotemerkillä myytävien kalajalosteiden markkinoinnista ja myynnistä vähittäiskauppaan.

Apetit Kala kehittää, valmistaa ja markkinoi kalajalosteita ja myy Kalatori-myymälöissä kalaa, kalajalosteita, valmisruokia, lihajalosteita ja salaatteja.

Lännen Sokeri hoitaa osakkuusyhtiö Sucros Oy:n makeuttajien myynnin Suomen vähittäiskaupparmarkkinoille.

Ateriamestarit Oy myy ja markkinoi Apetitin pakasteet, hillot ja marmeladit hotelli-, ravintola- ja catering -sektorille.

Apetit Kala Oy (ent. Kuopion Kalatukku Oy) liitettiin Elintarvikeryhmään kesäkuun lopussa Lännen Tehtaiden hankittua enemmistön Kuopion Kalatukku Oy:n osakkeista. Järjestelyssä Lännen Tehtaat Oyj:n tytäryhtiö Tresko Fish Oy liitettiin Apetit Kala -konserniin. Tresko Fish Oy fuusioitiin Apetit Kala Oy:öön vuoden 2004 lopussa.

Elintarvikeryhmän liikevaihto vuonna 2004 oli 130,6 (114,9) miljoonaa euroa. Liikevaihdon kasvu oli seurausta Apetit Kalan konserniin liittämistä kesäkuun lopussa. Ryhmän muiden yksiköiden liikevaihto laski. Apetitin liikevaihto laski edellisvuoteen verrattuna noin 5 prosenttia teollisuusmyynnin ja vientikaupan vähenemisen seurauksena. Lännen Sokerin 10 prosentin liikevaihdon lasku oli heikon marja- ja omenasadon sekä vähittäiskauppasokerin maahan- tuonnin seurausta.

Elintarvikeryhmän liikevoitto oli 5,2 (6,5) miljoonaa euroa. Elintarvikeryhmän tulos jäi edellisvuotta pienemmäksi. Apetitin tulos oli budjetoitua ja edellisvuotta alempi myynnin laskun ja markkinointiin sekä tuotekehitykseen tehtyjen panostusten takia. Myös Lännen Sokerin tulos oli edellisvuotta heikompi johtuen osakkuusyhtiö Sucrosen tulososuuden pienemisestä. Kalaliiketoiminnan kasvu toi positiivisen lisäyksen Elintarvikeryhmän tulokseen.

Elintarvikeryhmän 5,3 (1,7) miljoonan euron investoinneista 2,6 miljoonaa euroa kohdistui Apetit Kala Oy:n osakkeiden hankintaan. Apetit investoi pääasiassa pakkaustoimintojen kehittämiseen ja pakastustehon parantamiseen. Suurin yksittäinen investointi oli hernepuimurin hankinta. Apetit Kalan investoinnit koostuivat ensisijaisesti tuotantoteknologian kehittämisestä Kuopiossa ja Keravalla. Keravalla käynnistyivät investoinnit fileointilinjaan sekä kalajätteen hyödyntämiseen rehuraaka-aineena.

Apetitin ja Apetit Kalan muodostaman Apetitryhmän toimintaympäristössä on tapahtumassa merkittäviä muutoksia. Päivittäistavarakaupassa kaupan omat merkit, private labelit lisäävät markkinaosuuttaan. Kansainväliset suuryritykset hakevat ydintuotealueilleen kasvua maantieteellisellä laajentumisella. Kauppa ketjuuntuu ja kaupan hankintayksiköt hakeutuvat yhteistyöhön kansainvälisten hankintaorganisaatioiden kanssa.

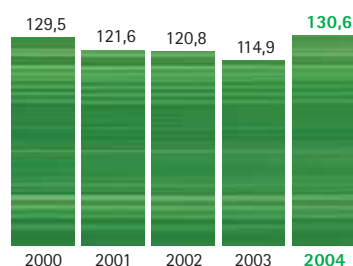
Myös kuluttajakunnassa tapahtuu muutoksia. Ikääntyvien osuus väestöstä kasvaa, yhden hengen taloudet ja pientaloudet lisääntyvät. Kuluttajien tarpeet ja toiveet muuttuvat kehityksen seurauksena entistä

>>

Elintarvikeryhmä, milj. €	2004	2003
Liikevaihto	130,6	114,9
Osuus konsernin liikevaihdosta	28%	23%
Liikevoitto	5,2	6,5
Investoinnit	5,3	1,7
Henkilöstö keskimäärin	405	331

Liikevaihto yksiköittäin, milj. €	2004	2003
Apetit	53,4	56,0
Apetit Kala Oy 1.7.2004 alkaen	23,4	
Tresko Fish Oy	6,4	5,7
Lännen Sokeri	48,1	53,6
Sisäiset myynnit	-0,7	-0,4
Yhteensä	130,6	114,9

Elintarvikeryhmä, liikevaihto milj. €

>>

monimuotoisemmiksi. Samanaikaisesti ihmisten terveys-
tietoisuus kasvaa ja ennakoivaan hyvinvointiin kiinni-
tetään ruokailussa aikaisempaa enemmän huomiota
hyvän maun, elämyksellisyyden ja valmistuksen
helppouden ohella.

Apetit-ryhmä panostaa liiketoiminnassaan kasva-
vien tuotealueiden vahvistamiseen ja tuotteiden
jalostusarvon nostamiseen. Kasvua on haettu oman
toiminnan tehostamisesta, kumppanuuksista ja yritys-
järjestelyistä. Apetit-ryhmän sisällä rakennettiin
loppuvuoden aikana yhteisiä toimintatapoja, järjestel-
tiin toimintoja ja kehitettiin yhteistä konseptia markki-
nointiin.

Missio

Apetit tarjoaa kuluttajille nautintoa ja hyvinvointia.

Visio

Apetit on kasvava ja kannattava edelläkävijä, joka
erikoisosaamisellaan luo kuluttajien ja asiakkaiden
arvostamia uusia, nautinnollisia ennakoivan hyvin-
voinnin ruokailuratkaisuja.

Apetit-ryhmän tuotemerkkistrategia uudistettiin päät-
tyneen vuoden aikana. Ryhmän yhteinen tuotemerkki
on Apetit. Se kertoo ydinlupauksesta tarjota kuluttajille
nautintoa ja hyvinvointia edistäviä ruokailuratkaisuja.

Apetit-tuotemerkkiä täydennetään tuotesarjojen
nimillä.

Apetit Quick&Tasty

Valmis ruoka yhdelle hengelle. Hyvä maku, nopea
valmistus mikrossa.

Apetit Kesäpöytä

Kasvis- ja marjapakasteet sellaisenaan. Kesän sato
tuoreena pakkasesta.

Apetit Kalapöytä

Helposti ja nopeasti valmistettavia tuorekalajalosteita
arkikäyttöön ja makuelämyksiä juhlapöytään.

Apetitin hillot ja marmeladit myydään Dronningholm-
tuotemerkillä.

Vuoden 2005 alusta lähtien Apetit huolehtii Apetit
Kalan valmistamien tuoreiden, kuluttajakattujen
kalajalosteiden tuotekehityksestä, markkinoinnista
ja myynnistä. Tuotteet myydään Apetit Kalapöytä
-tuotemerkillä. Apetit Kala vastaa irtopakatu-
n kalan ja HoReCa-sektorin tuorekalatuotteiden myynnistä sekä
teollisuusmyynnistä ja suurimmissa päivittäistavara-
myymälöissä shop in shop -konseptilla toimivista
Kalatori-myymälöistä.

Apetit

Vähittäiskaupassa pakastemerkkinoiden kokonaiskehitys vaihteli vuonna 2004 voimakkaasti tuoteryhmittäin. Kokonaismarkkinoiden kasvu oli vajaa 3 prosenttia. Tuoteryhmistä pizza- ja leivonnaispakasteiden myynti kasvoi yli 6 prosenttia ja marjapakasteiden myynti lähes 12 prosenttia. Vihannepakasteiden kysyntä laski puoli prosenttia. Kalapakastemerkkinoiden lasku kiihtyi laskun oltua noin 5 prosenttia. Hillomarkkinat kasvoivat noin 5 prosenttia.

Apetitin markkinaosuus säilyi kaupan omien merkkin voimakkaasta kasvusta huolimatta varsin vakaana. Omalla tuotemerkillä myytävien vihannepakasteiden myynti laski, kaupan merkkin valmistus sen sijaan kasvoi.

Apetitin vähittäiskauppamyynnin liikevaihto oli edellisen vuoden tasoa. Vuoden 2004 kokonaisliikevaihto jäi tavoitteesta teollisuusmyynnin ja viennin laskun vuoksi. Tämä heijastui myös yksikön kannattavuuteen. Vuoden 2004 tulosta heikensi lisäksi edellisen satokauden vaikeiden sääolosuhteiden aiheuttama raaka-ainekustannusten nousu.

Apetit on vähittäiskaupatuotteillaan markkinajohtaja hilloissa, marmeladeissa ja vihannepakasteissa sekä jaetulla ykkössijalla ruokapakasteissa. Erikoisperunoissa Apetit on Suomen johtava valmistaja.

Apetitin pakasteet valmistetaan Säkylässä, Turussa ja Pudasjärvellä, hillot Säkylässä. Asiakkaina ovat vähittäiskauppa sekä kotimainen teollisuus ja suurkeittö.

Apetit ja Ravintoraisio Oy perustivat yhteisyrityksen Ateriamestarit Oy:n hoitamaan perustajayhtiöiden hotelli-, ravintola- ja suurkeittiöasiakas-sektorin liiketoimintaa. Ateriamestarit Oy aloitti toimintansa toukokuussa. Yrityksen toiminta-ajatuksena on vahvan myynti- ja markkinointiorganisaation avulla tarjota HoReCa-sektorin asiakkaille kattava tuotevalikoima terveellisiä, puhtaita ja laadukkaita elintarvikkeita ja lisäarvopalveluja. Toiminta on käynnistynyt odotusten mukaisesti.

Apetit toi syksyllä markkinoille täysin uudenlaisen tavan kypsentää kasviksia, höyrykypsennyksen mikroaaltouunissa. Uudentyyppisessä NeoSteam-pakkauslaminaatissa on sauma, joka toimii paineventtiilinä. Se päästää pois liiallisen paineen, mutta mahdollistaa paineenalaisen höyrykypsennyksen. Menetelmä parantaa makujen säilyvyyttä ja tuotteiden mehukkuutta. Kypsennys on vaivatonta ja nopeaa. Uusissa pakkauksissa markkinoille tuotiin kolme tuotetta: Kesäkasviksia Béarnaisekastikkeella, Thai-kasviksia Itämaisella kastikkeella ja Juuressuikaleita Hollandaisekastikkeella. Tuotteiden myynti on käynnistynyt odotusten mukaisesti.

Apetit Quick&Tasty -aterioiden sarjaa täydennettiin kolmella uutuudella: Fish & Pasta -lohi-pasta-aterialla, Sweet Chili Rice -kasvis-riisi-broileriaterialla ja Chicken & Cheese -pasta-broileri-juustoaterialla.

Vuoden 2005 alussa Apetit toi markkinoille Apetit Quick&Tasty -mikrokeitot uudentyyppisissä DuoSmart-pakkauksissa. Mikrokuumennukseen suunnitellut pakkaukset ovat kaksikerroksisia. Paperin ja muovin parhaat ominaisuudet yhdistävä rakenne eristää ja pitää ulkopinnan miellyttävän lämpimänä. Ateria valmistuu omassa pakkauksessaan nopeasti ja helposti: kansi poistetaan, lisätään vesi ja kuumennetaan mikrossa viisi minuuttia. Vähittäiskauppaan tuotiin kolme vaihtoehtoa: Napolinkeitto, Curry-kanakeitto ja Thaikeitto.

Höyrykypsennettävien tuotteiden valikoimaa täydennettiin kolmella tuotteella, joissa on kastike mukana: Ruohosipuliperunat, Tilliperunat ja Yrttipperunat. Testien mukaan höyrykypsennys on nopein tapa valmistaa aitoa perunaa.

Alkaneen vuoden aikana Apetit panostaa merkittävästi uusien tuotteiden markkinointiin ja Apetit-tuotemerkin tunnettuuden lisäämiseen.

Apetitin liikevaihdon ennustetaan kasvavan vuonna 2005 erityisesti kasvis- ja ruokapakasteiden myynnin lisääntymisen ansiosta. Pidemmälle jalostettujen tuotteiden kasvavan liikevaihdon johdosta myös kannattavuuden odotetaan paranevan vuoteen 2004 verrattuna.

Viljely

Apetitin viljelyosasto on Suomen merkittävin erikoiskasvien viljelyttäjä. Se vastaa Apetit kotimaisten raaka-aineiden viljelyttämisestä sekä valtaosasta Sucros Oy:n Säkylän tehtaalle toimitettavan sokerijuurikkaan viljelyttämisestä.

Apetit käyttää tuotteissaan ensisijaisesti korkealaatuisia kotimaisia kasvisraaka-aineita, jotka tuotetaan suomalaisilla sopimusviljelmillä IP-, lastenruoka- tai luomulaatujärjestelmien mukaisesti. Apetit sopimusala vuonna 2004 oli noin 1 700 (1 800) hehtaaria. Sokerijuurikasta viljelytettiin Sucrokselle Lännen alueella 9 400 (8 900) hehtaarin alalla. Koko maan juurikasala oli 31 300 hehtaaria.

Viljelyn kannalta kulunut vuosi oli monessa suhteessa hyvin poikkeuksellinen. Lämpimän loppupalven ansiosta ensimmäiset kylvöt tehtiin ennätyksellisen aikaisin. Taimistuminen oli nopeaa toukokuun alkupäivien hellesään ansiosta. Ennen toukokuun puoliväliä oli kovia yöhalloja, jotka aiheuttivat suuria tuhoja varsinkin juurikas-, mutta myös vihannestaimistoille. Lännen alueella kylvettiin noin 700 hehtaaria juurikasta uudelleen.

>>

>>

Sadon korjuu ja käsittely alkavat normaalisti juhannuksen tienoilla ja satokausikäynti päättyy yleensä ennen joulua. Prosessoidut satokausituotteet varastoidaan pakkasessa. Edelleenjalostus ja pakkaaminen tapahtuvat myynnin tarpeiden mukaan. Syksyn sadon onnistuminen vaikuttaa valmistuksen kustannuksiin ja Apetitin tulokseen seuraavaan syksyyn saakka.

Varhaisia vihanneksia, pinaattia ja hernettä, päästiin korjaamaan hieman tavallista myöhemmin. Rajut sateet aiheuttivat merkittäviä tuhoja monilla viljelyalueilla. Lännen Tehtaiden pääviljelyalue, eteläinen Satakunta säästyi kuitenkin pahoilta sadetuhoilta ja sopimuskasvit kasvoivat korjuuseen asti hyvin.

Melko suotuisan syksyn ansiosta saatiin kylvettyt ja istutetut Apetitin sopimuskasvit ja sokerijuurikas korja-

tuiksi. Sadot olivat normaaleja sekä määrältään että laadultaan. Vihanneksia saatiin tavoitteeksi asetettu 26,4 (24,1) miljoonaa kiloa. Sokerijuurikassato Lännen Tehtaiden alueella oli koko viljelyhistorian toiseksi suurin 36,5 (28,9) tonnia hehtaarilta. Alhainen sokeripitoisuus 15,65 prosenttia aiheutti kuitenkin sen, että sokerimäärästä tuli tavanomainen. Koko valtakunnan sokerimäärä vuoden 2004 juurikkaista carry over -sokerin kanssa oli 145,2 (130,3) miljoonaa kiloa kiintiön ollessa 146,1 miljoonaa kiloa. Sekä Apetit että Sucroksen Säkylän sokeritehtaan käyntikaudet päättyivät ennen joulua.

Apetitin sopimusviljelyala pienenee vuonna 2005 herneen ja luomutuotteiden viljelyn vähenemisen vuoksi. Sokerijuurikasalan odotetaan kasvavan viime vuoteen verrattuna.

Apetit Kala

Terveelliseksi arvostettu kala on yksi eniten kasva-neista elintarviketuoteryhmistä ja kasvun arvioidaan jatkuvan voimakkaana myös tulevaisuudessa. Teollisuuden pakkaaman kalan markkinat kasvoivat vuoden aikana 18 prosenttia. Kuluttajakattujen kalojen tuote-ryhmässä vakiopainoisten tuoreiden ja jalostettujen kalojen kulutus kasvaa nopeimmin. Viljelty kala korvaa nykyisin yhä useammin luonnonkalan. Viljelyyn on tulossa myös uusia kalalajeja perinteisen kirjoloihen ja siian lisäksi. Tuotteet myydään yhä pidemmälle jalostettuina. Sekä kalan jalostus että kauppa keskittyvät.

Apetit Kalan toiminta kattaa koko ketjun kalan hankinnasta ja jalostuksesta tukku- ja vähittäis-kauppaan. Tarjolla on monipuolisia, helppokäyttöisiä ja pitkälle jalostettuja kalatuotteita, jotka vastaavat kiireisen kuluttajan vaatimuksiin. Apetit Kala on markkinajohtaja kuluttajakatuissa tuorekalajalosteissa ja vahva toimija muilla tuotealueilla.

Apetit Kalalla on nykyaikaiset toimitilat Kuopiossa, Keravalla ja Kustavissa sekä 60 shop in shop -konseptilla toimivaa Kalatori-myymälää ympäri maata. Koko sisävesi- ja rannikkoalueen kattava hankintaverkosto sekä oma maahantuonti takaavat ympäri vuoden laajan valikoiman kotimaisia ja ulkomaisia kalajalosteita.

Kuopiossa sijaitsee yhtiön hallinto, puhelinmyynti ja tuotantolaitos, jossa valmistetaan mm. lämmin- ja kylmäsavustetut tuotteet, annospalat ja pakasteet. Keravalla on logistiikkakeskus, johon on keskitetty valtakunnallinen keräily- ja lähettämötoiminta. Siellä myös fileoidaan lohikalat ja pakataan tuoreet kuluttajakatut tuotteet. Kustavissa valmistetaan

suikaloidut ja graavatut tuotteet. Kaskisissa toimii paistettujen tuotteiden ja silakkajalosteiden tuotantoon keskittynyt osakkuusyhtiö Ab Silva Seafood Oy.

Apetit Kala harjoittaa vähittäismyyntiä suurimmissa päivittäistavara-kaupoissa toimivissa Kalatorimyyvälöissä. Myymälöiden tuotevalikoimassa on kalan lisäksi valmisruokia, lihajalosteita ja salaatteja. Kalatori-myymälöitä on 60. Näistä 14 toimii franchising-yrittäjävetoisina. Kalatori-myymälöiden myynnistä noin 70 prosenttia on kalatuotteita ja 30 prosenttia muita elintarvikkeita.

Apetit Kala Oy:öön vuodenvaihteessa fuusioituneen Tresko Fish Oy:n tuotantolaitos Kustavissa täydentää luontevasti yhtiön toimintaa. Tuotevalikoima on yhdistymisen jälkeen entistä kattavampi. Tarjolla on monipuolisia, pannuvalmiita, pitkälle jalostettuja kalatuotteita, jotka vastaavat kiireisen kuluttajan vaatimuksiin. Apetit Kalan päätuoteryhmiä ovat lämmin- ja kylmäsavustetut tuotteet, graavisuolatut tuotteet, suikaleet

ja annospalat, kalaeinekset, silakkatuotteet ja tuorekala.

Loppuvuoden aikana Apetit Kalan toiminnanohjausjärjestelmää kehitettiin ja toimintaa rationalisoitiin tuotannossa, raaka-ainehankinnassa, myynnissä ja markkinoinnissa.

Kalatori-myyväläketju kasvoi vuoden aikana kahdeksalla yksiköllä ja ketjun myynti kehittyi päivittäistavara-kaupan kasvua nopeammin.

Apetit Kala Oy ja Tresko Fish Oy saavuttivat asetetut liikevaihto- ja tulostavoitteet.

Apetit Kalan liiketoiminnan tulokseen vaikuttaa merkittävästi raaka-aineena käytetyn kalan saatavuus ja hinta. Etenkin lohikalajien maailmanmarkkinahinnan

kehitys ja suomalaisen kalanviljelyn onnistuminen vaikuttavat tärkeimpien jalosteiden hinnan muodostumiseen merkittävästi. Liikevaihdon ja tuloksen kertymistä rytmittävät eri vuosineljänneksille osuvat juhlapäivät. Merkittävä osa Apetit Kalan myynnistä ja tuloksesta riippuu joulumyynnin onnistumisesta.

Vuonna 2005 Apetit Kalan liikevaihdon kasvun arvioidaan jatkuvan markkinakasvua nopeammin. Kuluttajapakattujen tuotteiden markkinointiin panostetaan voimakkaasti ja Kalatori-myyväläketjun myynnin odotetaan edelleen kehittyvän suotuisasti. Tuloksen arvioidaan parantuvan toimintojen tehostamisen myötä.

Lännen Sokeri

Lännen Sokeri myy Danisco-konserniin kuuluvan Sucros Oy:n makeuttajat Suomen kuluttajamarkkinoille. Lännen Tehtailla on 20 prosentin vähemmistöosuus Suomessa sokeriteollisuutta harjoittavasta Sucros Oy:stä.

Sokerin kokonaiskulutus oli vuonna 2004 Suomessa edellisen vuoden tasolla. Lännen Sokerin kuluttajatuotteiden myynti laski edellisvuodesta noin 10 prosenttia kasvaneen tuonnin ja heikon marja- ja hedelmäsadon vuoksi.

Suomeen on kesäkuusta lähtien tuotu keväällä Euroopan unioniin liittyneissä Virossa ja Latviassa pakattua sokeria. Kuluttajahintaan tuonnilla ei ole ollut merkittävää vaikutusta. Tuonnin arvioidaan jatkuvan.

Kotitalouksille kehitettiin vuonna 2004 entistä monipuolisempia makeuttajien käyttömuotoja leivonnan ja säilönnän rinnalle. Dansukker toi markkinoille kaksi täysin uudenlaista, ruuanvalmistukseen kehitettyä Culinary Syrup -maustesiiirappia. Monikäyttöisillä punaviini- ja inkiväärisiirapeilla on helppo maustaa ruokia, marinadeja ja juomia. Ne sopivat sellaisenaan kastikkeeksi jäätelölle, marjoille ja juustoille sekä lisukkeeksi jälkiruokiin.

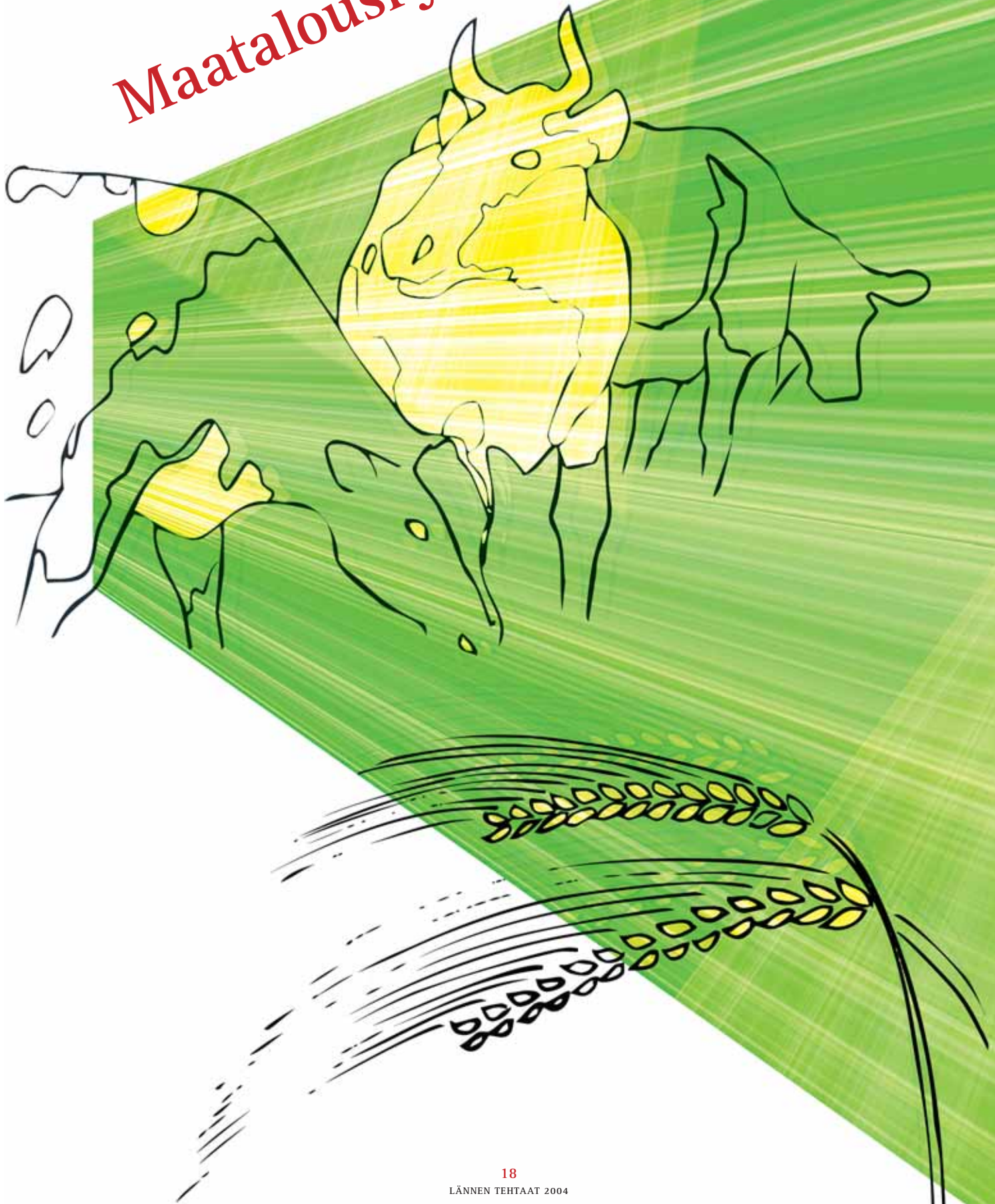
Lännen Sokerin liikevaihdosta valtaosa, yli 70 prosenttia on kidesokeria. Säilönnässä käytettävän talouskidesokerin ja hillosokerin myynnin vuotuisen vaihteluun vaikuttaa eniten syksyn marja- ja omenasato. Erikoissokerien ja siirappien myynnin kertymistä eri vuosineljänneksille rytmittävät kauden juhlat, pääsiäinen, vappu ja jouluku.

Sokerituotteiden kulutuksen trendi on laskeva. Volyymien lasku on 3-4 prosenttia vuodessa. Kotitaloudet käyttivät Suomessa vuonna 2004 sokeria keskimäärin vajaa 10 kiloa henkeä kohti. Määrä ylittää EU:n keskitason.

Teollisuuden ja kotitalouksien sokerin kokonaiskulutuksen arvioidaan Suomessa pysyvän vuonna 2005 edellisen vuoden tasolla. Kotimaisen sokerin osuuden arvioidaan laskevan.

Maatalousryhmä

Maatalousryhmän toimialoja ovat rehuteollisuus, viljakauppa ja taimiteknologia. Suomen Rehu -konsernin yhtiöt kehittävät, valmistavat ja markkinoivat tehokkaita, turvallisia ja ympäristöystävällisiä rehuja sekä eläinten ruokintaohjelmia. Avena Nordic Grain on kansainväliseen ja kotimaiseen vilja-, öljy- ja palkokasvi- sekä rehuraaka-ainekauppaan erikoistunut yritys. Lännen Plant Systems keskittyy taimiteknologiaan sekä taimitarhojen kokonaisjärjestelmiin.

Maatalousryhmään kuuluvan Suomen Rehu -konsernin muodostavat emoyhtiö Suomen Rehu Oy, erikoisrehuyhtiöt Lännen Rehu Oy ja Hiven Oy Suomessa ja SIA Baltic Feed Latviassa sekä myyntiyhtiö Rehu Eesti Oü Virossa. Suomen Rehu Oy:n toimintaan olennaisesti liittyviä osakkuusyhtiöitä ovat logistiikan ohjausyhtiö Movere Oy ja maatalouden sähköinen portaaliyhtiö Farmit Website Oy. Suomen Rehu -konsernin lisäksi Maatalousryhmään kuuluvat Avena Nordic Grain Oy, sen tytäryhtiö ZAO Avena St. Petersburg sekä Lännen Plant Systems ja Harviala Oy.

Lännen Rehu Oy liitettiin Suomen Rehu -konserniin vuoden 2004 alussa, jolloin Lännen Tehtaiden omistusosuus Suomen Rehu Oy:stä kasvoi 82 prosentista 88 prosenttiin. Suomen Rehu Oy osti marraskuussa AS Tukuma Straumelta 25 prosentin vähemmistöosuuden SIA Baltic Feedistä. Yhtiö on kaupan jälkeen kokonaan Suomen Rehu Oy:n omistuksessa. Vuoden 2004 lopussa Lännen Tehtaat Oyj osti Kemira GrowHow Oyj:ltä sen omistamat Suomen Rehu Oy:n osakkeet. Kaupan jälkeen Lännen Tehtaat omistaa Suomen Rehu Oy:n koko osakekannan.

Maatalousryhmän liikevaihto vuonna 2004 oli 294,3 (282,6) miljoonaa euroa. Liikevaihdon kasvu oli noin 4 prosenttia. Rehuliiketoiminnan liikevaihto laski hieman myynnin volyymin ja raaka-ainehintojen laskun seurauksena. Viljakaupan liikevaihto kasvoi 17 prosenttia. Lännen Plant Systemsin ja Harviala Oy:n liikevaihdot olivat edellisvuoden tasolla.

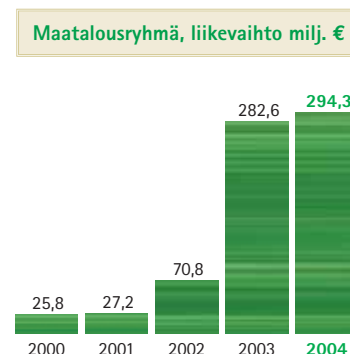
Maatalousryhmän liikevoitto, 8,2 (8,3) miljoonaa euroa oli edellisvuoden tasolla. Rehuliiketoiminnan tulos jäi edellisvuoden tasosta asiakasmarginaalien laskun takia. Viljakaupan tulos oli lähes vuoden 2003 tasoa. Lännen Plant Systemsin tulos oli edellisvuotta parempi.

Maatalousryhmän investoinnit olivat 5,5 (7,1) miljoonaa euroa. Investoinneista 2,9 miljoonaa euroa kohdistui SIA Baltic Feedin ja Suomen Rehu Oy:n vähemmistöosakkeiden hankintaan. Muut investoinnit kohdistuivat rehuuotannon tehostamiseen ja tuotteiden laadun ja raaka-aineiden käytön parantamiseen. Edellisen vuoden 7,1 miljoonan euron investointeihin sisältyi konsernihallinnon 3,4 miljoonan euron kiinteistöinvestointi.

Maatalousryhmä, milj. €	2004	2003
Liikevaihto	294,3	282,6
Osuus konsernin liikevaihdosta	62 %	58 %
Liikevoitto	8,2	8,3
Investoinnit	5,5	7,1
Henkilöstö keskimäärin ¹⁾	485	442

1) Sisältää konsernihallinnon henkilöstön

Liikevaihto yksiköittäin, milj. €	2004	2003
Suomen Rehu Oy	166,8	172,5
Lännen Rehu Oy	24,2	17,5
Hiven Oy	6,6	6,8
SIA Baltic Feed	4,3	3,7
Rehu Eesti Oü	0,0	0,0
Avena Nordic Grain Oy	106,7	91,8
ZAO Avena St. Petersburg	0,9	0,0
Lännen Plant Systems	4,4	4,3
Harviala Oy	2,8	2,8
Muu myynti	1,6	1,2
Sisäiset myynnit	-24,0	-18,0
Yhteensä	294,3	282,6

Suomen Rehu

Missio

Lännen Tehtaiden rehuliiketoiminta - Suomen Rehu - tuottaa turvallista hyvinvointia asiakkaille, eläimille, ympäristölle ja henkilöstölle onnistuneiden ruokinta-kokemusten avulla.

Visio

Suomen Rehu on suomalaisten kotieläintilojen kannattavin ja läheisin kumppani ruokinnassa sekä menestyvä toimija rehuliiketoiminnassa Baltiassa ja Venäjällä.

Suomen Rehu on kansainvälisesti toimiva, Suomen johtava teollisten rehujen ja kotieläinten terveysrehujen valmistaja. Yhtiö kehittää, valmistaa ja markkinoi tehokkaita, turvallisia ja ympäristöystävällisiä rehuja sekä eläinten ruokintaohjelmia.

Suomen Rehulla on kattava valikoima nautakarjan, sian ja siipikarjan rehuja, turkiseläinten, hevosten ja porojen rehuja sekä koirien ruokia, erikoisrehuja ja rehujen lisäaineita. Suomen Rehun osuus on noin 50 prosenttia rehuseosten valmistuksesta kotimaassa. Baltiassa tytäryhtiö SIA Baltic Feedillä on oma erikoisrehutehdas. Skandinaviassa ja Keski-Euroopassa Suomen Rehu keskittyy terveysrehuihin sekä nykyaikaisen teknologian ja patentoitujen ratkaisujen myyntiin. Venäjällä yhtiö palvelee jälleenmyyjänsä kanssa suurtiloja ja rehutehtaita uusissa ruokintaratkaisuisissa.

Suomen Rehu -konsernin muodostavat emoyhtiö Suomen Rehu Oy, erikoisrehuyhtiöt Lännen Rehu Oy ja Hiven Oy Suomessa ja SIA Baltic Feed Latviassa sekä myyntiyhtiö Rehu Eesti Oü Virossa. Lännen Rehu Oy liitettiin Suomen Rehu -konserniin vuoden 2004 alussa. Marraskuun 2004 lopussa tehdyn vähemmistöosakaupan jälkeen Suomen Rehu Oy omistaa SIA Baltic Feedin kokonaan.

Suomen Rehulla on tehtaat Turussa, Seinäjoella, Kotkassa, Vaasassa, Paimiossa, Säskylässä sekä Tukumissä Latviassa. Konsernilla on lisäksi jonkin verran toimintaa muualla Skandinaviassa, Baltiassa ja Venäjällä. Suomen Rehun toimintaan olennaisesti liittyviä osakkuusyhtiöitä ovat logistiikan ohjausyhtiö Movere Oy ja maatalouden sähköinen portaaliyhtiö Farmit Website Oy.

Tehtaiden maantieteellinen sijainti ja kattava myyjäverkosto mahdollistavat Suomen Rehun tuotteiden tarjonnan koko Suomessa. Suomen Rehun tuotteita myyvät jälleenmyyjät Suomen Rehun markkinoitioirganisaation ja konsultoitvien myyntiedustajien tukemina.

Suomen Rehu -konsernin liikevaihto vuonna 2004 oli 195 miljoonaa euroa. Edellisvuoden vertailukelpoinen liikevaihto oli 198 miljoonaa euroa. Liikevaihdon lasku heijastelee raaka-ainehintojen laskua toiselta ja kolmannelta vuosineljännekseltä alkaen.

Rehuliiketoiminnan tulos oli asiakasmarginaalien laskusta johtuen edellisvuotta alempi.

Rehuliiketoiminnan investoinnit vuonna 2004 olivat 2,7 (2,9) miljoonaa euroa. Investoinneista 0,5 miljoonaa euroa johtui SIA Baltic Feedin vähemmistö-osakkeiden hankinnasta. Muut investoinnit kohdistuivat lähinnä tuotannon tehostamiseen ja tuotelinjojen järjestelyihin rehuryhmän sisällä. Seinäjoella ja Turussa tehtiin kauran käytön lisäämisen mahdollistavia laitteistoinvestointeja. Lihasiipikarjan rehujen valmistus Pohjanmaalla keskitettiin Seinäjoelle. Tuotteiden laadun parantamiseksi uusittiin rakeistuslinjoja eri tehtailla.

Rehuseosten kokonaismarkkinat Suomessa kasvoivat hieman. Naudanrehujen myynti kasvoi noin 2 prosenttia. Siipikarjanrehujen myynti oli edellisen vuoden tasolla ja sianrehujen myynti laski lievästi. Lännen Tehtaiden rehuryhmä on markkinajohtaja kaikissa suurissa tuoteryhmissä. Sianrehuissa ja siipikarjan rehuissa markkinaosuus on noin puolet, naudanrehuissa runsas 40 prosenttia.

Naudanrehujen kulutuksen kasvun arvioidaan jatkuvan vuoden 2005 alkupuolella syksyn 2004 heikosta sadosta johtuvan kotoisten rehujen vaihtelevan määrän ja laadun vuoksi. Syksyllä myynti vakiintuneen edellisvuoden tasolle. Sianrehujen kulutuksen arvioidaan kasvavan hieman. Lihasiipikarjan rehujen kulutuksen arvioidaan säilyvän nykyisellä tasolla.

Maatilojen rakennemuutos Suomessa jatkuu. Tilojen määrän ennakoidaan edelleen vähenevän ja tuotantoyksiköiden koon kasvavan. Muutosten seurauksena mm. ruokinta-automaatio yleistyy ja vaatimukset ruokinnan kokonaishallinnasta korostuvat. Lypsykarjatilat keskittyvät Pohjanmaalle ja Pohjois-Savoon. Sianlihan tuotanto on keskittynyt Lounais-Suomeen ja Etelä-Pohjanmaalle. Lihasiipikarjatuoannosta broilertuotanto keskittyy Varsinais-Suomeen, Satakuntaan ja Etelä-Pohjanmaalle. Kalkkunankasvatusta on lisäksi Etelä-Savossa. Suomen Rehun tehtaat sijaitsevat asiakas-kuntaan nähden pääosin hyvillä paikoilla. Haasteita

toimialalle tuovat maatalouden tukien uudet perusteet, EU:n maatalouspolitiikan suunnitellut uudistukset sekä käynnissä olevat WTO-neuvottelut.

Turvallista hyvinvointia

Suomen Rehun tuotekehityksessä pääpaino on yksittäisten tuotteiden sijasta tilojen ja eläinten kulloiseenkin tilanteeseen parhaiten soveltuvien ruokintaratkaisujen luomisessa. Kaikkea toimintaa ohjaava Turvallista hyvinvointia -ajattelu näkyy eläinten terveyttä ja hyvinvointia edistävän ruokinnan kehittämisenä ja kotieläintuotannon kannattavuutta parantavien rehuteknologioiden kehittämisenä. Tilojen käyttämän ruokintatekniikan kehitys otetaan huomioon rehujen ominaisuuksien kehittämässä ja vuorovaikutusta laitevalmistajien kanssa lisätään.

Tilojen työtä helpottamaan Suomen Rehu on kehittänyt täysin uuden palvelun rehujen tilaamiseen. Signaali24-tilauspalvelu automatisoi rehujen tilauksen. Tekniikka perustuu matkapuhelimen tekstiviestipalvelun käyttöön. Signaali24-tilauspalvelun avulla tilaaminen on helppoa ja tilauksen voi tehdä mihin vuorokauden aikaan tahansa. Matkapuhelimella valmiiseen tekstiviestipohjaan tehty tilaus tallentuu suoraan Suomen Rehun tilaustietokantaan. Tilaamisen voi myös automatisoida, jolloin rehusiiloon asennettu anturi ja siihen liitetty lähetin tekevät tilauksen itsenäisesti siilossa olevan rehumäärän alitettua hälytysrajan. Käyttäjän tehtäväksi jää matkapuhelimeen tulleen tilausehdotuksen hyväksyminen.

Lypsylehmien elinikäistuotoksen lisäämiseen tähtää uusi EV-Combi-ruokintaohjelma. Se perustuu emän ja vasikan oikeanlaiseen poikima-ajan ruokintaan. Rehuantibiootteja korvaavaa Progutia sisältävä Acetona Dry hyväksyttiin ainoana rehuna kolmen tähden uutuustuotteeksi Tanskassa tammikuussa pidetyille Agromek 2005 -messuille.

Broileriemotuotantoon Suomen Rehu kehitti Kevyt-rehuohjelman. Kokemukset kevennetyistä rehuista ovat olleet erinomaiset.

Racing-hevosrehujen sarjaan on kehitetty useita uusia urheiluhevosille tarkoitettuja tuotteita.

Kotieläintilojen yksilöllisen palvelun ja neuvonnan parantamiseksi käynnistettiin kuluva vuonna jatkuva myyntihenkilöstön valmennusohjelma.

Suomen Rehun liikevaihtoon ja liiketoiminnan tulokseen vaikuttavat merkittävästi rehujen keskeisten raaka-aineiden - viljan ja valkuaisraaka-aineiden - hintakehitys ja hintariskien hallinta. Rehujen kokonaismarkkinoiden arvioidaan kasvavan Suomessa vuonna 2005 lievästi. Hintatason arvioidaan säilyvän vakaana raaka-aineiden maltillisen hintakehityksen vuoksi. Suomen Rehun liikevaihdon odotetaan pysyvän edellisvuoden tasolla.

Lännen Rehu Oy

Lännen Rehu Oy on erikoistunut naudanrehujen kehittämiseen, tuotantoon ja markkinointiin. Lisäksi yhtiö valmistaa alihankkijana rehuseoksia kaupalle ja teollisuudelle. Lännen Rehu on Suomen johtava sokerijuurikasleikkeen ja -melassin jalostaja ja markkinoija.

Lännen Rehu on panostanut erityisesti kotieläintilojen omaa toimintaa tukevien komponenttiruokintaratkaisujen kehittämiseen ja markkinointiin. Tuotteiden ohella Lännen Rehun palvelukokonaisuuteen kuuluvat neuvonta, käytönopastus ja muu tukitoiminta.

Rehuryhmän sisällä tehdyt tuotannon ja myynnin järjestelyt kasvattivat Lännen Rehun liikevaihtoa merkittävästi. Vuoden 2004 hyvä sokerijuurikasato lisäsi leikemyyntiä edellisvuodesta.

Hiven Oy

Hiven Oy kehittää, valmistaa ja markkinoi korkealuokkaisia erikoistuotteita kotieläin- ja turkistaloudelle. Tärkeimpiä tuoteryhmiä ovat erilaiset vitamiini- ja hivenainevalmisteet, erikoisrehut ja hygieniatuotteet.

Hivenellä on maanlaajuinen alue-edustajaverkosto, jonka kautta tuotteet toimitetaan suoraan tiloilta. Alue-edustajat välittävät myös tärkeää tietoa asiakkaiden muuttuvista tarpeista, joihin Hiven pystyy vastaamaan nopeasti. Jakelukanavana toimivat myös meijerit ja teurastamot sekä erikoisliikkeet ja -myymälät.

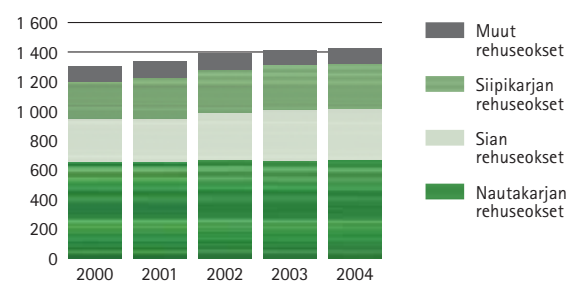
SIA Baltic Feed

SIA Baltic Feed on Baltian maissa toimiva erikoisrehuyhtiö. Se valmistaa ja myy turvallisia, tuottavia ja eläinten terveyttä edistäviä rehuja paikallisille markkinoille. Tuotevalikoimaan kuuluvat mineraalit, puolivalmisteet, tiivisteet ja erikoistuotteet.

SIA Baltic Feedillä on rehutehdas Tukumsissa Latviassa. Sillä on myyntiedustaja- ja jakeluverkosto myös Virossa ja Liettuassa.

Baltic Feedin toiminta kehittyi myönteisesti erityisesti Latviassa ja Liettuassa. Tuoteryhmistä nopeimmin kasvoivat rehutehtaille myytävät esiseokset.

Rehuseosten valmistus Suomessa 2000 – 2004, tuhansia tonneja

Lähde: Kasvintuotannon tarkastuskeskus KTKK, Maatalouskemian osasto

Avena Nordic Grain

Avena Nordic Grain Oy on erikoistunut kotimaiseen ja kansainväliseen vilja-, öljy- ja palkokasvi- sekä rehuraaka-ainekauppaan.

Yhtiön päätoimipaikka on Espoossa ja sillä on toimipisteet Vaasassa, Porissa ja Kouvolassa. Viljan vastaanotopisteitä yhtiöllä on ympäri maata. Avena Nordic Grainilla on tytäryhtiö ZAO Avena St. Petersburg Pietarissa ja edustusto Kazakstanissa.

Yhtiön kotimarkkinat ovat Suomessa, mutta sillä on kauppakumppaneita useissa maissa, erityisesti laajentuneen Euroopan unionin jäsenmaissa.

Vuonna 2004 Avena Nordic Grainille myönnettiin sekä ISO 9001:2000 -sertifikaatti että Eurooppalaisten hyvien kauppatapojen sertifikaatti (Coceral), joka on laadittu varmistamaan kaupankäynti parhaiden ammattistandardien ja EU:n lainsäädännön mukaisesti.

Avena Nordic Grainin liikevaihto vuonna 2004 oli 107,2 (91,8) miljoonaa euroa. Tulos oli viime vuoden tasoa. Yhtiön toiminta kehittyi myönteisesti kaikilla tärkeimmillä markkinoilla, erityisesti kotimaassa. Yhtiön osuus Suomessa myydystä viljasta oli viidennes ja viennistä runsas 50 prosenttia. Avena Nordic Grainilla on merkittävä asema myös rehuraaka-aineiden myyjänä. Kuluneella kaudella jatkettiin muiden viljelykasvisopimusten lisäksi rypsin ja mallasohran sopimustoimintaa.

Yhtiö toimii menestyksekkäästi ympäristössä, jolle olivat luonteenomaisia hintavaihtelut ja muuttuvat markkinaolosuhteet. Tilivuoden ensimmäisellä puoliskolla markkinoille leimaa-antavia piirteitä olivat viljojen, rehuraaka-aineiden ja öljykasvien korkeat hinnat, mikä johtui edellisvuoden huonojen

säiden pienentämistä sadoista suuressa osassa EU:ta ja Itä-Eurooppaa. Vuoden 2004 kasvukauden hyvien olosuhteiden ansiosta maailman viljantuotanto toipui ja lisääntyi yhteensä 145 miljoonaa tonnia edellisvuodesta. Maailman viljantuotanto ylittääkin nyt kuluksen ja viljojen loppuvarastojen odotetaan kasvavan niiden laskettua tätä ennen usean vuoden ajan.

Euroopan unioniin liittyi kymmenen uutta jäsenmaata toukokuussa 2004. Laajentuneessa, 25 maata käsittävässä unionissa korjattiin 285 miljoonan tonnin viljasato, kun edellisvuoden huono sato oli vain 227 miljoonaa tonnia. Kotimarkkinahinnat EU:n ylituotanto-alueilla pysähtyivät interventiohintojen tuntumaan ja korkeat rahdit ja vahva euro rajoittavat vientimahdollisuuksia EU:sta. Tämän seurauksena EU:n viljavarastojen odotetaan nousevan satokauden lopussa 60 miljoonaan tonniin. Siitä suuri osa on interventiovarastoissa, joiden taso edellisen kauden päättyessä oli vain 35 miljoonaa tonnia.

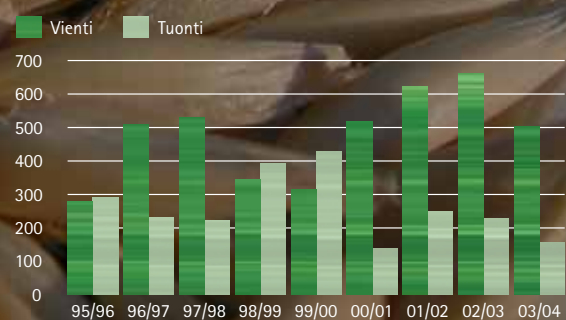
Vuoden 2004 ensimmäisten kuukausien aikana kaikkien öljykasvien siementen sekä niistä valmistettujen öljyjen ja rouheiden hinnat olivat erittäin korkeita johtuen odotettua pienemmistä soijapapusadoista USA:ssa ja Etelä-Amerikassa yhdistettynä Kiinan voimakkaaseen tuontikysyntään. Kasvaneiden kylvöalojen ja keskimääräistä korkeampien hehtaarisatojen ansiosta USA:ssa saadaan kaudella 2004/2005 suuri soijapapusato. Kylvöalat Etelä-Amerikassa kasvavat edelleen ja mikäli kasvuolot pysyvät normaaleina,

maailman soijapaputuotannon ennustetaan kasvavan 40 miljoonalla tonnilla 230 miljoonaa tonniin. Öljykasvien, kasviöljyjen ja rouheiden hinnat ovatkin laskeutuneet huomattavasti kesästä 2004 lähtien suurten satojen ja korkeiden loppuvarastojen odotuksessa.

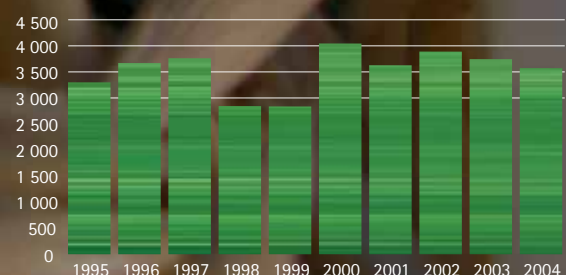
Suomen viljasato vuonna 2004 oli maa- ja metsätalousministeriön tietopalvelukeskuksen mukaan 3,6 miljoonaa tonnia eli 4,5 prosenttia vähemmän kuin vuonna 2003. Vehnästä saatiin kasvaneiden kylvöalojen ansiosta historian suurin sato, lähes 0,8 miljoonaa tonnia. Suuri osa vehnästä korjattiin kuitenkin epäsuotuisissa oloissa, mikä aiheutti määrä- ja laatuapioita. Lähes puolet Suomen vehnäsadosta ei täyttänyt myllyvehnän laatukriteereitä, vaan tulee käytettäväksi rehusektorilla. Leipävehnää tuodaan maahan jonkin verran. Valtaosa kaurasta oli hyvälaatuista ja laivaukset Euroopan myllyteollisuudelle ovat käynnissä tavantomaaisessa tahdissa. EU-komissio avasi kauran vientitarjouskilpailun kolmansiin maihin jo syyskuussa, mutta kaupat käynnistyivät hitaasti ennätyskorkeiden rahtien vuoksi.

Vuoden 2005 aikana Avena Nordic Grain Oy:n toiminta kasvaa sekä EU:n sisämarkkinoiden että kolmansien maiden alueella. Yhtiön liikevaihto riippuu tulevan kauden sadon määrästä ja laadusta päämarkkina-alueilla. Tuloksen arvioidaan kehittyvän myönteisesti ja jaksottuvan niin, että tilikauden jälkimmäisellä puoliskolla siitä kertyy suurempi osa kuin tilikauden ensimmäisellä puoliskolla.

Viljan vienti Suomesta ja tuonti Suomeen satokausina 1995/1996 – 2003/2004, tuhansia tonneja

Sato Suomessa 1995–2004, tuhansia tonneja

Lännen Plant Systems

Lännen Plant Systems kehittää, valmistaa ja markkinoi taimetekniikkaa sekä taimien kasvatukseen ja istutukseen liittyviä kokonaisratkaisuja taimitarhoille ja istuttajille maailmanlaajuisesti. Taimien tuotanto perustuu kennotekniikan hyväksikäyttöön metsäpuiden, vihannesten ja koristekasvien viljelyssä. Yksikön tuotevalikoimaan kuuluvat kasvatuskennostot sekä niiden täyttöön, kylvöön, kasteluun ja siirtoon sekä taimien istutukseen ja juuresten nostoon kehitetyt koneet ja välineet.

Lännen Plant Systems on johtava paakkutaimien tuotannossa käytettävien kenojen ja tuotantojärjestelmien toimittaja. Suomessa, Venäjällä ja Keski-Euroopan vihannesalueilla Lännen Plant Systems on merkittävin taimitarha- ja istutusjärjestelmien toimittaja, Yhdysvalloissa se on suurin automaattisten istutuskoneiden toimittaja ja Australiassa merkittävä toimittaja vihannes- ja metsätaimtarhatoimialoilla.

Metsän kasvatusta sellu- ja paperiteollisuuden raaka-aineeksi on maailmanlaajuisesti keskittymässä alueille, joissa puun kasvu on nopeinta. Tämä edellyttää Lännen Plant Systemsiltä panostusta ennen kaikkea Kaukoitään, Kiinaan, Australiaan ja Uuteen-Seelantiin. Metsän kasvatusta muuhun puuntuotantoon säilyy kaikilla markkina-alueilla.

Lännen Plant Systemsin vuoden 2004 liikevaihto oli 4,4 (4,3) miljoonaa euroa. Viennin osuus liikevaihdosta oli 3,0 (2,8) miljoonaa euroa. Tärkeimpiä vientialueita olivat Keski- ja Etelä-Eurooppa, Venäjä sekä Australia ja Uusi-Seelanti. Liikevaihto ja tulos olivat suunnitellulla tasolla.

Lännen Plant Systemsin toimintatapoja ja organisaatiota on edelleen kehitetty tehostamalla partnership-toimintaa sekä valmistuksessa että jälleenmyynnissä. Tavoitteena on yhteistyön tiivistäminen, jotta markkinoiden muuttuviin vaatimuksiin pystytään vastaamaan entistä nopeammin.

Vuonna 2003 kehitetty uusi kasvatuskenttien täyttölinja siirtyi kertomusvuonna tuotantoon. Sen vastaanotto on ollut hyvä. Täyttölinja on parantanut merkittävästi istutuksen tasalaatuisuutta. Vihannestuotannossa istutustulosta parantaa myös vuonna 2004

markkinoille tuotu uusi automaattinen istutuskone. Sitä on jo toimitettu Euroopan vihannesviljelmille ja Uuteen-Seelantiin toimitukset käynnistyvät vuonna 2005. Kertomusvuonna uudistettiin myös perinteiset RT-2 ja SK-100 -istutuskoneet. Samalla ne saivat uudet tuotenimet RT-20 ja SK-10.

Metsäpuiden istutukseen Lännen Plant Systems kehittää yhteistyössä Metsäntutkimuslaitoksen ja UPM:n kanssa uudentyyppistä istutuskonetta.

Suomen ja Baltian markkina-alueelle on kehitetty uuden sukupolven kasvatuskenttiä korvaamaan vanhentuneita, käytöstä poistuvia kenttätyyppisiä. Porkkanan tuotannon koneistusta on täydennetty tuomalla markkinoille nostokoneen täydennykseksi pesuun ja kokolajitteluun kehitetty käsittelylinja. Koristekasvien tuotantoon on kehitetty täysautomaattinen kasteluramppi.

Lännen Plant Systems panostaa toiminnassaan kotimaan ja Baltian lisäksi erityisesti Eurooppaan ja Aasiaan. Kotimaassa seurataan koneellisen metsäntuotuksen yleistymistä ja kehitetään siihen tarvittavaa laitteistoa.

Lännen Plant Systems teki vuoden 2004 lopulla sopimuksen taimituotantolaitteiden toimittamisesta maailman suurimpaan metsäpuiden tuotantoon keskittyvään taimitarhaan Thaimaahan. Tarha tuottaa valmistuttuaan 150 miljoonaa eucalyptuksen tainta vuodessa. Määrä vastaa Suomen koko vuotuista taimituotantoa. Toimituksen arvo on noin miljoona euroa.

Yksikön liikevaihdon ja tuloksen ennakoitaan vuonna 2005 olevan edellisvuoden tasolla.

Tilinpäätös 2004

Hallituksen toimintakertomus	26
Tuloslaskelmat	30
Taseet	31
Rahoituslaskelmat	32
Tilinpäätöksen liitetiedot	33
Konsernin tunnuslukuja	48
Tunnuslukujen laskentakaavat	50
Osakkeet ja osakkeenomistajat	51
Voitonjakoehdotus	53
Tilintarkastuskertomus	54
Hallintoneuvoston lausunto	54

Hallituksen toimintakertomus 2004

Toimintaympäristö

Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan Suomen teollisuustuotanto palasi kasvu-uralle vuonna 2004 kolmen hiljaisen vuoden jälkeen. Kasvu oli 4,8 prosenttia (2003: 0,7 %). Elintarviketeollisuuden tuotannon kasvu jäi 0,3 (0,5) prosenttiin. Pakasteiden vähittäiskauppamyynti kasvoi 2,8 (2,0) prosenttia ilman jäätelöä. Rehuteollisuudessa rehuseosten valmistusmäärä kasvoi ennakkotietojen mukaan 1,2 (1,2) prosenttia.

Konsernin rakenne

Vuoden 2004 aikana konsernin rakenteessa tapahtui useita muutoksia. Merkittävimmät muutokset olivat enemmistöosakkuuden hankinta Kuopion Kalatukku Oy:stä ja yhtiön liittäminen konserniin kesäkuussa sekä Machinium-ryhmän irtautuminen konsernista heinäkuussa, kun Machinium Oy ja sen ruotsalaiset tytäryhtiöt hakeutuivat konkurssiin. Toukokuussa toimintansa aloitti Ravintoraisio Oy:n kanssa perustettu yhteisyritys Ateriamestarit Oy. Vuoden lopulla konserniin ostettiin Maatalousryhmän rehuliiketoimintaan liittyvät konsernin ulkopuoliset osakeomistukset: SIA Baltic Feedin vähemmistön 25,0 prosentin omistus hankittiin marraskuun lopussa ja Suomen Rehu-konsernin vähemmistön 12,1 prosentin omistus joulukuun lopussa. Ostojen jälkeen Suomen Rehu -konserni on kokonaan Lännen Tehtaiden omistuksessa.

Elintarvikeryhmään kuuluvat Lännen Tehtaat Oyj:n yksiköt Apetit ja Lännen Sokeri sekä kesäkuussa ryhmään liitetty Apetit Kala Oy (aikaisemmin Kuopion Kalatukku Oy), johon vuoden lopussa sulautuivat tytäryhtiöt Tresko Fish Oy ja Kalatori Foods Oy.

Maatalousryhmään kuuluvat Suomen Rehu Oy ja sen tytäryhtiöt Lännen Rehu Oy ja Hiven Oy Suomessa, SIA Baltic Feed Latviassa ja Rehu Eesti Oü Virossa, Avena Nordic Grain Oy ja sen tytäryhtiö ZAO Avena St. Petersburg Pietarissa sekä Lännen Plant Systems ja Harviala Oy.

Osakkuusyhtiöistä Sucros Oy, Ateriamestarit Oy ja Ab Silva Seafood Oy kuuluvat Elintarvikeryhmään, Movere Oy ja Farmit Website Oy ovat osa Maatalousryhmää.

Heinäkuussa konsernista irtautuneeseen Machinium-ryhmään kuuluivat Machinium Oy alakonsernin emoyhtiönä sekä sen tytäryhtiöt Lännen Engineering Oy ja Suomen Rakennuskone Oy Suomessa, SMA Construction AB, SMA Maskin AB ja sen tytäryhtiö SMA Maskinuthyrning AB Ruotsissa, AS Balti Ehitusmasin-Baltem Virossa ja SIA BCM Baltijas Celtniecibas Masina Latviassa sekä UAB Baltijos Statybines Masinos Liettuassa.

Liikevaihto

Lännen Tehtaiden konserniliikevaihto oli 473,8 (2003: 492,0) miljoonaa euroa. Liikevaihdosta Elintarvikeryhmän osuus oli 28 (23) prosenttia. Maatalousryhmän 62 (58) prosenttia ja Machinium-ryhmän 10 (19) prosenttia.

Elintarvikeryhmän liikevaihto oli 130,6 (114,9) miljoonaa euroa. Kasvu tuli kokonaan kesäkuussa ryhmään liitetystä Apetit Kalasta. Apetit vähittäiskaupatuotteiden myynti kasvoi hieman edellisvuodesta, mutta teollisuusmyynti ja vienti jäivät vertailuvuoden tasosta. Kotimaassa valmistetun sokerin myynti jäi kesäkuusta alkaen viime vuodesta, kun Baltian maista alettiin EU-jäsenyyden myötä tuoda sokeria Suomen vähittäiskauppaan.

Maatalousryhmän liikevaihto oli 294,3 (282,6) miljoonaa euroa. Rehuryhmän liikevaihto jäi hieman suunniteltua ja vertailuvuotta pienemmäksi. Avena Nordic Grainin harjoittaman viljakaupan liikevaihto ylitti selvästi edellisen vuoden tason. Maatalousryhmän muu liikevaihto oli vähäistä.

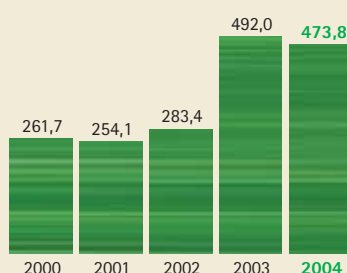
Machinium-ryhmästä liikevaihtoa kertyi 48,9 miljoonaa euroa (koko vuosi 2003: 94,5 milj. euroa) konsernista irtautumiseen mennessä.

Emoyhtiö Lännen Tehtaat Oyj:n liikevaihto oli 107,5 (115,0) miljoonaa euroa.

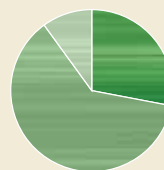
Tulos

Konsernin liikevoitto oli 8,7 (11,7) miljoonaa euroa ja tulos ennen satunnaisia eriä 7,7 (8,4) miljoonaa euroa. Tulosta heikensi kesäkuussa kirjattu 4,0 miljoonan euron kuluvaraus Machinium Oy:n konkurssin vuoksi realisoituvien vastuiden ja muiden menetysten varalta.

Konsernin liikevaihto, milj. €

Liikevaihto toimialoittain

Elintarvikeryhmä 28%
Maatalousryhmä 62%
Machinium-ryhmä 10%

Tuloslaskelman välittömät verot olivat 1,4 (2,6) miljoonaa euroa.

Tilikauden voitto verojen ja vähemmistöosuuksien jälkeen oli 6,0 (6,7) miljoonaa euroa.

Elintarvikeryhmän liikevoitto oli 5,2 (6,5) miljoonaa euroa. Apetitin kannattavuus oli alentu-
neiden myyntihintojen ja kohonneiden raaka-aine-
kustannusten sekä teollisuusmyynnin ja viennin
liikevaihdon laskusta johtuvien katemenetysten vuoksi
edellistä vuotta heikompi. Tulosta heikensi myös osak-
kuusyhtiö Sucroksen tulososuuden 0,8 miljoonan euron
pieneminen. Apetit Kala paransi ryhmän liikevoittoa
vuoden jälkipuoliskolla.

Maatalousryhmän liikevoitto oli 8,2 (8,3) miljoonaa
euroa. Rehutoimialan kannattavuus oli lähes suunni-
tellulla tasolla, mutta jäi vertailuvuodesta. Kannatta-
vuutta heikensi korkeista raaka-ainehinnoista johtuva
asiakasmarginaalien lasku toisella ja kolmannella
vuosineljänneksellä. Viljakaupan kannattavuus oli
edellisen vuoden tasolla.

Machinium-ryhmästä liiketappiota kertyi -4,7 (-3,1)
miljoonaa euroa.

Neljannen vuosineljänneksen liikevaihto ja tulos

Loka-joulukuun liikevaihto oli 112,4 (129,2) miljoonaa
euroa. Elintarvikeryhmän liikevaihto oli 37,8 (27,3)
miljoonaa euroa ja Maatalousryhmän 74,6 (73,4)
miljoonaa euroa. Machinium-ryhmän liikevaihto
vertailukaudella oli 28,5 miljoonaa euroa.

Lännen Tehtaiden neljännen vuosineljänneksen
liikevoitto oli 5,2 (3,3) miljoonaa euroa ja tulos ennen
satunnaisia eriä 5,2 (2,4) miljoonaa euroa. Elintarvike-
ryhmän liikevoitto oli 1,9 (1,8) miljoonaa euroa ja
Maatalousryhmän 3,3 (2,7) miljoonaa euroa. Machi-
nium-ryhmän liiketappio vertailuneljänneksellä oli
-1,2 miljoonaa euroa.

Rahoitus

Machinium-alakonsernin irtautumisen seurauksena
konsernin rahoitusasema muuttui merkittävästi.
Korolliset velat olivat tilikauden päättyessä 46,2 (73,7)
miljoonaa euroa ja kassavarat 10,2 (13,1) miljoonaa

euroa. Lyhytaikaiseen rahoitukseen käytettyjä yritys-
todistuksia oli tilikauden päättyessä emittoituina
13,0 (15,0) miljoonan euron arvosta. Maksuvalmius
on turvattu pitkäaikaisin, sitovin limiittisopimuksin.
Limiittejä ei ole käytetty. Nettorahoituskulut olivat 1,1
(3,3) miljoonaa euroa. Nettorahoituskuluja alensivat
korkeakorkoisten osakslainojen takaisinmaksu, muun
velkapääoman väheneminen sekä osinkotuottojen
kasvu. Omavaraisuusaste oli vuoden lopussa 49 (40)
prosenttia.

Yhtiökokous, osakepääoma ja osakkeet

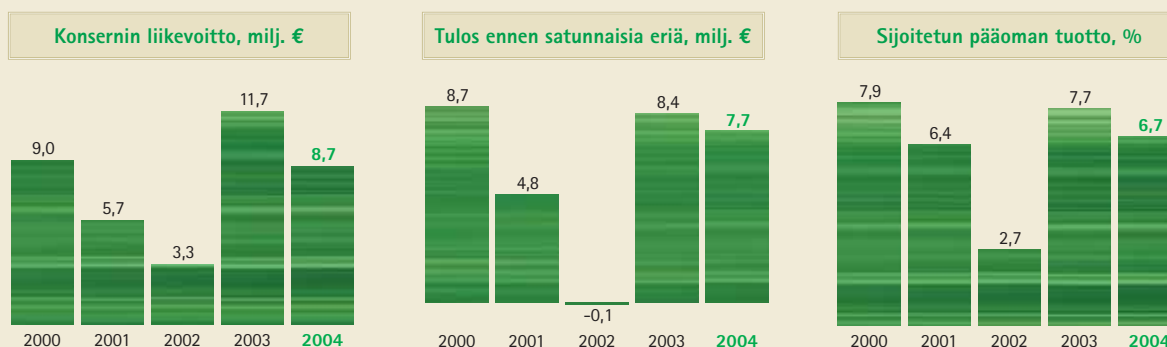
Lännen Tehtaat Oyj:n varsinainen yhtiökokous
24.3.2004 päätti jakaa osinkoa 0,65 (0,30) euroa osak-
keelta

Yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään
osakepääoman korottamisesta uusmerkinnällä ja/tai
vaihtovelkakirjalainan ottamisesta yhdessä tai useam-
massa erässä. Uusmerkinnässä ja/tai vaihtovelkakirjan
nojalla tapahtuvassa uusmerkinnässä osakepääomaa
voidaan korottaa enintään 1 222 514 eurolla, jolloin
merkittäväksi voidaan antaa enintään 611 257 osaketta.
Valtuutus on voimassa yhden vuoden yhtiökokouk-
sesta lukien. Osakepääomaa voidaan korottaa ja/tai
vaihtovelkakirja ottaa osakkeenomistajien merkintä-
etuoikeudesta poiketen, mikäli poikkeamiseen on yhtiön
kannalta painava taloudellinen syy.

Kesäkuussa hallitus käytti yhtiökokouksen antamaa
osakepääoman korotusvaltuutusta. Korotus toteutettiin
suunnattuna osakeantina, jossa Antti Räsänen merkitsi
195 000 Lännen Tehtaat Oyj:n osaketta apporttiami-
suutta vastaan. Osakepääoman korotus merkittiin kaup-
parekisteriin 22.6.2004. Osakkeiden uusi kokonaismäärä
on 6 317 576 ja osakepääoman määrä 12 635 152 euroa.
Uudet osakkeet otettiin kaupankäynnin kohteeksi
Helsingin Pörssissä 23.6.2004.

Yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään myös
yhtiön omien osakkeiden luovuttamisesta. Luovutus-
valtuutuksen mukaan hallitus voi luovuttaa aiemmin
hankitut 65 000 omaa osaketta. Osakkeita voidaan
luovuttaa yrityskauppojen yhteydessä tai muuhun
vastaavaan tarkoitukseen tai Helsingin Pörssin julki-

>>

>>

nessa kaupankäynnissä. Valtuutus on voimassa yhden vuoden yhtiökokouksesta lukien.

Luovutusvaltuutusta ei ole toistaiseksi käytetty. Yhtiön omistamat 65 000 omaa osaketta edustavat 1,0 prosenttia yhtiön osakepääomasta ja äänimäärästä.

Investoinnit

Bruttoinvestoinnit käyttöomaisuuteen olivat 11,1 (9,5) miljoonaa euroa. Elintarvikeryhmän investoinnit olivat 5,3 (1,7) miljoonaa euroa ja Maatalousryhmän 5,5 (7,1) miljoonaa euroa. Merkittävimmät investoinnit olivat Apetit Kala Oy:n (aikaisemmin Kuopion Kalatukku Oy) enemmistöosakkuuden hankinta osakevaihdolla kesäkuussa ja Suomen Rehu -konserniin liittyneiden vähemmistöomistusten ostaminen. Apetit Kala Oy:n osakkeiden hankintahinta oli 2,6 miljoonaa euroa ja rehuliiketoiminnan vähemmistöjen hankintahinta yhteensä 2,9 miljoonaa euroa. Muut konsernin investoinnit olivat tuottavuus- ja korvausinvestointeja.

Machinium-ryhmän investoinnit olivat konsernista irtautumiseen mennessä 0,3 (0,7) miljoonaa euroa.

Tuotekehitys

Konsernin tuotekehitystoiminnan kulut olivat 0,6 (0,7) prosenttia liikevaihdosta. Eläinten ruokintaratkaisujen tuotekehityksessä painopistealueita vuonna 2004 olivat eläinten terveyttä ja hyvinvointia edistävän ruokinnan, kotieläintuotannon kannattavuutta parantavien rehuteknologioiden sekä erikoisrehuliiketoiminnan kehittäminen.

Elintarvikkeiden tuotekehitys kohdistui Apetit-yksikön tuotteisiin. Syksyllä markkinoille tuotiin uudentyyppinen mikroaaltouunissa höyrykypsennettävä kasvituotesarja. Runsaasti kasviksia ja vain vähän rasvaa sisältävää Quick&Tasty -pikaruokasarjaa täydennettiin mm. uusilla keitoilla.

Ympäristöpanostus

Ympäristön suojele- ja kehittämiskulut on kirjattu tulosvaikutteisesti.

EU:n sokerijärjestelmän uudistaminen

EU:n komissio julkisti heinäkuussa suunnitelman EU:n sokerijärjestelmän muuttamisesta. Ehdotettu muutos johtaisi sokerikiintiöiden leikkaamiseen, sokerin ja sokerijuurikkaan hinnan alentamiseen ja maakohtaisista kiintiöistä luopumiseen. Uudistuksen tavoite on leikata sokerin ylituotantoa ja alentaa sokerin hintaa EU:n alueella. Esitetyssä muodossa suunnitelma on uhka EU:n reuna-alueiden, kuten Suomen juurikkaanviljelylle ja juurikassokeriteollisuudelle.

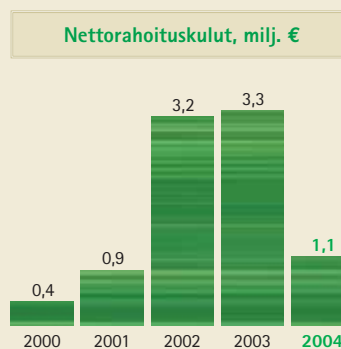
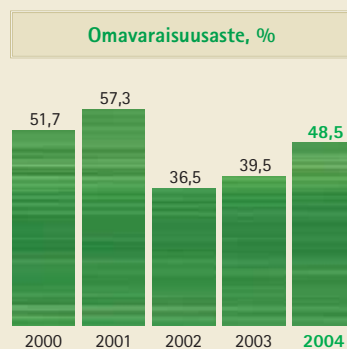
Suomi on yhdessä kymmenen muun EU:n jäsenen kanssa ehdottanut paremmin EU:n reuna-alueiden olosuhteet huomioon ottavia muutoksia komission suunnitelmaan. EU joutuu ottamaan huomioon myös sitoumuksensa köyhien AKT-maiden ja Intian kanssa. Näistä maista tuodulla sokerilla on EU:ssa etuuskohtelu ja ne saavat korkeampaa hintaa sokeristaan kuin maailmanmarkkinoilta. Uudistuksella olisi siten myös kehitysmaiden taloutta heikentävä vaikutus.

EU on valittanut WTO:n riitojenratkaisulautakunnan sen ja EU:n ulkopuolisten suurten sokerintuottajamaiden välistä kauppakiistaa koskevasta ratkaisusta. EU ei antane esitystä uudeksi sokerisäännöstöksi ennen kuin valitus on käsitelty. Esitys annettaneen kuitenkin ennen joulukuussa 2005 pidettävää WTO:n ministerikokousta.

Sokerijärjestelmän uudistus toteutetaan jossakin muodossa todennäköisesti satokaudelle 2006. Sokerin hinnan laskulla on negatiivinen vaikutus sokeritoimialan ja Lännen Tehtaiden tulevien vuosien tulokseen.

IFRS-raportointiin siirtyminen

Lännen Tehtaat -konserni siirtyy IFRS-standardien mukaiseen tilinpäätösraportointiin vuonna 2005. Vuoden 2005 osavuositarkastukset laaditaan IFRS:n mukaan. Ensimmäisen vuosineljänneksen osavuositarkastus julkaistaan 3.5.2005. Huhtikuussa 2005 julkaistaan vuoden 2004 luvut IFRS-standardien mukaisina. Tiedote sisältää mm. vuoden 2004 tuloslaskelman, taseen sekä siltalaskelman siirtymisestä suomalaisen

kirjanpitoikäytännön mukaisesta tilinpäätöksestä IFRS-tilinpäätökseen.

IFRS-raportoinnin lähtökohta on konsernin tase 1.1.2004, johon on tehty IFRS-standardien edellyttämät oikaisut. Merkittävin vaikutus avaavaan konsernitaseeseen on Machiniumin rahoitusleasing-sopimusten kirjaamisella ja tavaroiden hankinnan ja valmistuksen kiinteiden kulujen aktivoinnilla vaihto-omaisuuden arvoon. Oikaisut nostavat avaavan taseen loppusummaa yhteensä noin 10 prosenttia. Oma pääoma ei muutu merkittävästi.

IFRS-laskentaan siirtyminen aiheuttaa Lännen Tehtaat -konsernissa joitakin tulokseen vaikuttavia muutoksia. Merkittävin muutos on liikearvopoistojen peruuntuminen IFRS-laskennassa. Liikearvopoistojen määrä FAS-laskennassa vuonna 2004 oli 3,1 miljoonaa euroa. Arvon alentumistestien mukaan tulevien rahavirtojen nykyarvo ylittää testauksen piiriin kuuluvien omaisuuserien kirjanpitoarvon. Muiden IFRS-muutosten vaikutus tulokseen on pienempi.

Myös tuloksen ajallinen kertyminen muuttuu. IFRS-säännösten mukaan laskettu tulos syntyy pääosin viimeisellä vuosineljänneksellä, jolloin satokauden raaka-aineet jalostetaan valmiste- ja puolivalmisteverastoiksi. Myytävien tuotteiden aiempaa korkeammat varastohinnat pienentävät myyntikatetta kolmen ensimmäisen vuosineljänneksen aikana. Muutos koskee konsernin omaa elintarviketeollisuutta ja osin myös rehuteollisuutta sekä erityisesti osakkuusyhtiö Sucrosta.

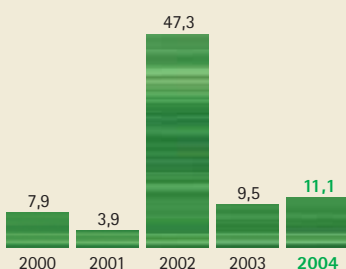
Alkaneen vuoden näkymät

Elintarvikeryhmän liikevaihto kasvaa, kun Apetit Kalan koko vuoden liikevaihto tulee ryhmään mukaan. Pakasteiden myynnin arvioidaan noudattavan markkinoiden yleistä kehitystä. Kasvis- ja ruokapakasteiden myynnin odotetaan kuitenkin kasvavan. Sokerin kokonaiskulutus ei kasva. Lännen Sokerin kuluttajatuotteiden myynnin arvioidaan sokerin tuonin vuoksi olevan enintään vuoden 2004 tasoa.

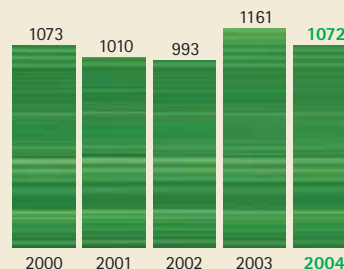
Rehuliiketoiminnan liikevaihdon odotetaan kasvavan vuodesta 2004. Suunnitteilla on rehutuotannon uudelleenjärjestely. Toteutuessaan järjestelystä seuraa kertaluontoisia alaskirjauksia vuonna 2005. Järjestelyn hyödyt saadaan vuodesta 2006 alkaen. Viljakaupan liikevaihto riippuu tulevan kauden sadon määrästä ja laadusta päämarkkina-alueilla.

Lännen Tehtaat -konsernin liikevaihdon arvioidaan olevan samaa tasoa kuin vuonna 2004. IFRS-raportointiin siirtyminen muuttaa konsernin tasetta ja tulosta ja tuloksen ajallista kertymistä. Ensimmäisen vuosineljänneksen tulos tulee olemaan heikko ja on edellisen vuoden tasoa. Koko vuoden 2005 tuloksen arvioidaan olevan rehutuotannon uudelleenjärjestelykustannuksista huolimatta vuoden 2004 tulosta parempi.

Bruttoinvestoinnit, milj. €

Henkilöstö keskimäärin

Tuloslaskelmat

1000 €		Konserni		Emoyhtiö		
		2004	2003	2004	2003	
	Liikevaihto	(1)	473 795	492 015	107 544	115 041
	Valmisteverastojen muutos		-15 687	-940	138	137
	Liiketoiminnan muut tuotot	(2)	3 411	2 123	1 099	605
	Materiaalit ja palvelut	(3)	-340 702	-364 751	-79 015	-86 023
	Henkilöstökulut	(4)	-43 300	-47 344	-14 307	-13 375
	Poistot	(5)	-11 534	-11 793	-4 114	-4 184
	Liiketoiminnan muut kulut		-59 714	-60 772	-18 197	-11 436
	Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	(6)	2 453	3 156		
	Liiketulos	(7)	8 722	11 694	-6 853	765
	Rahoitustuotot ja -kulut	(8)	-1 070	-3 326	3 359	139
	Tulos ennen satunnaisia eriä		7 652	8 368	-3 494	904
	Satunnaiset erät	(9)			1 400	5 694
	Tulos ennen tilinpäätössiirtoja, veroja ja vähemmistöosuuksia		7 652	8 368	-2 094	6 598
	Tilinpäätössiirrot	(10)			580	677
	Tuloverot	(11)	-1 438	-2 625	-195	-1 472
	Vähemmistöosuudet		-240	988		
	Tilikauden tulos		5 974	6 731	-1 709	5 803

Taseet

1000 €	Konserni		Emoyhtiö		
	2004	2003	2004	2003	
VASTAAVAA					
Pysyvät vastaavat					
Aineettomat hyödykkeet	(12)	16 594	21 591	1 177	2 190
Aineelliset hyödykkeet	(13)	69 398	65 596	27 422	28 599
Osuudet saman konsernin yrityksissä	(14,15)			19 232	17 249
Saamiset saman konsernin yrityksiltä	(14,15)			9 430	9 430
Osuudet omistusyhteisyriksissä	(14,15)	21 371	20 424	11 799	11 773
Omat osakkeet	(14)	778	778	778	778
Muut sijoitukset	(14,15)	1 420	1 443	1 242	1 267
		109 561	109 832	71 080	71 286
Vaihtuvat vastaavat					
Vaihto-omaisuus	(16)	45 951	80 245	12 024	12 274
Pitkäaikaiset saamiset	(17)			1 404	1 204
Laskennallinen verosaaminen	(22)	659	420	655	290
Lyhytaikaiset saamiset	(18)	37 032	46 162	45 913	57 391
Rahoitusarvopaperit		508	509	508	510
Rahat ja pankkisaamiset		9 741	12 549	6 162	4 695
		93 891	139 885	66 667	76 364
		203 452	249 717	137 746	147 650
VASTATTAVAA					
Oma pääoma					
	(19)				
Osakepääoma		12 635	12 245	12 635	12 245
Ylikurssirahasto		23 391	21 443	23 391	21 441
Omien osakkeiden rahasto		778	778	778	778
Vararahasto		24	59		
Käyttörahaso		7 232	7 232	7 232	7 232
Edellisten tilikausien voitto		47 457	44 882	31 751	29 886
Tilikauden tulos		5 974	6 731	-1 709	5 803
Pääomalainat			1 682		
		97 491	95 052	74 079	77 385
Vähemmistöosuudet					
		1 616	4 915		
Tilinpäätössiirtojen kertymä	(20)			7 872	8 453
Pakolliset varaukset	(21)	2 095	2 059	2 095	1 000
Vieras pääoma					
Laskennallinen verovelka	(22)	4 114	4 375		
Pitkäaikainen vieras pääoma	(23)	23 104	43 889	12 800	19 200
Lyhytaikainen vieras pääoma	(23)	75 032	99 427	40 900	41 612
		203 452	249 717	137 746	147 650

Rahoituslaskelmat

1000 €	Konserni		Emoyhtiö	
	2004	2003	2004	2003
Liiketoiminta				
Liikevoitto	8 722	11 694	-6 853	765
Oikaisut:				
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksesta	-2 453	-3 156		
Suunnitelman mukaiset poistot	11 534	11 793	4 114	4 184
Muut oikaisut	1 061	4 384	3 017	482
Rahoitustuotot ja -kulut	-1 070	-3 326	3 359	3 139
Satunnaiset erät			1 400	3 400
Välittömät verot	-1 438	-2 625	-195	-1 472
Tulorahoitus	16 356	18 764	4 842	10 498
Käyttöpääoman muutos				
Lyhytaikaisten liikesaamisten muutos	9 200	4 704	11 478	-20 734
Vaihto-omaisuuden muutos	34 294	1 670	250	3 012
Lyhytaikaisten korottomien velkojen muutos	-19 474	-14 619	1 288	-14 650
Pitkäaikaisten saamisten muutos		731	-565	215
	24 020	-7 514	12 451	-32 157
Liiketoiminnan kassavirta (A)	40 376	11 250	17 293	-21 659
Investoinnit				
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-6 454	-9 486	-2 072	-5 747
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	496	306	137	1 563
Hankitun tytäryhtiön käyttöomaisuus	-6 277			
Luovutetun tytärkonsernin käyttöomaisuus	1 602			
Investoinnit muihin sijoituksiin	-40		-5 131	-3 662
Muiden sijoitusten vähennykset ja luovutustulot	287	1 154	1 237	22 288
Investointien kassavirta (B)	-10 386	-8 026	-5 829	14 442
Rahoitus				
Maksullinen osakeanti	2 340		2 340	
Pääomallainan muutos	-1 682			
Vähemmistöosuuden muutos	-3 299	-1 186		
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-4 921	17 551	-2 000	15 000
Pitkäaikaisten lainojen muutos	-21 046	-20 586	-6 400	-6 400
Maksetut osingot	-3 937	-1 817	-3 937	-1 817
Muut oman pääoman muutokset	-255	-1 105		
Rahoituksen kassavirta (C)	-32 800	-7 143	-9 997	6 783
Rahavarojen muutos (A+B+C)	-2 810	-3 919	1 467	-434
Rahavarat tilikauden alussa	13 058	16 977	5 203	5 637
Rahavarat tilikauden lopussa	10 248	13 058	6 670	5 203

Tilinpäätöksen liitetiedot 2004

TILINPÄÄTÖKSEN LAADINTAPERIAATTEET

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernirakenne. Konsernitilinpäätökseen sisältyvät emoyhtiö Lännen Tehtaat Oyj ja ne yhtiöt, joissa se suoraan tai välillisesti omistaa yli 50 % äänimäärästä. Osakkuusyhtiöt on yhdistelty konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmällä.

Tarkemmat tiedot konserniin kuuluvien yritysten ja osakkuusyhtytysten omistuksesta annetaan jäljempänä liitetietojen kohdassa "15. Konserni- ja omistusyhteyshyötykset".

Muutokset konsernirakenteessa. Maarakennus- ja materiaalinkäsittelykoneryhjän emoyhtiö Machinium Oy sekä sen ruotsalaiset tytäryhtiöt SMA Construction AB, SMA Maskin AB ja sen tytäryhtiö SMA Maskinuthyrning AB haettiin tilikauden aikana konkurssiin. Machinium Oy:n konkurssin seurauksena kaikki entiseen Machinium-alakonserniin kuuluneet yhtiöt irtautuivat Lännen Tehtaat -konsernista kolmannen vuosineljänneksen aikana. Konsernituloslaskelmaan Machinium-alakonserni on yhdistelty 30.6.2004 saakka.

Lännen Tehtaat Oyj osti enemmistöosuuden Kuopion Kalatukku Oy:n osakekannasta. Hankitun yhtiön nimi muutettiin yrityskaupan jälkeen Apetit Kala Oy:ksi. Apetit Kala Oy on otettu konsernitilinpäätökseen mukaan 30.6.2004 lähtien. Konsernin sisäisenä järjestelyinä Lännen Tehtaat Oyj myi kesäkuussa Tresko Fish Oy:n osakekannan Apetit Kala Oy:lle, minkä jälkeen Tresko Fish Oy sulautettiin tytäryhtiöfuusiona Apetit Kala Oy:öön 31.12.2004. Myös Apetit Kala Oy:n toinen tytäryhtiö Kalatori Foods Oy sulautui emoyhtiöönsä 31.12.2004.

Konsernin sisäisenä järjestelyinä Lännen Rehu Oy:n osakkeet siirrettiin osakevaihdolla Lännen Tehtaat Oyj:n omistuksesta Suomen Rehu Oy:n omistukseen vuoden 2004 alussa. Lännen Tehtaiden omistus Suomen Rehusta nousi 87,9 %:iin (82,1 %). Tilikauden lopussa Lännen Tehtaat Oyj osti vähemmistöomistajalta 12,14 % Suomen Rehu Oy:n osakekannasta. Kaupan jälkeen Lännen Tehtaat Oyj omistaa Suomen Rehu Oy:n koko osakekannan. Suomen Rehu Oy osti vähemmistöomistajalta 25 % latvialaisen tytäryhtiönsä SIA Baltic Feedin osakekannasta. Kaupan jälkeen Suomen Rehu omistaa SIA Baltic Feedin koko osakekannan.

Lännen Tehtaat Oyj perusti tilikauden aikana yhdessä Ravintoraisio Oy:n kanssa Ateriamestarit Oy -nimisen yhteisyrityksen.

Konsernitilinpäätöksen laskentaperiaatteet

Keskinäinen osakkeenomistus. Konsernitilinpäätös on laadittu hankintamenetelmällä. Tytäryhtiöiden hankintamenon ja hankittua osuutta vastaavan oman pääoman ero on osittain kohdistettu käyttöomaisuuteen kuuluviin rakennuksiin ja osittain esitetty konsernilikearvona.

Tytäryhtiöiden hankinnasta syntynyt konsernipassiiva on kohdistettu rakennuksiin. Rakennuksiin kohdistettua konserniaktiivaa oli 31.12.2004 jäljellä 2,3 miljoonaa euroa ja rakennusten tasearvoa pienentävää konsernipassiivaa 5,2 miljoonaa euroa. Rakennuksiin kohdistetut erät poistetaan ao. käyttöomaisuuserän poistosuunnitelman mukaan.

Konsernilikearvojen poisto-aika vaihtelee: ennen vuonna 2002 tapahtunutta Avenan hankintaa konsernilikearvojen poisto-aika oli pääsääntöisesti 5 vuotta. Avenasta siirtyneen konsernilikearvon poisto-aika on hankintojen pitkäaikaisen tulovaikutuksen vuoksi 8 vuotta ja hankintaan sisältyneessä Suomen Rehu -alakonsernissa 10 vuotta.

Sisäiset liiketapahtumat ja katteet. Konsernin sisäiset liiketapahtumat, sisäisten toimitusten realisoitumattomat katteet, sisäiset saamiset ja velat samoin kuin sisäinen voitonjako on eliminoitu.

Vähemmistöosuus. Vähemmistöosuus on erotettu konsernin omasta pääomasta ja tilikauden tuloksesta tilikauden päättymishetken omistusosuuden mukaan.

Muuntoerot. Ulkomaisten konserniyhtiöiden taseet on muunnettu euroiksi tilinpäätöspäivän Euroopan keskuspankin keski-kurssin mukaan. Tuloslaskelmat on muunnettu euroiksi EKP:n koko vuoden keski-kurssin mukaan. Näiden yhtiöiden omien pääomien eliminoinnissa syntyneet muuntoerot on kirjattu voittovaroihin.

Osakkuusyhtytiset. Osakkuusyhtytiset on yhdistelty pääomaosuusmenetelmällä. Konsernin omistusosuuden mukainen osuus osakkuusyhtiöiden tilikauden tuloksesta on esitetty ennen liikevoittoa, koska osakkuusyhtiöiden toiminta liittyy välittömästi konsernin liiketoimintaan.

Käyttöomaisuuden arvostus

Käyttöomaisuus on merkitty taseeseen hankintamenuon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu tasapoistoina taloudellisen pitoajan perusteella. Pysyvien vastaavien julkisesti noteeratut käyttöomaisuusosakkeet on arvostettu alkuperäiseen hankintamenuon.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on esitetty muuttuvien menojen mukaisen hankintamenuon tai sitä alemman jälleenhankintahinnan tai todennäköisen myyntihinnan määräisenä.

Valuuttamääräiset erät

Ulkomaanrahan määräiset saamiset ja velat on muunnettu paikalliseksi valuutaksi tilinpäätöspäivän kunkin konserni-yhtiön kotimaan keskuspankin määrittelemään kurssiin, suomalaisissa konserniyhtiöissä euroiksi Euroopan keskuspankin keski-kurssiin. Lyhytaikaisista saamisista ja veloista syntyneet kurssierot on kirjattu tulosvaikutteisesti. Myös pitkäaikaisten saamisten ja velkojen realisoitumattomat kurssitappiot on kirjattu tulosvaikutteisesti. Realisoitumattomat kurssivoitot on kirjattu enintään samasta valuutasta syntyneen kurssitappion määrään saakka.

Laskennalliset verot

Laskennallinen verovelka ja -saaminen on laskettu verotuksen ja tilinpäätöksen välisille väliaikaisille eroille käyttäen tilinpäätöshetkellä vahvistettua seuraavien vuosien verokantaa.

Johdannaissopimusten käyttö

Riskienhallintapolitiikkansa mukaisesti konserni käyttää erilaisia johdannaisia valuutta-, korko- sekä hyödykehintariskeiltä suojautumiseen. Liitetietojen vastuissa on ilmoitettu johdannaissopimusten käyvät arvot, jotka kertovat minkälaisia tulosvaikutuksia olisi syntynyt johdannaissasemien sulkemisesta tilinpäätöshetkellä.

Konserni on suojaunutun pitkäaikaisten vaihtuvakorkoisten velkojen korkoriskiltä koronvaihto- ja korkokattosopimuksilla. Sopimuksista aiheutuvat kulut tai tuotot kirjataan suoriteperusteisesti muihin rahoituskuluihin tai muihin rahoitustuottoihin.

Valuuttamääräisiä myyntejä ja ostoja on suojattu kurssiriskiltä termiinisopimuksilla. Sopimuksista aiheutuvat tuotot tai kulut kirjataan myynnin tai ostojen oikaisuksi, kun suojaamisen kohteena ollut tavaraerä toimitetaan.

Vilja- ja rehuraaka-ainekauppasopimuksia on suojattu hinnanvaihteluilta raaka-ainejohdannaissopimuksilla. Sopimusten tulosvaikutus kirjataan myynnin tai ostojen oikaisuksi, kun suojaamisen kohteena ollut vilja- tai raaka-aine-erä toimitetaan.

Eläkejärjestelyt

Konsernin henkilöstön lakisääteinen eläketurva on hoidettu eläkevakuutuksilla. Aikaisemmin Lännen toimihenkilöiden eläkesäätiö s.r.:n toimintapiiriin kuuluneille toimihenkilöille ja eläkeläisille etueläkevakuutukset antavat eläkesäätiön sääntöjen mukaisen lisäeläketurvan.

Emoyhtiön toimitusjohtajan eläkeiäksi on sovittu 60 vuotta.

Tuloslaskelman ja taseen liitetiedot (1 – 4)

1000 €	Konserni		Emoyhtiö	
	2004	2003	2004	2003
1. LIIKEVAIHTO TOIMIALOITTAIN JA MARKKINA-ALUEITTAIN				
Toimialoittain				
Elintarvikeryhmä	130 596	114 862	101 516	109 548
Maatalousryhmä	294 245	282 659	6 028	5 493
Machinium-ryhmä	48 954	94 494		
Yhteensä	473 795	492 015	107 544	115 041
Vienti Suomesta	48 467	48 565	4 126	4 655
Markkina-alueittain				
Kotimaa	383 158	377 507	103 418	110 410
Euroopan unioni	59 558	72 239	2 081	2 321
Muu Eurooppa	21 286	34 097	1 252	1 752
Muut	9 793	8 172	793	558
Yhteensä	473 795	492 015	107 544	115 041
2. LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT				
Luovutusvoitot	1 687	56	605	39
Vuokratuotot	880	895	264	156
Saadut korvaukset	368	670	139	404
Muut	476	502	91	6
Yhteensä	3 411	2 123	1 099	605
3. MATERIAALIT JA PALVELUT				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	325 202	350 198	77 804	85 106
Varaston muutos	3 126	627	394	123
Ulkopuoliset palvelut	12 374	13 926	817	794
Yhteensä	340 702	364 751	79 015	86 023
4. HENKILÖSTÖKULUT JA HENKILÖSTÖN MÄÄRÄ				
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	33 827	36 416	11 331	10 546
Eläkekulut	5 751	6 269	1 982	1 780
Muut henkilösivukulut	3 722	4 659	994	1 049
Yhteensä	43 300	47 344	14 307	13 375
josta johdon palkat ja palkkiot;				
hallintoneuvoston ja hallitusten jäsenet ja toimitusjohtajat	1 214	1 352	381	252
Henkilöstö keskimäärin				
Elintarvikeryhmä	405	331	297	308
Maatalousryhmä	485	442	64	57
Machinium-ryhmä	182	388		
Yhteensä	1 072	1 161	361	365
josta keskimäärin ulkomailla				
	140	252		
Hallitusten jäsenten ja toimitusjohtajan eläkesitoumukset				
Emoyhtiön toimitusjohtajan eläkeikäsi on sovittu 60 vuotta.				

Tuloslaskelman ja taseen liitetiedot (5 – 7)

1000 €	Konserni		Emoyhtiö	
	2004	2003	2004	2003
5. POISTOT JA ARVONALENTUMISET				
Käyttöomaisuuden suunnitelman mukaiset poistot on laskettu tasapoistoina taloudellisen pitoajan perusteella alkuperäisistä hankintamenoista. Poistot perustuvat allaoleviin pitoaikoihin.				
Perustamismenot	5 vuotta			
Aineettomat oikeudet	5 tai 10 vuotta			
Liikearvo	10 vuotta			
Konserniliikearvo	5 – 10 vuotta			
Muut pitkävaikutteiset menot	5 tai 10 vuotta			
Rakennukset, kiviset ja puiset	20 – 40 vuotta			
Muut rakennukset ja rakennelmat	5 tai 10 vuotta			
Koneet ja kalusto	5 tai 10 vuotta			
Muut aineelliset hyödykkeet	5 tai 10 vuotta			
Suunnitelman mukaiset poistot				
Perustamismenot	4	7		
Aineettomat oikeudet	571	571	466	469
Liikearvo	2 372	2 489	370	414
Muut pitkävaikutteiset menot	677	811	124	100
Rakennukset ja rakennelmat	2 578	2 396	1 198	1 196
Koneet ja kalusto	4 470	4 634	1 956	2 005
Muut aineelliset hyödykkeet	43			
	10 715	10 908	4 114	4 184
Konserniliikearvon poisto	819	885		
Yhteensä	11 534	11 793		
6. OSUUS OSAKKUUSYRITYSTEN TULOKSESTA				
Ennen liikevoittoa esitetty osuus				
Sucros-konserni	2 407	3 242		
Muut	46	-86		
Yhteensä	2 453	3 156		
7. LIIKEVOITTO TOIMIALOITTAIN				
Elintarvikeryhmä	5 208	6 496		
Maatalousryhmä	8 214	8 298		
Machinium-ryhmä	-4 700	-3 100		
Yhteensä	8 722	11 694		

Tuloslaskelman ja taseen liitetiedot (8 – 11)

1000 €	Konserni		Emoyhtiö	
	2004	2003	2004	2003
8. RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT				
Osinkotuotot				
Saman konsernin yrityksiltä				1 455
Osakkuusyrityksiltä			1 540	1 799
Muilta	665	313	380	221
Veronhyvitystuotot	271	119	784	1 412
Yhteensä	936	432	2 704	4 887
Korkotuotot pitkäaikaisista sijoituksista				
Saman konsernin yrityksiltä			717	89
Muilta	16		16	
Yhteensä	16		733	89
Muut korko- ja rahoitustuotot				
Saman konsernin yrityksiltä			881	702
Muilta	902	2 746	640	569
Yhteensä	902	2 746	1 521	1 271
Rahoitustuotot yhteensä	1 854	3 178	4 958	6 247
Sijoitusten arvonalentumiset				
Konserniyritysten osakkeiden arvonalentumiset				3 000
Korkokulut ja muut rahoituskulut				
Saman konsernin yrityksille			90	258
Muille	2 924	6 504	1 509	2 850
Yhteensä	2 924	6 504	1 599	3 108
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-1 070	-3 326	3 359	139
9. SATUNNAISET TUOTOT				
Saadut konserniavustukset			1 400	3 400
Fuusiovoitto				2 294
Yhteensä			1 400	5 694
10. TILINPÄÄTÖSSIIRROT				
Poistoeron muutos				
Aineettomat oikeudet			1	2
Muut pitkävaikuttaiset menot			-21	-9
Rakennukset ja rakennelmat			314	290
Koneet ja kalusto			286	394
Yhteensä			580	677
11. TULOVEROT				
Tilikaudelta	2 122	1 584	520	1 654
Aikaisemmilta tilikausilta	37	119	40	108
Laskennallisen verosaamisen muutos	-315	718	-365	-290
Laskennallisen verovelan muutos	-406	204		
Yhteensä	1 438	2 625	195	1 472

Tuloslaskelman ja taseen liitetiedot (12)

1000 €	Konserni		Emoyhtiö	
	2004	2003	2004	2003
12. AINEETTOMAT HYÖDYKKEET				
Perustamismenot				
Hankintameno 1.1.	37	37		
Lopetetut liiketoiminnot, alkuperäinen hankintameno	-37			
Hankintameno 31.12.		37		
Kertyneet poistot	-33	-26		
Lopetetut liiketoiminnot, kertyneet poistot	37			
Tilikauden poisto	-4	-7		
Kertyneet poistot 31.12.		-33		
Kirjanpitoarvo 31.12.		4		
Aineettomat oikeudet				
Hankintameno 1.1.	6 298	6 285	5 103	5 105
Muuntoero	-2	-5		
Hankitut yritykset, alkuperäinen hankintameno	118			
Lisäykset	87	49		18
Vähennykset	-2 881	-31	-2 881	-20
Hankintameno 31.12.	3 620	6 298	2 222	5 103
Kertyneet poistot	-4 507	-3 956	-3 809	-3 348
Muuntoero	1	12		
Hankitut yritykset, kertyneet poistot	-11			
Vähennysten kertyneet poistot	2 828	8	2 828	8
Tilikauden poisto	-571	-571	-466	-469
Kertyneet poistot 31.12.	-2 260	-4 507	-1 447	-3 809
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 360	1 791	775	1 294
Liikearvo				
Hankintameno 1.1.	26 878	26 799	6 334	6 334
Muuntoero	-5	79		
Lopetetut liiketoiminnot, alkuperäinen hankintameno	-575			
Hankintameno 31.12.	26 298	26 878	6 334	6 334
Kertyneet poistot	-14 857	-12 273	-5 964	-5 550
Muuntoero	11	-95		
Lopetetut liiketoiminnot, kertyneet poistot	569			
Tilikauden poisto	-2 372	-2 489	-370	-414
Kertyneet poistot 31.12.	-16 649	-14 857	-6 334	-5 964
Kirjanpitoarvo 31.12.	9 649	12 021		370

Tuloslaskelman ja taseen liitetiedot (12)

1000 €	Konserni		Emoyhtiö	
	2004	2003	2004	2003
Konserniliikearvo				
Hankintameno 1.1.	9 823	9 823		
Lisäykset	79			
Vähennykset, lopetetut liiketoiminnot	-2 890			
Hankintameno 31.12.	7 012	9 823		
Kertyneet poistot	-4 255	-3 370		
Vähennysten kertyneet poistot, lopetetut liiketoiminnot	2 407			
Tilikauden poisto	-819	-885		
Kertyneet poistot 31.12.	-2 667	-4 255		
Kirjanpitoarvo 31.12.	4 345	5 568		
Konsernireservi				
Hankinta-arvo 1.1.		-5 456		
Siirto rakennuksiin		5 326		
Hankinta-arvo 31.12.		-130		
Kertyneet vähennykset		130		
Kertyneet vähennykset 31.12.		130		
Kirjanpitoarvo 31.12.				
Muut pitkävaikutteiset menot				
Hankintameno 1.1.	4 853	4 422	984	776
Muuntoero	-1	1		
Hankitut yritykset, alkuperäinen hankintameno	84			
Lisäykset	537	471	162	249
Lopetetut liiketoiminnot, alkuperäinen hankintameno	-1 141			
Vähennykset	-3	-41	-3	-41
Siirrot erien välillä	-64		-64	
Hankintameno 31.12.	4 265	4 853	1 079	984
Kertyneet poistot	-2 745	-2 000	-556	-390
Muuntoero	-1			
Hankitut yritykset, kertyneet poistot	-59			
Lopetetut liiketoiminnot, kertyneet poistot	456			
Vähennysten kertyneet poistot	2	66	3	-66
Tilikauden poisto	-677	-811	-124	-100
Kertyneet poistot 31.12.	-3 024	-2 745	-677	-556
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 241	2 109	402	428
Ennakkomaksut				
Hankintameno 1.1.	98		98	
Lisäykset	24	126	24	126
Vähennykset	-122	-28	-122	-28
Hankintameno 31.12.		98		98
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	16 594	21 591	1 177	2 190

Tuloslaskelman ja taseen liitetiedot (13)

1000 €	Konserni		Emoyhtiö	
	2004	2003	2004	2003
13. AINEELLISET HYÖDYKKEET				
Maa- ja vesialueet				
Hankintameno 1.1.	4 376	4 376	2 494	2 495
Hankitut yritykset, alkuperäinen hankintameno	164			
Lisäykset	4			
Vähennykset	-4		-3	-1
Kirjanpitoarvo 31.12.	4 540	4 376	2 491	2 494
Rakennukset ja rakennelmat				
Hankintameno 1.1.	58 631	59 225	29 468	28 435
Muuntoero	-33	-43		
Hankitut yritykset, alkuperäinen hankintameno	4 630			
Lisäykset	1 300	4 775	300	3 740
Konsernipassiivan kohdistus		-5 326		
Lopetetut liiketoiminnot, alkuperäinen hankintameno	-226			
Lopetetut liiketoiminnot, sisäisen katteen peruutus	1 094			
Vähennykset	-139		-110	-2 707
Siirrot erien välillä	-360			
Hankintameno 31.12.	64 897	58 631	29 658	29 468
Kertyneet poistot	-18 606	-16 224	-10 819	-10 992
Muuntoero	54	14		
Hankitut yritykset, kertyneet poistot	-162			
Lopetetut liiketoiminnot, kertyneet poistot	126			
Lopetetut liiketoiminnot, sisäisen katteen kertyneet poistojen oikaisut	-456			
Vähennysten kertyneet poistot	76		76	1 369
Tilikauden poisto	-2 621	-2 396	-1 198	-1 196
Siirrot erien välillä	189			
Kertyneet poistot 31.12.	-21 400	-18 606	-11 941	-10 819
Kirjanpitoarvo 31.12.	43 497	39 854	17 717	18 649
Koneet ja kalusto				
Hankintameno 1.1.	51 761	49 730	26 331	27 861
Muuntoero	-40	-5		
Hankitut yritykset, alkuperäinen hankintameno	2 481			
Lisäykset	4 633	3 566	1 750	1 990
Lopetetut liiketoiminnot, alkuperäinen hankintameno	-3 288			
Vähennykset	-475	-1 530	-166	-3 520
Hankintameno 31.12.	55 072	51 761	27 915	26 331
Kertyneet poistot	-31 297	-27 853	-18 953	-19 974
Muuntoero	20	48		
Hankitut yritykset, kertyneet poistot	-892			
Lopetetut liiketoiminnot, kertyneet poistot	1 752			
Vähennysten kertyneet poistot	227	1 142	144	3 026
Tilikauden poisto	-4 470	-4 634	-1 956	-2 005
Kertyneet poistot 31.12.	-34 660	-31 297	-20 765	-18 953
Kirjanpitoarvo 31.12.	20 412	20 464	7 150	7 378
Kirjanpitoarvosta 31.12. koneiden ja laitteiden osuus	19 880	18 354	6 471	6 539

Tuloslaskelman ja taseen liitetiedot (13)

1000 €	Konserni		Emoyhtiö	
	2004	2003	2004	2003
Muut aineelliset hyödykkeet				
Lisäykset	37			
Vähennykset	-4			
Siirrot erien välillä	424		64	
Hankintameno 31.12.	457		64	
Tilikauden poisto	-43			
Siirrot erien välillä	-187			
Kertyneet poistot 31.12.	-230			
Kirjanpitoarvo 31.12.	227		64	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat				
Hankintameno 1.1.	812	323	44	1
Hankitut yritykset, alkuperäinen hankintameno	563			
Lisäykset	3 054	3 126	1 547	1 289
Vähennykset	-3 707	-2 637	-1 591	-1 246
Kirjanpitoarvo 31.12.	722	812		44
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	69 398	65 596	27 422	28 599
Arvonkorotukset				
Maa-alueet 1.1. ja 31.12.	1 850	1 850	1 850	1 850
Rakennukset 1.1. ja 31.12.	812	812	812	812

Tuloslaskelman ja taseen liitetiedot (14)

1000 €	Konserni		Emoyhtiö	
	2004	2003	2004	2003
14. SIIJOITUKSET				
Osuudet saman konsernin yrityksissä				
Hankintameno 1.1.			17 249	46 113
Lisäykset			5 107	13 929
Vähennykset			-3 124	-42 793
Kirjanpitoarvo 31.12.			19 232	17 249
Osuudet omistusyhteisyhteisöissä				
Osuudet osakkuusyhteisöissä				
Hankintameno 1.1.	19 332	18 906	11 773	11 773
Lisäykset	930	1 627	26	
Hankitut yritykset, alkuperäinen hankintameno	17			
Vähennykset		-1 201		
Kirjanpitoarvo 31.12.	20 279	19 332	11 799	11 773
Osuudet muissa omistusyhteisöissä				
Hankintameno 1.1.	1 092	1 092		
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 092	1 092		
Omistusyhteisyydet yhteensä	21 371	20 424	11 799	11 773
Omat osakkeet				
Hankintameno 1.1.	778	778	778	778
Kirjanpitoarvo 31.12.	778	778	778	778
Saamiset saman konsernin yrityksiltä				
Hankintameno 1.1.			9 430	
Lisäykset				9 430
Kirjanpitoarvo 31.12.			9 430	9 430
Muut osakkeet ja osuudet				
Hankintameno 1.1.	1 443	1 470	1 267	1 161
Hankitut yritykset, alkuperäinen hankintameno	1			
Lisäykset	7			133
Vähennykset, lopetetut liiketoiminnot	-7			
Vähennykset	-9	-27	-9	-27
Siirrot erien välillä	-329		-329	
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 106	1 443	929	1 267
Muut saamiset				
Hankintameno 1.1.		8		
Siirrot erien välillä	329		329	
Vähennykset	-15	-8	-15	
Kirjanpitoarvo 31.12.	314		314	
Muut sijoitukset yhteensä	1 420	1 443	1 242	1 267
Sijoitukset yhteensä	23 569	22 645	42 481	40 497

Tuloslaskelman ja taseen liitetiedot (15)

	Konsernin omistusosuus-%	Emoyhtiön omistusosuus-%		
15. KONSERNI- JA OMISTUSYHTEISYRITYKSET JA MUUT OSAKKEET JA OSUDET				
Konserniyritykset				
Emoyhtiön omistamat				
Suomen Rehu Oy, Helsinki	100,00	100,00		
Avena Nordic Grain Oy, Helsinki	100,00	100,00		
Apetit Kala Oy, Kuopio	50,91	50,91		
Harviala Oy, Janakkala	100,00	100,00		
Cibarius Oy, Turku	100,00	100,00		
Lepäävät yhtiöt, 7 kpl, Säskylä	100,00	100,00		
Muiden konserniyhtiöiden omistamat				
Lännen Rehu Oy, Säskylä	100,00			
Hiven Oy, Paimio	100,00			
SIA Baltic Feed, Latvia	100,00			
Rehu Eesti Oü, Viro	100,00			
ZAO Avena St. Petersburg, Venäjä	100,00			
Omistusyhteisyritykset				
Osakkuusyritykset				
Sucros Oy, Helsinki	20,00	20,00		
Ateriamestarit Oy, Raisio	50,00	50,00		
Movere Oy, Helsinki	33,33			
Farmit Website Oy, Helsinki	50,00			
Ab Silva Seafood Oy, Kaskinen	10,18			
Muut omistusyhteisyritykset				
Lannen Polska Sp. z o.o., Puola	19,00	19,00		
Mildola Oy, Kirkkonummi	17,50			
Emoyhtiön omistamat muut osakkeet, osuudet ja liittymismaksut				
	Osakkeiden määrä kpl	Osakkeiden kirjanpitoarvo 1000 €	Osakkeiden markkina-arvo 1000 €	
Julkisesti noteeratut				
Kesko Oyj, B, Helsinki	100 000	709	1 795	
OMX AB (publ), Tukholma	37 800	15	357	
Raisio Yhtymä Oyj, K, Raisio	6 000	10	11	
Neomarkka Oyj, B, Helsinki	280	2	2	
Elisa Communications Oyj, A, Helsinki	1 185	4	14	
Muut				
Osakkeet ja osuudet		188		
Liittymismaksut		314		
Yhteensä		1 242		

Tuloslaskelman ja taseen liitetiedot (16 – 18)

1000 €	Konserni		Emoyhtiö	
	2004	2003	2004	2003
16. VAIHTO-OMAISUUS				
Aineet ja tarvikkeet	18 266	21 085	2 135	2 384
Keskeneräiset tuotteet	906	2 492	140	123
Valmiit tuotteet/tavarat	26 773	56 630	9 743	9 767
Ennakkomaksut	6	38	6	
Yhteensä	45 951	80 245	12 024	12 274
17. PITKÄAIKAISET SAAMISET				
Lainasaamiset saman konsernin yrityksiltä			1 404	1 204
18. LYHYTAIKAISET SAAMISET				
Myyntisaamiset	30 764	37 774	9 397	10 427
Saamiset saman konsernin yrityksiltä				
Myyntisaamiset			261	524
Lainasaamiset			30 951	38 593
Siirtosaamiset			1 510	4 251
Yhteensä			32 722	43 368
Saamiset omistusyhteisyrityksiltä				
Myyntisaamiset	2 406	1 102	2 320	1 080
Siirtosaamiset	62			
Lainasaamiset	79	51	79	
Yhteensä	2 547	1 153	2 399	1 080
Muut saamiset	527	1 918		93
Siirtosaamiset				
Materiaalit ja palvelut	594	711		
Takuuhyvitykset		337		
Vakuutuskorvaukset	252			
Eläke- ja muut lakisääteiset vakuutukset	374	744	355	489
Tuloverot ja veronhyvityssaamiset	1 228	1 813	784	1 512
Muut	745	1 713	256	424
Yhteensä	3 193	5 318	1 395	2 425
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	37 032	46 162	45 913	57 391

Tuloslaskelman ja taseen liitetiedot (19)

1000 €	Konserni		Emoyhtiö	
	2004	2003	2004	2003
19. OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSET				
Osakepääoma 1.1.	12 245	12 245	12 245	12 245
Suunnattu osakeanti	390		390	
Osakepääoma 31.12.	12 635	12 245	12 635	12 245
Ylikurssirahasto 1.1.	21 443	21 443	21 441	21 441
Osakeannin emissiovoitto	1 950		1 950	
Ylikurssirahaston vähennys	-2			
Ylikurssirahasto 31.12.	23 391	21 443	23 391	21 441
Omien osakkeiden rahasto 1.1.	778	778	778	778
Omien osakkeiden rahasto 31.12.	778	778	778	778
Vararahasto 1.1.	59	45		
Siirto voittovaroista	16	14		
Vararahaston vähennys	-51			
Vararahasto 31.12.	24	59		
Käyttörahaso 1.1.	7 232	7 232	7 232	7 232
Käyttörahaso 31.12.	7 232	7 232	7 232	7 232
Edellisten tilikausien voitto 1.1.	44 881	45 402	29 886	30 318
Siirto tilikauden voitosta	6 731	2 415	5 803	1 385
Osingonjako	-3 937	-1 817	-3 937	-1 817
Siirto vararahastoon	-16	-14		
Eliminoinnin muutokset ja muuntoerot	-202	-1 105		
Edellisten tilikausien voitto 31.12.	47 457	44 881	31 752	29 886
Tilikauden voitto/tappio	5 974	6 731	-1 709	5 803
Pääomalainat 1.1.	1 682	1 682		
Pääomalainan vähennys	-1 682			
Pääomalainat 31.12.		1 682		
Oma pääoma 31.12.	97 491	95 052	74 079	77 385
Voitonjakokelpoiset varat				
Käyttörahaso	7 232	7 232	7 232	7 232
Voittojäännös	47 457	44 882	31 752	29 886
Tilikauden voitto/tappio	5 974	6 731	-1 709	5 803
./Aktivoidut perustamismenot		-4		
./Omaan pääomaan sisältyvät taseen varaukset	-8 230	-7 448		
./Omaan pääomaan sisältyvät osakkuusyhtiöiden taseen varaukset	-3 872	-3 895		
Voitonjakokelpoiset varat 31.12.	48 561	47 498	37 275	42 921

Tuloslaskelman ja taseen liitetiedot (20 – 22)

1000 €	Konserni		Emoyhtiö	
	2004	2003	2004	2003
20. TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ				
Kertynyt poistoero	15 824	15 086	7 872	8 453
Oman pääoman osuus	11 709	10 711		
- siirretty vähemmistöosuuteen	-128	-638		
- käytetty eliminointiin	-3 352	-2 624		
Omaan pääomaan jää	8 229	7 449		
21. PAKOLLISET VARAUKSET				
Takuuvaraukset		151		
Varaus Machinium-konsernista aiheutuviin menoihin	2 095	1 908	2 095	1 000
Yhteensä	2 095	2 059	2 095	1 000
22. LASKENNALLISET VEROSAAMISET JA -VELAT				
Laskennalliset verosaamiset				
Jaksotuseroista	659	420	655	290
Laskennalliset verovelat				
Tilinpäätössiirroista	4 114	4 375		

Tuloslaskelman ja taseen liitetiedot (23)

1000 €	Konserni		Emoyhtiö	
	2004	2003	2004	2003
23. VIERAS PÄÄOMA				
Pitkäaikainen vieras pääoma				
Lainat rahoituslaitoksilta	23 104	34 797	12 800	19 200
Eläkelainat		6 749		
Muut velat		2 343		
Yhteensä	23 104	43 889	12 800	19 200
Velat, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua				
Lainat rahoituslaitoksilta	3 025			
Lyhytaikainen vieras pääoma				
Lainat rahoituslaitoksilta	10 157	11 977	6 400	6 400
Eläkelainat		1 101		
Saadut ennakot	54	2 447	27	38
Ostovelat	24 207	36 537	5 495	5 951
Yhteensä	34 418	52 062	11 922	12 389
Velat saman konsernin yrityksille				
Ostovelat			26	13
Muut velat			63	63
Siirtovelat			6 460	3 576
Yhteensä			6 549	3 652
Velat omistusyhteisyrityksille				
Ostovelat	6 829	8 393	5 071	5 961
Muut velat				
	19 263	21 330	13 878	15 771
Siirtovelat				
Lomapalkat sosiaalikuluihin	4 817	5 649	1 692	1 608
Muut palkat ja palkkiot sosiaalikuluihin	1 158	1 522	699	448
Materiaalit ja palvelut	3 100	3 109	88	554
Lainojen korot	320	503	245	309
Tuloverot	1 438	1 912	554	687
Muut	3 689	4 947	202	233
Yhteensä	14 522	17 642	3 480	3 839
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä				
	75 032	99 427	40 900	41 612

Tuloslaskelman ja taseen liitetiedot (24)

1000 €	Konserni		Emoyhtiö	
	2004	2003	2004	2003
24. ANNETUT VAKUUDET, VASTUUSITOUKSET JA MUUT VASTUUT				
Velat, joiden vakuudeksi annettu kiinnityksiä				
Eläkelainat		7 850		
Rahalaitoslainat	31 683	46 609	19 200	25 600
Velkojen vakuudeksi annetut				
Kiinteistökiinnitykset	34 916	32 546	18 888	18 888
Yrityskiinnitykset	51 407	76 021	30 071	30 071
Pantatut osakkeet	3 600	3 600	3 600	3 600
Muut annetut vakuudet				
Yrityskiinnitykset	177	6 939		
Pantit	5	8	4	4
Leasing-vastuut				
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	534	978	196	322
Myöhemmin maksettavat	446	1 074	219	222
Vastuut omista sitoumuksista				
Takaukset			420	340
Takaisinostositoumukset	158	18 995	158	358
Muut vastuusitoumukset	471	2 430		
Vastuusitoumukset samaan konserniin kuuluvien yritysten puolesta				
Takaukset			11 986	18 698
Vastuusitoumukset osakkuusyritysten puolesta				
Takaukset	210			
Muut vastuut				
Leasing-rakennusten lunastamisvastuu	2 472	2 613	2 472	2 613
Johdannaissopimukset				
Valuuttatermiinisopimukset				
Käypä arvo	84	-300		
Kohde-etuuden arvo	3 306	9 456		
Koronvaihtosopimukset				
Käypä arvo	-653	-271	-653	-271
Kohde-etuuden arvo	25 000	25 000	25 000	25 000
Hyödykejohdannaiset				
Käypä arvo	117	-469		
Kohde-etuuden arvo	4 134	10 646		

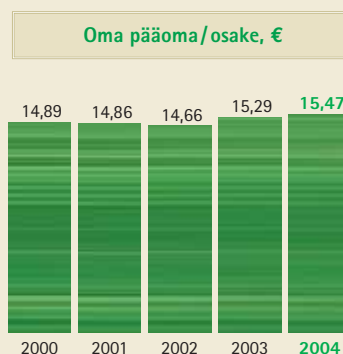
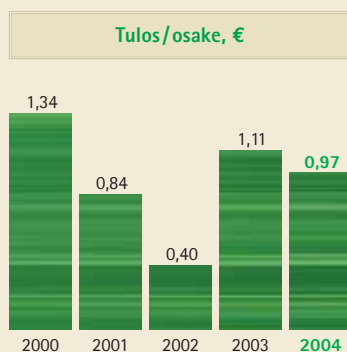
Konsernin tunnuslukuja

Taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut	2004	2003	2002	2001	2000
Toiminnan laajuus					
Liikevaihto, 1000 €	473 795	492 015	283 418	254 118	261 680
Muutos, %	-3,7	93,6	11,5	-2,9	16,0
Elintarvikeryhmän osuus, %	27,6	23,4	42,6	47,9	49,5
Maatalousryhmän osuus, %	62,1	57,4	25,0	10,7	9,8
Machinium-ryhmän osuus, %	10,3	19,2	32,4	41,4	40,7
Vienti Suomesta, 1000 €	48 467	48 565	26 823	13 627	15 617
Viennin osuus liikevaihdosta, %	10,2	9,9	9,5	5,4	6,0
Bruttoinvestoinnit pysyviin vastaaviin, 1000 €	11 072	9 547	47 287	3 880	7 888
% liikevaihdosta	2,3	1,9	16,7	1,5	3,0
Tutkimus- ja tuotekehityksenot, 1000 €	3 059	3 216	1 713	1 522	1 428
% liikevaihdosta	0,6	0,7	0,6	0,6	0,5
Henkilöstö keskimäärin	1 072	1 161	993	1 010	1 073
Liikevaihto/henkilö, 1000 €	442	424	285	252	244
Rahoitustuotot/-kulut(-), netto, 1000 €	-1 070	-3 326	-3 241	-861	-376
Kannattavuus					
Liikevoitto, 1000 €	8 722	11 694	3 326	5 691	9 026
% liikevaihdosta	1,8	2,4	1,2	2,2	3,4
Tulos ennen satunnaisia eriä, 1000 €	7 652	8 368	-86	4 830	8 728
% liikevaihdosta	1,6	1,7	0,0	1,9	3,3
Tulos ennen veroja ja vähemmistöosuuksia, 1000 €	7 652	8 368	-86	4 830	8 728
% liikevaihdosta	1,6	1,7	0,0	1,9	3,3
Tilikauden voitto, 1000 €	5 974	6 731	2 415	5 067	8 181
% liikevaihdosta	1,3	1,4	0,9	2,0	3,1
Oman pääoman tuotto, % (ROE)	6,4	6,0	0,5	3,4	7,2
Sijoitetun pääoman tuotto, % (ROI)	6,7	7,7	2,7	6,4	7,9
Rahoitus ja taloudellinen asema					
Current ratio	1,3	1,4	1,6	2,2	1,9
Omavaraisuusaste, %	48,5	39,5	36,5	57,3	51,7
Nettovelkaantumisaste, %	35,9	65,4	75,4	4,0	15,1
Pysyvät vastaavat, 1000 €	109 561	109 832	112 028	66 826	70 170
Vaihtuvat vastaavat, 1000 €	93 891	139 885	150 910	101 363	120 455
Oma pääoma, 1000 €	97 491	95 052	91 243	92 500	92 710
Jakokelpoiset varat, 1000 €	48 561	47 498	47 357	47 981	48 315
Vieras pääoma, 1000 €	102 250	147 691	165 345	70 024	90 334
Korolliset velat, 1000 €	46 172	73 650	83 888	24 887	45 626
Taseen loppusumma, 1000 €	203 452	249 717	262 938	168 189	190 625

Konsernin tunnuslukuja

Osakekohtaiset tunnusluvut	2004	2003	2002	2001	2000
Tulos ja osinko					
Tulos/osake, €	0,97	1,11	0,40	0,84	1,34
Nimellisosinko/osake, €	0,65 ¹⁾	0,65	0,30	0,60	0,84
Oikaistu osinko/osake €	0,65	0,65	0,30	0,60	0,84
Osinkosuhte, %	67,0	58,5	75,2	71,8	62,9
Efektiivinen osinkotuotto, %	5,4	5,5	2,9	5,1	6,6
P/E-luku	12,4	10,6	25,6	14,0	7,2
Oma pääoma/osake, €	15,47	15,29	14,66	14,86	14,89
Osakkeen kurssikehitys, €					
Oikaistu pörssikurssi	12,05	11,75	10,20	11,70	12,80
Tilikauden alin	11,00	8,20	8,60	9,66	10,22
Tilikauden ylin	14,50	12,14	11,90	12,50	13,50
Tilikauden keskimääräinen	12,57	10,18	10,54	10,61	11,93
Osakkeiden vaihto					
Osakkeiden vaihto pörssissä, 1000 kpl	1 779	345	340	381	347
Osuus osakkeiden keskimääräisestä määrästä, %	28,6	5,6	5,6	6,2	5,4
Osakepääoma, 1000 €	12 635	12 245	12 245	12 245	10 297
Osakekannan markkina-arvo, 1000 €	76 127	71 940	62 450	71 634	78 374
Osingonjako, 1000 €	4 064¹⁾	3 937	1 817	3 635	5 113
Osakkeiden määrä					
Osakkeiden lukumäärä	6 317 576	6 122 576	6 122 576	6 122 576	6 122 576
Osakkeiden osakeantioikaistu keskimääräinen lukumäärä	6 160 151	6 057 576	6 057 576	6 061 711	6 121 061
Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä tilikauden lopussa	6 252 576	6 057 576	6 057 576	6 057 576	6 079 976

1) Hallituksen ehdotus

Tunnuslukujen laskentakaavat

Taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut

Oman pääoman tuotto, % (ROE)	=	$\frac{\text{Voitto/tappio ennen satunnaisia eriä - verot} + \text{- satunnaisiin eriin kohdistuvat verot}}{(\text{Oma pääoma - omat osakkeet - pääomalainat} + \text{vähemmistöosuus}) \text{ keskimäärin}}$	x 100
Sijoitetun pääoman tuotto, % (ROI)	=	$\frac{\text{Voitto/tappio ennen satunnaisia eriä} + \text{korko- ja muut rahoituskulut}}{\text{Sijoitettu pääoma keskimäärin}}$	x 100
Sijoitettu pääoma	=	Taseen loppusumma - omat osakkeet - korottomat osto- ja siirtovelat, ennakkomaksut, laskennallinen verovelka, pakolliset varaukset	
Current ratio	=	$\frac{\text{Vaihtuvat vastaavat}}{\text{Lyhytaikaiset velat}}$	
Omavaraisuusaste, %	=	$\frac{\text{Oma pääoma - omat osakkeet} - \text{pääomalainat} + \text{vähemmistöosuus}}{\text{Taseen loppusumma - omat osakkeet - saadut ennakot}}$	x 100
Nettovelkaantumisaste, %	=	$\frac{\text{Korolliset nettovelat}}{\text{Oma pääoma - omat osakkeet - pääomalainat}}$	x 100
Korolliset nettovelat	=	Korolliset velat - korolliset talletukset ja saamiset	

Osakekohtaiset tunnusluvut

Tulos/osake	=	$\frac{\text{Tulos ennen satunnaisia eriä - verot} + \text{- satunnaisiin eriin kohdistuvat verot} + \text{- vähemmistöosuus}}{\text{Osakkeiden osakeantioikaistu keskimääräinen lukumäärä}}$	
Oikaistu osinko/osake	=	$\frac{\text{Tilikauden osinko/osake}}{\text{Osakeantikerroin}}$	
Osinkosuhde, %	=	$\frac{\text{Oikaistu osinko/osake}}{\text{Tulos/osake}}$	x 100
Efektiiivinen osinkotuotto, %	=	$\frac{\text{Oikaistu osinko/osake}}{\text{Oikaistu pörssikurssi}}$	x 100
P/E-luku	=	$\frac{\text{Oikaistu pörssikurssi}}{\text{Tulos/osake}}$	
Oma pääoma/osake	=	$\frac{\text{Oma pääoma - omat osakkeet - pääomalainat}}{\text{Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä tilikauden lopussa}}$	
Oikaistu pörssikurssi	=	$\frac{\text{Tilikauden viimeinen pörssikurssi}}{\text{Osakeantikerroin}}$	
Osakekannan markkina-arvo	=	Osakkeiden lukumäärä x oikaistu pörssikurssi	

Osakkeet, osakepääoma ja osakkeenomistajat

Rekisteröinti ja noteeraus

Lännen Tehtaat Oyj:n osakkeet kuuluvat arvo-osuusjärjestelmään. Osakkeet on noteerattu Helsingin Pörssissä vuodesta 1989 alkaen. Osakkeen symboli on LTEIS ja pörssierä 50 osaketta.

Osakkeet ja äänioikeus

Lännen Tehtaat Oyj:n osakkeet ovat yhtä sarjaa. Kaikilla osakkeilla on sama ääni- ja osinko-oikeus. Yhtiöjärjestyksen määräyksellä osakkeenomistajan äänimäärä on rajattu yhteen kymmenesosaan yhtiökokouksessa edustetusta äänimäärästä.

Osakepääoma

Osakepääoman vähimmäismäärä on 10 000 000 euroa ja enimmäismäärä 40 000 000 euroa. Osakkeen nimelisarvo on 2 euroa. Osakepääoma tilikauden alussa oli 12 245 152 euroa ja osakkeiden lukumäärä 6 122 576 kappaletta.

Lännen Tehtaat Oyj:n 24.3.2004 pidetty yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään osakepääoman korottamisesta uusmerkinnällä ja/tai vaihtovelkakirjalainan ottamisesta yhdessä tai useammassa erässä. Päätöksen mukaan uusmerkinnässä ja/tai vaihtovelkakirjalainan nojalla tapahtuvassa uusmerkinnässä osakepääomaa voidaan korottaa enintään 1 222 514 eurolla, jolloin merkittäväksi voidaan antaa enintään 611 257 osaketta. Valtuutus on voimassa yhden vuoden yhtiökokouksesta lukien. Osakepääomaa voidaan korottaa ja/tai vaihtovelkakirja ottaa osakkeenomistajan etuoikeudesta poiketen, mikäli poikkeamiseen on yhtiön kannalta painava taloudellinen syy.

Osakepääomaa korotettiin kesäkuussa hallituksen käyttäessä yhtiökokouksen sille antamaa osakepääoman korotusvaltuutusta. Korotus toteutettiin suunnattuna osakeantina, jossa Antti Räsänen merkitsi 195 000 Lännen Tehtaat Oyj:n osaketta apporttiomaisuutta vastaan. Merkintähinta oli 12,00 euroa. Osakepääoman korotus merkittiin kaupparekisteriin 22.6.2004 ja uudet osakkeet otettiin kaupankäynnin kohteeksi Helsingin Pörssissä 23.6.2004.

Osakepääoma korotuksen jälkeen ja myös tilikauden lopussa oli 12 635 152 euroa ja osakkeiden lukumäärä 6 317 576 kappaletta.

Omat osakkeet

Yhtiön omistuksessa oli tilikauden päättyessä 65 000 kpl vuosina 2000-2001 hankittua yhtiön omaa osaketta. Osakkeet edustavat 1,0 prosenttia yhtiön osakepääomasta ja äänimäärästä. Omien osakkeiden hankintameno Lännen Tehtaat Oyj:n taseessa oli 778 475 euroa eli keskimäärin 11,98 euroa osakkeelta. Yhtiön omistamalla omilla osakkeilla ei ole äänioikeutta eikä niille makseta osinkoa.

Lännen Tehtaat Oyj:n 24.3.2004 pidetty yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään yhtiön omien osakkeiden luovuttamisesta. Valtuutuksen mukaan hallitus voi luovuttaa hankitut 65 000 omaa osaketta. Osakkeita voidaan luovuttaa yrityskauppojen yhteydessä tai muuhun vastaavaan tarkoitukseen tai Helsingin Pörssin julkisessa kaupankäynnissä. Valtuutus on voimassa yhden vuoden yhtiökokouksesta lukien.

Lännen Tehtaat Oyj:n hallitus ei ole 15.2.2005 mennessä käyttänyt yhtiökokouksen 24.3.2004 sille antamaa omien osakkeiden luovutusvaltuutusta.

Lännen Tehtaat Oyj:n osakeoptiot

Konsernin ja sen eri yksiköiden johtohenkilöille toukuussa 1997 suunnattu optiolaina maksettiin takaisin 30.4.2002. Optiolainaan liittyneiden osakeoptioiden voimassaolo päättyi 31.10.2004. Optioita ei käytetty osakkeiden merkintään.

Liputusilmoitukset

28.5.2004 Vakuutusyhtiö Henki-Sampo ilmoitti omistussuutensa muuttumisesta. Vakuutusyhtiö Henki-Sammon omistussuus Lännen Tehtaat Oyj:n osakepääomasta ja äänimäärästä on 4,44 %.

24.6.2004 Keskinäinen Vakuutusyhtiö Tapiola ja Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö Tapiola, joiden omistussuudet liputussäännöksiä sovellettaessa lasketaan yhteen, ilmoittivat omistussuutensa muuttumisesta 23.6.2004. Osuus Lännen Tehtaat Oyj:n äänistä ja osakepääomasta on 8,6 %. Keskinäinen Vakuutusyhtiö Tapiolan osuus Lännen Tehtaat Oyj:n äänistä ja osakkeista on 5,91 % ja Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö Tapiolan osuus Lännen Tehtaat Oyj:n äänistä ja osakkeista on 2,69 %.

5.11.2004 Keskinäinen Vakuutusyhtiö Tapiola ja Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö Tapiola, joiden omistussuudet liputussäännöksiä sovellettaessa lasketaan yhteen, ilmoittivat omistussuutensa muuttumisesta 4.11.2004. Osuus Lännen Tehtaat Oyj:n äänistä ja osakepääomasta on 7 %. Keskinäinen Vakuutusyhtiö Tapiolan osuus Lännen Tehtaat Oyj:n äänistä ja osakkeista on 4,3% ja Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö Tapiolan osuus Lännen Tehtaat Oyj:n äänistä ja osakkeista on 2,7 %.

Osinkopolitiikka

Lännen Tehtaat Oyj:n hallituksen tavoitteena on, että yhtiön osake on omistajalleen hyvätuottoinen ja arvonsa säilyttävä sijoitus. Osinkopolitiikan tarkoituksena on tukea tätä tavoitetta. Osinkona jaetaan vuosittain vähintään puolet osakekohtaisesta tuloksesta.

>>

>>

Osakkeet ja osakkeenomistajat

Osakkeenomistajat 11.2.2005

Suurimmat osakkeenomistajat	Osakemäärä	%	Äänimäärä	%
Raisio Yhtymä Oyj	477 500	7,6	477 500	7,6
Esko Eela	387 348	6,1	387 348	6,2
Valio Oy	327 912	5,2	327 912	5,2
Pohjola Finland Value Sijoitusrahasto	250 000	4,0	250 000	4,0
Keskinäinen Vakuutusyhtiö Tapiola	198 650	3,1	198 650	3,2
Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen	153 800	2,4	153 800	2,5
Etra-Invest Oy	150 000	2,4	150 000	2,4
Antti Räsänen	130 000	2,1	130 000	2,1
Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö Tapiola	129 600	2,1	129 600	2,1
Maa- ja metsätaloustuottajain keskusliitto MTK ry	125 485	2,0	125 485	2,0
Hallintarekisteröidyt osakkeet	462 169	7,3	462 169	7,4
Muut osakkeenomistajat	3 460 112	54,7	3 460 112	55,3
Ulkopuolisten omistuksessa yhteensä	6 252 576	99,0	6 252 576	100,0
Omassa omistuksessa	65 000	1,0		
	6 317 576	100,0		

Johdon omistus

Hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenet sekä varajäsenet ja toimitusjohtaja omistivat 11.2.2005 yhteensä 20 366 osaketta. Nämä vastaavat 0,3 prosenttia yhtiön osakkeista ja osakkeiden tuotannosta äänimäärästä.

Osakkeenomistuksen jakautuminen suuruusluokittain 11.2.2005

Osakkeita	Osakkaiden lukumäärä (kpl)	Osuus osakkaista (%)	Osakkeita yhteensä (kpl)	Osuus osakkeista (%)
1 – 100	3 898	46,8	173 698	2,7
101 – 1 000	3 983	47,8	1 305 028	20,7
1 001 – 10 000	404	4,9	912 091	14,4
10 001 – 40 000	19	0,2	351 926	5,6
40 001 –	23	0,3	3 512 851	55,6
Yhteistilillä			61 982	1,0
Yhteensä	8 327	100,0	6 317 576	100,0

Osakkeenomistuksen jakautuminen sektoreittain 11.2.2005

	% osakkaista	% osakkeista
Yritykset	1,7	23,6
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	0,4	11,3
Julkisyhteisöt	0,6	8,3
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	1,3	6,2
Kotitaloudet	96,0	42,3
Ulkomaat ja hallintarekisteri		7,3
Yhteistilillä		1,0
Yhteensä	100,0	100,0

Voitonjakoehdotus

Konsernin jakokelpoiset varat 31.12.2004 olivat 48 561 485,99 euroa.
Emoyhtiön jakokelpoiset varat olivat 37 274 985,19 euroa.

Hallitus ehdottaa, että Lännen Tehtaat Oyj jakaa vuodelta 2004 osinkoa 0,65 euroa osakkeelta, yhteensä 4 064 174,40 euroa.

Helsingissä 23. päivänä helmikuuta 2005

Tom v. Weymarn	Hannu Simula	Harri Eela
Aappo Kontu	Matti Lappalainen	Soili Suonoja
Erkki Lepistö		

Tilintarkastuskertomus

Lännen Tehtaat Oyj:n osakkeenomistajille

Olemme tarkastaneet Lännen Tehtaat Oyj:n kirjanpidon, tilinpäätöksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1.-31.12.2004. Hallituksen ja toimitusjohtajan laatima tilinpäätös sisältää toimintakertomuksen sekä konsernin ja emoyhtiön tuloslaskelman, taseen ja liitetiedot. Tarkastuksemme perusteella annamme lausunnon tilinpäätöksestä ja hallinnosta.

Tilintarkastus on suoritettu hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Kirjanpitoa sekä tilinpäätöksen laatimisperiaatteita, sisältöä ja esittämistapaa on tällöin tarkastettu riittävässä laajuudessa sen toteamiseksi, ettei tilinpäätös sisällä olennaisia virheitä tai puutteita. Hallinnon tarkastuksessa on selvitetty hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenten sekä toimitusjohtajan toiminnan lainmukaisuutta osakeyhtiölain säännösten perusteella.

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös on laadittu kirjanpitolaisten ja tilinpäätöksen laatimista koskevien muiden säännösten ja määräysten mukaisesti. Tilinpäätös antaa kirjanpitolaisten tarkoitetulla tavalla oikeat ja riittävät tiedot konsernin ja emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Tilinpäätös konsernitilinpäätöksineen voidaan vahvistaa sekä vastuuvapaus myöntää emoyhtiön hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle tarkastamaltamme tilikaudelta. Hallituksen esitys jakokelpoisten varojen käsittelystä on osakeyhtiölain mukainen.

Säkylässä 25. päivänä helmikuuta 2005

PricewaterhouseCoopers Oy
KHT-yhteisö

Kauko Lehtonen, KHT Hannu Pellinen, KHT

Hallintoneuvoston lausunto

Lännen Tehtaat Oyj:n hallintoneuvosto on tänään käsitellyt yhtiön vuoden 2004 tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen sekä tutustunut tilintarkastuskertomukseen. Hallintoneuvostolla ei ole vuoden 2004 tilinpäätöksen johdosta mitään huomautettavaa.

Hallintoneuvostosta ovat erovuorossa: maanviljelijä Heikki Ellilä, kansanedustaja Mari Kiviniemi, maanviljelijä Hannu Lamminen, maanviljelijä Juha Nevavuori ja pankinjohtaja Helena Walldén. Toiminnanjohtaja Paavo Mäkinen on eronnut hallintoneuvoston jäsenyydestä 1.3.2005.

Säkylässä 8. päivänä maaliskuuta 2005

Hallintoneuvoston puolesta

Tom Liljeström Asmo Ritala
puheenjohtaja sihteeri

Yhtiön hallinnointi

Yhtiökokous

Yhtiökokous on yhtiön ylin päättävä elin. Varsinainen yhtiökokous pidetään vuosittain viimeistään touko-kuussa. Yhtiökokouksen kutsuu koolle yhtiön hallintoneuvosto.

Lännen Tehtaat Oyj:llä on yksi osakesarja ja kullakin osakkeella yhtiökokouksessa yksi ääni. Ääni-oikeutta on yhtiöjärjestyksellä rajoitettu kuitenkin niin, ettei osakkeenomistaja ole oikeutettu äänestämään yhtiökokouksessa enemmällä kuin yhdellä kymmenesosalla kokouksessa edustetusta äänimäärästä.

Hallintoneuvosto

Yhtiön hallinnosta vastaavat hallitus ja toimitusjohtaja, joiden toimintaa valvoo hallintoneuvosto. Hallintoneuvostoon kuuluu vähintään 15 ja enintään 20 yhtiökokouksen valitsemaa jäsentä. Hallintoneuvostoon ei saa valita henkilöä, joka on täyttänyt 65 vuotta. Hallintoneuvoston jäsenten toimikausi on kolme vuotta. Toimikausi päättyy vaalia seuraavan kolmannen varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä. Erovuorossa on vuosittain kolmannes tai sitä lähinnä oleva määrä hallintoneuvoston jäsenistä. Yhtiön vakinainen henkilöstö voi lisäksi nimetä keskuudestaan hallintoneuvostoon kerrallaan enintään neljä jäsentä ja heille henkilökohtaiset varajäsenet. Hallintoneuvostossa on tällä hetkellä 19 yhtiökokouksen valitsemaa ja 4 henkilöstön nimeämää edustajaa.

Yhtiöjärjestyksen mukaan hallintoneuvoston tehtävä on

- ▶ valvoa hallituksen ja toimitusjohtajan hoitamaa yhtiön hallintoa.

- ▶ päättää hallituksen jäsenten lukumäärästä, valita hallituksen jäsenet sekä määrätä hallituksen jäsenten palkkiot ja muut mahdolliset korvaukset.
- ▶ valita hallituksen jäsenistä hallitukselle puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja.
- ▶ valita toimitusjohtaja ja määrätä tämän palkkaedut.
- ▶ päättää yhtiön liiketoiminnan olennaisista muutoksista.
- ▶ antaa lausunto tilinpäätöksestä ja tilintarkastuskertomuksesta.
- ▶ kutsua yhtiökokous koolle ja valmistella yhtiökokouksessa käsiteltävät asiat.

Muut hallintoneuvoston tehtävät on määritelty osakeyhtiölaissa.

Hallintoneuvosto kokoontuu yleensä kolme kertaa vuodessa. Vuonna 2004 hallintoneuvosto kokoontui kolme kertaa.

Hallitus

Hallituksella on yleisvastuu yhtiön hallinnosta lainsäädännön ja Lännen Tehtaat Oyj:n yhtiöjärjestyksen mukaisesti. Hallitukseen kuuluu hallintoneuvoston päätöksen mukaan vähintään neljä ja enintään seitsemän jäsentä, joista yksi on yhtiön toimitusjohtaja.

Valituksi tullessaan hallituksen jäsen ei saa olla täyttänyt 65 vuotta. Hallituksessa on tällä hetkellä seitsemän jäsentä.

Hallituksen jäsenet valitaan vuodeksi kerrallaan. Hallituksen jäsenen toimikausi päättyy valintaa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen jälkeen kokoon-tuvan hallintoneuvoston kokouksen päättyessä.

Hallitus kokoontuu yleensä kerran kuukaudessa. Vuonna 2004 hallitus kokoontui 12 kertaa. Jäsenten keskimääräinen osallistumisprosentti kokouksiin oli 98,4 %.

Toimitusjohtaja ja toimitusjohtajan sijainen

Yhtiöllä on toimitusjohtaja, jonka valitsee hallintoneuvosto. Yhtiöllä voi olla yksi tai useampia toimitusjohtajan sijaisia, jotka hallitus nimittää.

Yhtiön toimitusjohtajana on huhtikuusta 2001 lähtien toiminut Erkki Lepistö. Toimitusjohtajan palvelussuhteen keskeiset ehdot on määritelty toimitusjohtajasopimuksessa. Toimitusjohtajan eläkeiäksi on sovittu 60 vuotta. Toimitusjohtajan irtisanomisaika on kuusi kuukautta. Yhtiön irtisanoessa toimitusjohtajan tämä on oikeutettu 12 kuukauden palkkaa vastaavaan erokorvaukseen. Toimitusjohtajan palkka ja muut etuudet vuonna 2004 olivat 270 282 euroa.

Tilintarkastajat

Yhtiöjärjestyksen mukaan Lännen Tehtaat Oyj:llä on vähintään kaksi ja enintään kolme tilintarkastajaa, joiden tulee olla Keskuskauppakamarin hyväksymiä tilintarkastajia tai tilintarkastusyhteisöjä.

Lännen Tehtaat Oyj:n vuoden 2004 yhtiökokous päätti valita yhtiölle kaksi tilintarkastajaa. Tilintarkastajiksi valittiin Kauko Lehtonen, KHT ja KHT-yhteisö PricewaterhouseCoopers Oy päävastuullisena tilintarkastajana Hannu Pellinen, KHT. Lännen Tehtaat -konsernin tytäryhtiöiden tilintarkastajina toimivat pääsääntöisesti PricewaterhouseCoopers-yhteisöt tai näiden palveluksessa olevat tilintarkastajat.

Tilintarkastajat raportoivat havainnoistaan hallitukselle vähintään kerran vuodessa ja antavat yhtiön osakkeenomistajille tilintarkastuskertomuksen vuositilinpäätöksen yhteydessä.

Tilintarkastajille Suomessa ja muissa maissa maksettiin vuonna 2004 Lännen Tehtaat -konsernin yhtiöiden tilintarkastuksesta yhteensä 174 575 euroa. Tilintarkastuspalkkioiden lisäksi PricewaterhouseCoopers-ketjun yhtiöille maksettiin konsultoinnista 33 992 euroa.

Palkat ja palkkiot

Hallintoneuvoston palkkioista päättää varsinainen yhtiökokous. Yhtiökokous 24.3.2004 päätti, että hallintoneuvoston puheenjohtajan kuukausipalkkio on 350 euroa ja varapuheenjohtajan kuukausipalkkio 300

euroa. Hallintoneuvoston puheenjohtajan ja jäsenten kokouspalkkio on 200 euroa. Hallintoneuvoston jäsenille maksettiin vuonna 2004 palkkioita yhteensä 30 679 euroa.

Hallituksen kokouspalkkioista ja muista mahdollisista korvauksista samoin kuin toimitusjohtajan palkasta ja muista eduista päättää hallintoneuvosto. Hallintoneuvoston 16.6.2004 tekemän päätöksen mukaan hallituksen puheenjohtajalle maksetaan 2 000 euron kuukausipalkkio ja jäsenille 1 250 euron kuukausipalkkio. Hallituksen jäsenille maksettiin palkkioita 80 136 euroa vuonna 2004.

Konsernin johtajisto

Konsernin johtajiston jäsenet nimittää Lännen Tehtaat Oyj:n hallitus, joka myös hyväksyy johtajiston jäsenten työsuhteen keskeiset ehdot. Johtajisto vastaa strategisten vaihtoehtojen valmistelusta ja hallituksen valitsemien strategioiden toteuttamisesta. Johtajiston jäsenet vastaavat Lännen Tehtaat Oyj:n tulosyksiköiden ja konserniyhtiöiden operatiivisesta suunnittelusta toimitusjohtajan asettamien tavoitteiden puitteissa sekä operatiivisten suunnitelmien toteuttamisesta.

Sisäpiiriasiat

Lännen Tehtaat Oyj:n pysyvään sisäpiiriin kuuluvat arvopaperimarkkinalain mukaan yhtiön hallituksen ja hallintoneuvoston jäsenet ja varajäsenet, toimitusjohtaja, toimitusjohtajan sijainen sekä tilintarkastajat

mukaan lukien tilintarkastusyhteisön yhtiöstä päävastuullinen tilintarkastaja. Yhtiön päätöksen mukaisesti tehtäviensä perusteella määrättyjä sisäpiiriläisiä ovat konsernin johtajiston jäsenet, tietohallintojohtaja, rahoituspäällikkö, kirjanpito- ja veroasiainpäällikkö, kehityspäällikkö, lakimies ja johdon sihteerit. Yhteensä pysyvien sisäpiiriläisten määrä on noin 50.

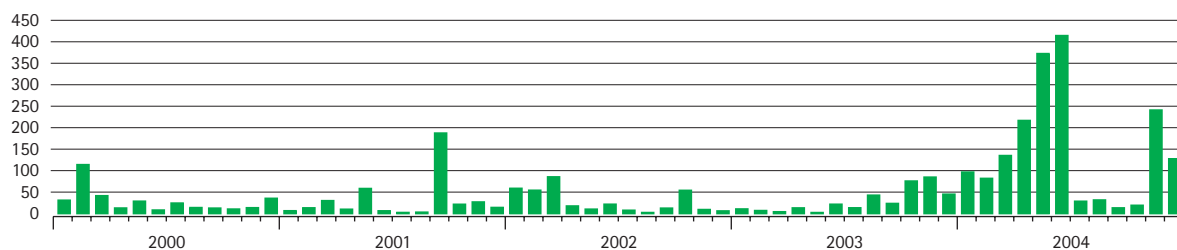
Lännen Tehtaat Oyj:n hallituksen vahvistamat, 21.12.2004 voimaan tulleet sisäpiirisäännöt perustuvat Helsingin Pörssin hallituksen 28.10.1999 hyväksymään sisäpiiriohjeeseen. Sääntöihin sisältyvät ohjeet pysyville ja hankekohtaisille sisäpiiriläisille, sisäpiirihallinnon organisointi ja menettelytavat.

Yhtiössä on voimassa kaupankäyntirajoitus, joka kieltää yhtiön sisäpiiriläisten kaupankäynnin yhtiön osakkeilla 21 päivän ajan ennen yhtiön osavuositarkastuksen ja tilinpäätöstiedotteen julkistamista.

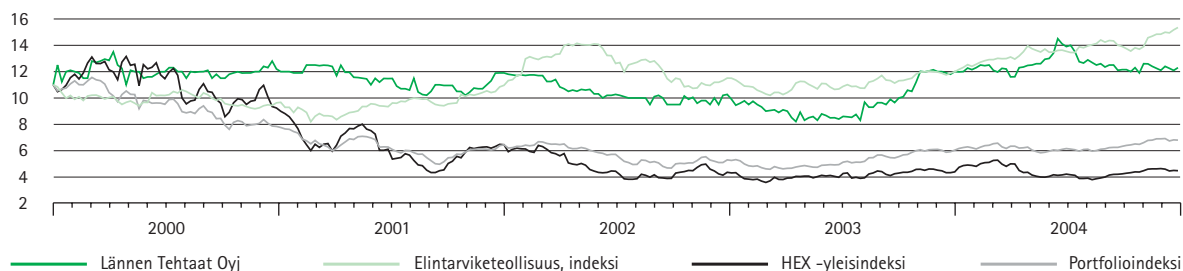
Tiedot sisäpiiriläisistä ovat luettavissa yhtiön kotisivuilla www.lannen.fi/fi/sijoittajatieto kohdasta hallinnointi/sisäpiirirekisteri.

Lännen Tehtaat Oyj:n hallinnointi- ja ohjausjärjestelmä muutetaan vastaamaan 1.7.2004 voimaan tullutta suositusta listayhtiöiden hallinnointi- ja ohjausjärjestelmästä (Corporate Governance). Säännöllisesti päivitettävä Lännen Tehtaat Oyj:n Corporate Governance on luettavissa yhtiön kotisivuilla www.lannen.fi/fi/sijoittajatieto kohdasta hallinnointi/hallinnointiperiaatteet.

Osakevaihto, 1000 kpl

Osakkeen hintakehitys, €

Riskienhallinta

Rahoitusriskit

Rahoitusriskeillä tarkoitetaan rahoitusmarkkinoilla tapahtuvia epäsuotuisia muutoksia, joiden seurauksena yrityksen tuloksen kertyminen voi heikentyä tai kassavirrat voivat supistua. Rahoitusriskienhallinnan tavoitteena on varmistaa rahoituksen keinoin Lännen Tehtaat -konsernin suunniteltu tuloskehitys sekä turvata konsernin maksuvalmius kaikissa tilanteissa. Rahoituksen hoito ja riskienhallinta on keskitetty talousjohtajan alaisuudessa toimivalle rahoitusyksikölle.

Likviditeettiriski

Likviditeettiriskillä tarkoitetaan riskiä siitä, että yrityksen likvidit rahavarat ja lisärahoitusmahdollisuudet eivät riitä kattamaan liiketoiminnan tarpeita. Likviditeettiriskin hallinnan tavoitteena on riittävien likvidien varojen ja luottolimiittien ylläpitäminen siten, että konsernin liiketoiminnan rahoitus on jatkuvasti turvattu. Konserniyhtiöiden rahavirrat netotetaan sisäisen pankin ja konsernitilien avulla. Likviditeetin hallitsemiseksi konsernilla on 50 miljoonan euron suuruinen yritystodistusohjelman lisäksi rahoituslaitosten kanssa sovittuja pitkäaikaisia, sitovia luottolimiittejä, joita 31.12.2004 oli nostettavissa 23 miljoonaa euroa. Yritystodistuksia oli emittoituina 13 miljoonaa euroa. Likviditeettiriskin hallinnasta vastaa emoyhtiön rahoitusyksikkö.

Korkoriski

Korkoriskin hallitsemiseksi konsernin lainanotto on hajautettu kiinteä- ja vaihtuvakorkoisiin instrumentteihin käyttäen apuna johdannaissopimuksia. Korkoriskin hallinnan tavoitteena on suojautua korkotason nousun aiheuttamilta negatiivisilta vaikutuksilta. Lännen Tehtaat Oyj:n rahoitusyksikkö suojaa keskitetysti koko konsernin korkoriskiä. Korkoriskin hallinnassa instrumentteina voidaan käyttää korkotermiineitä, -optioita sekä koronvaihtosopimuksia.

Valuuttariski

Konsernin valuuttariskit syntyvät pääosin kaupallisista ostoveloista ja myyntisaatavista. Merkittävimmän valuuttariskin aiheuttaa Yhdysvaltain dollari. Konsernissa suojataan kaikki taloudellisesti merkittävät valuuttapositiot. Valuuttasuojaus voidaan tehdä myös todennäköistä tulevaa avointa valuuttaposiota vastaan. Valuuttasuojauksessa instrumentteina voidaan käyttää valuuttatermiineitä, -optioita sekä valuuttavaihtosopimuksia. Valuuttariskiin liittyvistä suojauk-

sista vastaa konsernin rahoitusyksikkö lukuunottamatta viljakauppaliiketoimintaa, joka toteuttaa kaupallisiin sopimuksiin liittyvät valuuttasuojaukset itsenäisesti. Viljakauppaliiketoiminnan valuuttasuojauksia ohjaa toiminnalle määritelty riskienhallintapoliikka, jonka toteuttamista valvoo konsernin rahoitusyksikkö.

Vastapuoliriski

Rahoitusinstrumentteihin liittyy riski siitä, että vastapuoli ei pysty tai halua täyttää velvoitteitaan. Lännen Tehtaat -konsernin periaatteena on, että johdannaissopimuksia tehdään vain hyvän luottokelpoisuuden omaavien koti- ja ulkomaisten pankkien kanssa. Raaka-ainejohdannaissopimuksia voidaan tehdä tarpeeseen soveltuvissa hyödykepörsseissä. Likvidejä varoja sijoitetaan vahvistettujen limiittien puitteissa kohteisiin, joiden luottokelpoisuus on hyvä. Sijoituksen luottokelpoisuuden arvioinnista vastaa konsernin rahoitusyksikkö.

Muut riskit

Raaka-aineriski

Raaka-aineiden hintariskillä tarkoitetaan raaka-aineiden hankinnan ja käytön tai myynnin eriaikaisuudesta johtuvaa epävarmuutta. Hyödykkeiden hintariskien hallinnasta vastaavat konserniyhtiöt niille asetettujen riskienhallintapolitiikkojen mukaisesti. Raaka-ainesuojauksia voidaan tehdä käyttäen hyväksi pörssinoteerattuja raaka-ainefutuuereja ja -optioita. Konserniyhtiöt raportoivat raaka-aineensa säännöllisesti ao. yhtiön hallitukselle ja emoyhtiön rahoitusyksikölle, joka valvoo, että avoimet positiot ja tehdyt suojaukset ovat konserniyrityksille asetettujen riskienhallintaperiaatteiden mukaisia.

Sähkön hintariski

Lännen Tehtaat -konserni suojautuu hankittavan sähkönhinnan vaihteluilta solmimalla eripituisia sähköntoimitus- ja sähköjohdannaissopimuksia. Sähkötalouden riskien hallintaa ohjaa erillinen sähkönhankinnan riskipoliikka.

Vahinkoriskit

Konsernin vahinkoriskien hallinnan tavoitteena on suojautua vakuutettavissa olevilta vahinkoriskeiltä niin, että konserniyhtiöiden toiminnan jatkuvuus on turvattu. Vahinkoriskejä ja vakuutusten kattavuutta arvioidaan vuosittain riskikartoituksilla.

Hallintoneuvosto ja tilintarkastajat

Hallintoneuvosto 31.12.2004

Yhtiökokouksen valitsevat jäsenet:

Tom Liljeström, s. 1959
diplomi-insinööri, kauppatieteiden maisteri
Tapiola-ryhmä, yhtiöryhmän johtaja
Puheenjohtaja vuodesta 1996, jäsen vuodesta 1994
Muut keskeiset tehtävät:
hallituksen varapuheenjohtaja: Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Tapiola, Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö Tapiola, Keskinäinen Vakuutusyhtiö Tapiola, Yritysten Henkivakuutus Oy Tapiola, Metsä Tissue Oyj
hallituksen jäsen: Finntemet Oy, Tapiola Omaisuudenhoito Oy ja Tapiola Pankki Oy
Lännen Tehtaat Oyj:n osakeomistus: – (muutos vuonna 2004: –)

Juha Nevavuori, s. 1942
maanviljelijä
Varapuheenjohtaja vuodesta 2003, jäsen vuodesta 1973
Lännen Tehtaat Oyj:n osakeomistus: 646 osaketta (muutos vuonna 2004: –)
Erovuorossa

Antti Bärlund, s. 1945
maanviljelijä
Jäsen vuodesta 1995

Heikki Ellilä, s. 1945
maanviljelijä
Jäsen vuodesta 1996
Erovuorossa

Matti Eskola, s. 1950
maanviljelijä
Jäsen vuodesta 1991

Heikki Halkilahti, s. 1947
hallintojohtaja
Jäsen vuodesta 1990

Jussi Hantula, s. 1955
maanviljelijä
Jäsen vuodesta 1995

Börje Helenelund, s. 1951
maanviljelijä
Jäsen vuodesta 1998

Pasi Jaakkola, s. 1941
maanviljelijä
Jäsen vuodesta 1982

Jouni Kaitila, s. 1963
maanviljelijä
Jäsen vuodesta 1991

Mari Kiviniemi, s. 1968
kansanedustaja
Jäsen vuodesta 1996
Erovuorossa

Hannu Lamminen, s. 1951
maanviljelijä
Jäsen vuodesta 1996
Erovuorossa

Markku Länninki, s. 1949
maanviljelijä
Jäsen vuodesta 2003

Ilkka Markkula, s. 1960
maanviljelijä
Jäsen vuodesta 2003

Paavo Mäkinen, s. 1955
toiminnanjohtaja
Jäsen vuodesta 2002
Eronnut 1.3.2005

Samu Pere, s. 1968
maanviljelijä
Jäsen vuodesta 1998

Esa Ruohola, s. 1946
maanviljelijä
Jäsen vuodesta 1998

Mikko Soro, s. 1950
maanviljelijä
Jäsen vuodesta 1998

Helena Walldén, s. 1953
pankinjohtaja
Jäsen vuodesta 1996
Erovuorossa

Henkilöstön nimeämät jäsenet:

Aila Koivuniemi, s. 1944
luottamusmies
Jäsen vuodesta 2000
(henkilökohtainen varajäsen: Marja-Liisa Marttila)

Paula Paasonen, s. 1953
yhdysmies
Jäsen vuodesta 2003
(henkilökohtainen varajäsen: Timo Kaila)

Esa Paganus, s. 1963
pääluottamusmies
Jäsen vuodesta 1997
(henkilökohtainen varajäsen: Harri Ollonquist)

Marja Rusi, s. 1966
luottamusmies
Jäsen vuodesta 2004

Tilintarkastajat

Kauko Lehtonen
kauppatieteiden maisteri, KHT

PricewaterhouseCoopers Oy
KHT-yhteisö
päävastuullisena tilintarkastajana
Hannu Pellinen
taloustieteiden maisteri, KHT

Hallitus 31.12.2004

Tom v. Weymarn, s. 1944

diplomi-insinööri

Puheenjohtaja vuodesta 2003, jäsen vuodesta 1999

Muut keskeiset tehtävät:

hallituksen puheenjohtaja: TeliaSonera AB

hallituksen jäsen: CPS Color Group Oy, Boardman Oy, Hydrios Biotechnology Oy, Telko Oy

neuvottelukunnan jäsen: Industri Kapital, Summa Capital Oy

Lännen Tehtaat Oyj:n osakeomistus: 2.250 osaketta (muutos vuonna 2004: -)

Hannu Simula, s. 1947

agronomi

Maanviljelijä

Varapuheenjohtaja vuodesta 2003, jäsen vuodesta 1998

Muut keskeiset tehtävät:

hallituksen jäsen: Sucros Oy

Lännen Tehtaat Oyj:n osakeomistus: 850 osaketta (muutos vuonna 2004: -)

Harri Eela, s. 1960

puuteollisuusteknikko

Metso Panelboard Oy, vientipäällikkö

Jäsen vuodesta 2004

Lännen Tehtaat Oyj:n osakeomistus: - (muutos vuonna 2004: -)

Aappo Kontu, s. 1952

diplomi-insinööri

Empower Oy:n toimitusjohtaja

Jäsen vuodesta 2004

Muut keskeiset tehtävät:

hallituksen jäsen: Empower Oy, Headpower Oy, Vahterus Oy

Lännen Tehtaat Oyj:n osakeomistus: - (muutos vuonna 2004: -)

Matti Lappalainen, s. 1948

kauppätieteiden maisteri

Vaasan Et Vaasan Oy:n toimitusjohtaja

Jäsen vuodesta 2003

Muut keskeiset tehtävät:

hallituksen jäsen: Elintarviketeollisuusliitto, Vaasan Et Vaasan Oy

Lännen Tehtaat Oyj:n osakeomistus: 1.000 osaketta (muutos vuonna 2004: -)

Erkki Lepistö, s. 1955

ekonomi, oikeustieteen kandidaatti

Lännen Tehtaat Oyj:n toimitusjohtaja

Jäsen vuodesta 2001

Muut keskeiset tehtävät:

hallintoneuvoston jäsen: Keskinäinen Vakuutusyhtiö Tapiola

hallituksen jäsen: Elintarviketeollisuusliitto, Finfood - Suomen Ruokatieto ry

Lännen Tehtaat Oyj:n osakeomistus: 1.150 osaketta (muutos vuonna 2004: +100)

Soili Suonoja, s. 1944

kotitalousopettaja, MBA, kauppaneuvos

Hallitusammattilainen

Jäsen vuodesta 2003

Muut keskeiset tehtävät:

hallituksen jäsen: Alko Oy, Keski-Uusimaa Oy, Lassila Et Tikanoja Oyj, Nurmijärven Linja Oy, Outokumpu Oyj,

Suomen Posti Oyj, Tieliikelaitos

Lännen Tehtaat Oyj:n osakeomistus: 200 osaketta (muutos vuonna 2004: -)

Johtajisto 31.12.2004

Erkki Lepistö, s. 1955

ekonomi, oikeustieteen kandidaatti
Lännen Tehtaat Oyj:n toimitusjohtaja
vuodesta 2001
Lännen Tehtaat Oyj:n osakeomistus:
1.150 osaketta (muutos vuonna 2004: +100)

Jukka Haikonen, s. 1955

agronomi
Suomen Rehu Oy:n toimitusjohtaja
vuodesta 2002, johtaja vuodesta 1996
Lännen Tehtaat Oyj:n osakeomistus: -
(muutos vuonna 2004: -)

Antti Kerttula, s. 1956

yo-merkonomi
Apetitin johtaja vuodesta 1997,
johtaja vuodesta 1994
Lännen Tehtaat Oyj:n osakeomistus: -
(muutos vuonna 2004: -)

Stina Hakulin, s. 1957

diplomi-insinööri
Johtaja vuodesta 1999
Lännen Tehtaat Oyj:n osakeomistus: -
(muutos vuonna 2004: -)

Antti Räsänen, s. 1966

kalastusmestari
Apetit Kala Oy:n toimitusjohtaja
vuodesta 2004
Lännen Tehtaat Oyj:n osakeomistus:
130.000 osaketta
(muutos vuonna 2004: +130.000)

Riitta Jaakkola, s. 1950

diplomiekonomi
Talousjohtaja vuodesta 1998
Lännen Tehtaat Oyj:n osakeomistus:
200 osaketta (muutos vuonna 2004: -)

Jorma Salo, s. 1944

ekonomi
Johtaja vuodesta 2004
Lännen Tehtaat Oyj:n osakeomistus:
54 osaketta (muutos vuonna 2004: -)

Ilkka Jaskari, s. 1947

merkonomi
Lännen Sokerin johtaja vuodesta 1988
Lännen Tehtaat Oyj:n osakeomistus:
80 osaketta (muutos vuonna 2004: -)

Kaija Viljanen, s. 1952

kauppatieteiden maisteri,
humanististen tieteiden kandidaatti
Avena Nordic Grain Oy:n toimitusjohtaja
vuodesta 1995
Lännen Tehtaat Oyj:n osakeomistus: -
(muutos vuonna 2004: -)

Yhteystiedot

Lännen Tehtaat Oyj

Konsernihallinto
Maakunnantie 4
PL 100, 27801 Säskylä
Puhelin 010 402 00
Faksi 010 402 4022
Sähköposti: etunimi.sukunimi@lannen.fi
www.lannen.fi

Kotipaikka Säskylä
Y-tunnus 0197395-5

Lännen Tehtaat Oyj:n yksiköt ja toimipaikat

Apetit Säskylä

PL 130, 27801 Säskylä
Puhelin 010 402 4300
Faksi 010 402 4322
www.apetit.fi

Apetit Espoo

Upseerinkatu 1
PL 403, 02601 Espoo
Puhelin 010 402 00
Faksi 010 402 4455

Apetit Turku

Iso-Heikkiläntie 6
PL 32, 20201 Turku
Puhelin 010 402 00
Faksi 010 402 4622

Apetit Pudasjärvi

Teollisuustie 3, 93100 Pudasjärvi
Puhelin 010 402 00
Faksi 010 402 4666

Apetit Viljelyosasto

PL 160, 27801 Säskylä
Puhelin 010 402 4400
Faksi 010 402 4422

Räpin koetila

Huhdintie 32, 27710 Köyliö
Puhelin 010 402 4431

Lännen Sokeri

PL 110, 27801 Säskylä
Puhelin 010 402 4100
Faksi 010 402 4133
www.lannen.fi

Lännen Plant Systems

PL 170, 27801 Säskylä
Puhelin 010 402 4700
Faksi 010 402 4722
www.lannenplantsystems.com

Tytärtytiöt

Apetit Kala Oy

Hallinto ja tuotantolaitos
Mastotie 7, 70460 Kuopio
Puhelin 010 402 4500
Faksi 010 402 4520
www.apetit.fi

Apetit Kala Oy

Kustavin tehdas
Vuosnaistentie 593 A, 23360 Kustavi
Puhelin 010 402 4500
Faksi 010 402 4588

Apetit Kala Oy

Logistiikkakeskus
Sementtitehtaankatu 5, 04260 Kerava
Puhelin 010 402 4500
Faksi 010 402 4573

Suomen Rehu Oy

Johto ja hallinto
Rydönnotko 4
PL 702, 20361 Turku
Puhelin 010 402 04
Faksi 010 402 7006
www.suomenrehu.com

Suomen Rehu Oy

Johto ja hallinto
Upseerinkatu 1
PL 401, 02601 Espoo
Puhelin 010 402 04
Faksi 010 402 7103

Suomen Rehu Oy

Suursaarenkatu 1
PL 221, 48101 Kotka
Puhelin 010 402 04
Faksi 010 402 7509

Suomen Rehu Oy

Myllärinkatu 1-3
PL 420, 65101 Vaasa
Puhelin 010 402 04
Faksi 010 402 7403

Suomen Rehu Oy

Päivölänkatu 40
PL 76, 60101 Seinäjoki
Puhelin 010 402 04
Faksi 010 402 7373

Lännen Rehu Oy

PL 120, 27801 Säskylä
Puhelin 010 402 7600
Faksi 010 402 7622
www.lannenrehu.com

Hiven Oy

Yrittäjäntie 1, 21531 Paimio
Puhelin 010 402 7700
Faksi 010 402 7752
www.hiven.fi

SIA Baltic Feed

P.O. Box 70a
LV-3101 Tukums, Latvia
Puhelin +371 318 1127
Faksi +371 318 1132
www.balticfeed.com

Rehu Eesti Oü

Kadaka tee 76 A
EE-12618 Tallinna, Viro
Puhelin +372 504 2142
Fax +372 650 4795

Avena Nordic Grain Oy

Upseerinkatu 1
PL 402, 02601 Espoo
Puhelin 010 402 02
Faksi 010 402 2500
www.avena.fi

ZAO Avena St. Petersburg

1 Artillerijskaja str. , Europa House
192204 Pietari, Venäjä
Puhelin +7 812 279 3085
Faksi +7 812 279 3086

Harviala Oy

Alikartano 9, 13330 Harviala
Puhelin 010 402 6520
Faksi 010 402 6522

Ylläpidämme toimipaikkatietoja internet-sivuillamme www.lannen.fi kohdassa yhteystiedot.

Lännen Tehtaat Oyj

PL 100, 27801 Säskylä

puhelin 010 402 00, faksi 010 402 4022

lannen.tehtaat@lannen.fi

www.lannen.fi

